

C/2024/4037

17.7.2024

P9_TA(2023)0277

Naturgenopretning

Ændringer (*) vedtaget af Europa-Parlamentet den af 12. juli 2023 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om naturgenopretning (COM(2022)0304 – C9-0208/2022 – 2022/0195(COD)) (1)

(Almindelig lovgivningsprocedure: førstebehandling)

(C/2024/4037)

[Ændring 18, med mindre andet er angivet]

EUROPA-PARLAMENTETS ÆNDRINGSFORSLAG (**)

til Kommissionens forslag

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om naturgenopretning

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR,

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 192, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (2),

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det er nødvendigt at fastsætte regler på EU-plan om genopretning af økosystemer for at sikre genopretning af en biologisk mangfoldig og modstandsdygtig natur i hele EU. Genopretning af økosystemer bidrager også til Unionens mål for modvirkning af og tilpasning til klimaændringer.

(*) Henvisninger til "cp" i de vedtagne ændringer skal forstås som den tilsvarende del af disse ændringer.

(1) Sagen blev henvist til fornyet behandling i det kompetente udvalg med henblik på interinstitutionelle forhandlinger, jf. forretningsordenens artikel 59, stk. 4, fjerde afsnit (A9-0220/2023).

(**) Ændringer: Ny eller ændret tekst er markeret med fede typer og kursiv; udgået tekst er markeret med symbolet ■.

(2) EUT C, , s. .

- (2) Den europæiske grønne pagt ⁽³⁾ indeholder en ambitiøs køreplan for at omdanne Unionen til et retfærdigt og velstående samfund med en moderne, ressourceeffektiv og konkurrencedygtig økonomi med det formål at beskytte, bevare og øge EU's naturkapital og beskytte borgernes sundhed og trivsel mod miljørelaterede trusler og konsekvenser. Kommissionen har som led i den europæiske grønne pagt vedtaget en biodiversitetsstrategi for 2030 ⁽⁴⁾.
- (3) Unionen og dens medlemsstater har som parter i biodiversitetskonventionen, som blev godkendt ved Rådets afgørelse 93/626/EØF ⁽⁵⁾, forpligtet sig til den langsigtede strategiske vision, der blev vedtaget af partskonferencen i 2010 ved afgørelse X/2 Strategic Plan for Biodiversity 2011-2020 ⁽⁶⁾, ifølge hvilken biodiversitet senest i 2050 skal være værdsat, bevaret, genoprettet og forsvarligt udnyttet, således at der er økosystemtjenester og en sund klode, og som giver goder, der er essentielle for alle mennesker.
- (4) **Under konventionen om den biologiske mangfoldighed blev der på COP15 i december 2022 ⁽⁷⁾ opnået enighed om, den globale ramme for biodiversitet, som fastsætter handlingsorienterede globale mål for hurtig handling i løbet af årtiet frem til 2030 med henblik på at sikre, at alle områder er underlagt fysisk planlægning og/eller effektive forvaltningsprocesser, som er deltagerorienterede, integrerede og omfatter biodiversitet, idet der tages hensyn til ændringer i udnyttelsen af land- og havområder; for at bringe tabet af områder af stor betydning for biodiversiteten, herunder økosystemer med en høj grad af økologisk integritet, tæt på nul senest i 2030 og samtidig respektere oprindelige folks og lokalsamfunds rettigheder som fastsat i FN's deklaration om oprindelige folks rettigheder (UNDRIP); for at sikre, at mindst 30 % af områder med forringede økosystemer i land-, indvands-, hav- og kystområder senest i 2030 er under effektiv genopretning med henblik på at styrke biodiversiteten og økosystemernes funktioner og tjenester, økologiske integritet og konnektivitet; for at genoprette, opretholde og øge naturens bidrag til mennesker, herunder økosystemernes funktioner og tjenester, såsom regulering af luft, vand og klima, sund jord, bestøvning og reduktion af sygdomsrisici samt beskyttelse mod naturskabte farer og naturkatastrofer gennem naturbaserede løsninger og/eller økosystembaserede tilgange til gavn for alle mennesker og naturen. Den globale ramme for biodiversitet vil gøre det muligt at sikre fremskridt hen imod opfyldelse af de resultatorienterede mål for 2050.**
- (5) FN's verdensmål for bæredygtig udvikling ⁽⁸⁾, især mål 14.2, 15.1, 15.2 og 15.3, handler om behovet for at bevare og genoprette land- og ferskvandsøkosystemer og bruge dem bæredygtigt. Det gælder især skove, vådområder, bjerge og tørre områder.
- (6) FN's Generalforsamling erklærede i en resolution af 1. marts 2019 ⁽⁹⁾ 2021-2030 for FN's tiår for genoprettelse af økosystemer med det formål at støtte og optrappe indsatsen for at forebygge, stoppe og genoprette skadede økosystemer i verden og skabe opmærksomhed om, hvor vigtigt det er at genoprette økosystemer.
- (7) EU's biodiversitetsstrategi for 2030 har til formål at sikre, at Europas biodiversitet fører til genopretning senest i 2030 til gavn for mennesker, kloden, klimaet og vores økonomi. Den indeholder en ambitiøs EU-naturgenopretningsplan med en række vigtige forpligtelser, bl.a. en forpligtelse til at fremsætte et forslag til EU-mål for genopretning af naturen for at genoprette forringede økosystemer, navnlig de, som har det største potentiale for at optage og lagre kulstof og forebygge og reducere virkningerne af naturkatastrofer.

⁽³⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Den europæiske grønne pagt (COM(2019)0640 af 11.12.2019).

⁽⁴⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, EU's biodiversitetsstrategi for 2030, Naturen skal bringes tilbage i vores liv, 20.5.2020, COM(2020)0380.

⁽⁵⁾ Rådets afgørelse 93/626/EØF af 25. oktober 1993 vedrørende konventionen om den biologiske mangfoldighed (EFT L 309 af 13.12.1993, s. 1.).

⁽⁶⁾ <https://www.cbd.int/decision/cop/?id=12268>.

⁽⁷⁾ Den globale Kunming-Montreal-ramme for biodiversitet. Udkast til afgørelse forelagt af formanden, CBD/COP/DEC/15/4 19 december 2022.

⁽⁸⁾ De Forenede Nationers bæredygtige udvikling — 17 mål til at transformere vores verden.

⁽⁹⁾ Resolution 73/284 af 1. marts 2019 om FN's tiår for genoprettelse af økosystemer (2021-2030).

- (8) Europa-Parlamentet glædede sig i sin beslutning af 9. juni 2021 ⁽¹⁰⁾ meget over tilsagnet om at udarbejde et lovgivningsforslag med bindende genopretningsmål og mente endvidere, at der ud over et overordnet genopretningsmål også burde være økosystem-, levesteds- og artsspecifikke mål, som omfatter skove, græsarealer, vådområder, tørvemoser, bestøvere, fritflydende floder, kystområder og marine økosystemer.
- (9) Rådet anerkendte i sine konklusioner af 23. oktober 2020 ⁽¹¹⁾, at det vil være af afgørende betydning at forebygge en yderligere forringelse af biodiversitetens og naturens aktuelle tilstand, men at det ikke vil være tilstrækkeligt til at bringe naturen tilbage i vores liv. Rådet bekræftede på ny, at der er behov for større ambitioner med hensyn til naturgenopretning som foreslået i EU's nye naturgenopretningsplan, der omfatter foranstaltninger til at beskytte og genoprette biodiversiteten uden for de beskyttede områder. Rådet erklærede også, at det afventer et forslag til juridisk bindende mål for naturgenopretning ledsaget af en konsekvensanalyse.
- (10) EU's biodiversitetsstrategi for 2030 indeholder en forpligtelse til retligt at beskytte mindst 30 % af landområderne, herunder indvand, og 30 % af havområderne i Unionen, hvoraf mindst en tredjedel bør være strengt beskyttet, herunder alle primære skove og urskove. Det fremhæves i kriterierne og vejledningen med henblik på medlemsstaternes udpegelse af beskyttede områder ⁽¹²⁾ ("kriterier og vejledning"), som Kommissionen har udarbejdet i samarbejde med medlemsstaterne og interessenterne, at hvis de genoprettede områder, når genopretningen har fået sin fulde virkning, opfylder eller forventes at opfylde kriterierne for beskyttede områder, bør de pågældende områder også bidrage til at opfylde Unionens mål for beskyttede områder. Det fremgår også af kriterierne og vejledningen, at de beskyttede områder kan yde et vigtigt bidrag til genopretningsmålene i EU's biodiversitetsstrategi for 2030 ved at skabe de rette vilkår for, at genopretningen bliver vellykket. Dette gælder især de områder, som kan genoprettes naturligt ved at standse eller begrænse noget af presset fra menneskelig aktivitet. I visse tilfælde vil en streng beskyttelse af sådanne områder, herunder i havmiljøet, være tilstrækkelig til at genoprette de naturværdier, de huser. Desuden understreges det i kriterierne og vejledningen, at alle medlemsstater forventes at bidrage til at nå Unionens mål for beskyttede områder i EU's biodiversitetsstrategi for 2030 i et omfang, der står i et rimeligt forhold til de naturværdier, disse huser, og til deres potentiale for naturgenopretning.
- (11) I EU's biodiversitetsstrategi for 2030 fastsættes et mål, der skal sikre, at der ikke sker en forringelse af bevaringsstatussen eller -tendensen for beskyttede levesteder og arter, og at mindst 30 % af de arter, der p.t. ikke har en gunstig status, befinder sig i denne kategori eller viser en meget positiv tendens senest i 2030. I den vejledning ⁽¹³⁾, som Kommissionen har udarbejdet i samarbejde med medlemsstaterne og interessenterne til støtte for opfyldelsen af disse mål, understreges det, at der sandsynligvis vil være behov for at gøre en indsats for at opretholde og genoprette de fleste af disse levesteder og arter enten ved at standse den nuværende negative tendens inden 2030 eller ved at opretholde den nuværende stabile eller forbedrede tendens eller ved at forhindre, at levesteder og arter med en gunstig bevaringsstatus forringes. Det understreges endvidere i vejledningen, at genopretningsindsatsen primært skal planlægges, gennemføres og koordineres på nationalt eller regionalt plan, og at det ved udvælgelsen og prioriteringen af de arter og levesteder, der skal forbedres senest i 2030, skal tilstræbes at skabe synergier med andre EU-mål og internationale mål, navnlig miljø- eller klimapolitiske mål.
- (12) I Kommissionens rapport om naturens tilstand fra 2020 ⁽¹⁴⁾ blev det bemærket, at EU endnu ikke har formået at dæmme op for nedgangen i beskyttede naturtyper og arter, hvis bevaringsstatus vækker bekymring på EU-plan. Nedgangen skyldes hovedsagelig opgivelse af ekstensivt landbrug, intensivering af forvaltningspraksis, ændringer af hydrologiske regimer, urbanisering og forurening samt uholdbare skovbrugsaktiviteter og artsudnyttelse. Invasive ikkehjemmehørende arter og klimaændringer udgør desuden en stor og stigende trussel mod flora og fauna, der er hjemmehørende i Unionen.

⁽¹⁰⁾ Europa-Parlamentets beslutning af 9. juni 2021 om EU's biodiversitetsstrategi for 2030: Naturen skal bringes tilbage i vores liv (2020/2273(INI)).

⁽¹¹⁾ Rådets konklusioner om biodiversitet — behovet for hurtig handling, 12210/20.

⁽¹²⁾ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene om kriterier og vejledning med henblik på udpegelse af beskyttede områder (SWD (2022)0023).

⁽¹³⁾ Findes på Circabc (europa.eu) [Reference to be completed]

⁽¹⁴⁾ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg "Naturens tilstand i Den Europæiske Union Rapport om status og tendenser i 2013–2018 for arter og naturtyper beskyttet af fugledirektivet og habitatdirektivet" (COM/2020/0635).

- (12a) **I Kommissionens gennemgang af handelspolitikken - En åben, bæredygtig og kontrollerbar handelspolitik - hedder det, at den europæiske grønne pagt er EU's nye vækststrategi, som vil være drivkraften bag vores konkurrenceevne og føre til en progressiv, men dybtgående omstilling af vores økonomier, hvilket igen vil have stor indflydelse på handelsmønstrene, mens EU's omfattende netværk af bilaterale handelsaftaler er en vigtig platform for at samarbejde med vores partnere om klimaændringer og biodiversitet og derfor kræver, at der indføres spejlforanstaltninger i overensstemmelse med WTO's regler ⁽¹⁵⁾. [Mundtlig ændring]**
- (13) Der bør fastsættes et overordnet mål for genopretning af økosystemer for at fremme en økonomisk og samfundsmæssig omstilling, nye arbejdspladser af høj kvalitet og bæredygtig vækst. Hvis biologisk mangfoldige økosystemer, som f.eks. vådområders økosystemer, ferskvand-, skov- og landbrugsøkosystemer, økosystemer med sparsom vegetation, marine økosystemer og kyst- og byøkosystemer, er i en god tilstand, yder de en række vigtige økosystemtjenester, og fordelene ved at genoprette forringede økosystemer til en god tilstand i alle land- og havområder opvejer så rigeligt omkostningerne ved genopretningen. Disse tjenester bidrager til en lang række samfundsøkonomiske goder afhængigt af de økonomiske, sociale, kulturelle, regionale og lokale forhold.
- (14) FN's Statistiske Kommission vedtog det integrerede miljøøkonomiske regnskabssystem – økosystemregnskaber (SEEA EA) ⁽¹⁶⁾ på den 52. samling i marts 2021. SEEA EA er en integreret og omfattende statistisk ramme for organisering af data om levesteder og landskaber, hvor økosystemernes omfang, tilstand og tjenester måles, ændringer i økosystemaktiver spores, og hvor disse oplysninger sammenkædes med økonomiske og andre menneskelige aktiviteter.
- (15) Sikringen af biologisk mangfoldige økosystemer og bekæmpelsen af klimaændringer hænger uløseligt sammen. Naturløsninger og naturbaserede løsninger, herunder kulstoflagre og -dræn, er vigtige for at bekæmpe klimakrisen. Samtidig medfører klimakrisen allerede ændringer af landøkosystemer og marine økosystemer, og Unionen må forberede sig på, at dens konsekvenser bliver mere alvorlige, hyppigere og mere udbredte. Det påpeges i særrapporten fra Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer (IPCC) ⁽¹⁷⁾ om konsekvenserne af en global opvarmning på 1,5 °C, at nogle af konsekvenserne kan være langvarige eller irreversible. Det anføres i den sjette IPCC-vurderingsrapport ⁽¹⁸⁾, at genopretning af økosystemer vil spille en afgørende rolle for bekæmpelsen af klimaændringer og også for beskyttelsen af fødevarerikringen. Den Mellemstatslige Videnspolitikplatform vedrørende Biodiversitet og Økosystemydelser (IPBES) vurderede i sin rapport "Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services" ⁽¹⁹⁾ fra 2019, at klimaændringer var en central årsag til ændringer i naturen, og den forventede, at virkningerne af klimaændringerne ville stige i de kommende årtier og i visse tilfælde ville forårsage større ændringer af økosystemer end andre faktorer, som f.eks. ændret anvendelse af land- og havområder.
- (16) I Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) 2021/1119 ⁽²⁰⁾ fastsættes et bindende mål om at opnå klimaneutralitet i Unionen senest i 2050 og negative emissioner derefter og om at prioritere hurtige og forudsigelige emissionsreduktioner og samtidig fremme optag gennem naturlige dræn. Genopretningen af økosystemer kan yde et vigtigt bidrag til at opretholde, forvalte og øge naturlige dræn og til at øge biodiversiteten og samtidig bekæmpe klimaændringer. I forordning (EU) 2021/1119 stilles også krav til de relevante EU-institutioner og medlemsstaterne om at sikre fortsatte fremskridt med hensyn til forbedring af tilpasningskapaciteten, styrkelse af modstandsdygtigheden og mindske af sårbarheden over for klimaændringer. Der stilles også krav til medlemsstaterne om at integrere tilpasning til klimaændringer i alle politikområder og fremme naturbaserede løsninger ⁽²¹⁾ og økosystembaseret tilpasning.

⁽¹⁵⁾ **Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Gennemgang af handelspolitikken — En åben, bæredygtig og auditiv handelspolitik — Bruxelles, 18.2.2021 COM(2021)0066.**

⁽¹⁶⁾ https://seea.un.org/sites/seea.un.org/files/documents/EA/seea_ea_white_cover_final.pdf.

⁽¹⁷⁾ Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer (IPCC): Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty [V. Masson-Delmotte, P. Zhai, H.-O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J.B.R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M.I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor og T. Waterfield (redaktører)] <https://www.ipcc.ch/sr15/>

⁽¹⁸⁾ Klimaændringer 2022: Virkninger, tilpasning og sårbarhed | Klimaændringer 2022: Virkninger, tilpasning og sårbarhed (ipcc.ch).

⁽¹⁹⁾ IPBES (2019): Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz og H. T. Ngo (redaktører). IPBES-sekretariatet, Bonn, Tyskland. 1148 sider. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3831673>.

⁽²⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 ("den europæiske klimalov") (EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1).

⁽²¹⁾ Naturbaserede løsninger defineres som løsninger, der er inspireret og understøttet af naturen, som er omkostningseffektive, som på én gang giver miljømæssige, sociale og økonomiske fordele, og som bidrager til at opbygge modstandsdygtighed. Sådanne løsninger skaber mere – og mere varieret – natur og forskellige naturlige landskabstræk og processer i byer, landskaber og havområder gennem lokalt tilpassede, ressourceeffektive og systemiske indgreb. Naturbaserede løsninger skal derfor være til gavn for biodiversiteten og bidrage til en vifte af økosystemtjenester.

- (17) I Kommissionens meddelelse om tilpasning til klimaændringer fra 2021 ⁽²²⁾ understreges behovet for at fremme naturbaserede løsninger, og det anerkendes, at omkostningseffektiv tilpasning til klimaændringer kan opnås ved at beskytte og genoprette vådområder og tørvemoser samt kystøkosystemer og marine økosystemer ved at udvikle grønne områder i byerne og etablere grønne tage og vægge samt ved at fremme og forvalte skove og landbrugsjord på en bæredygtig måde. Ved at have flere biologisk mangfoldige økosystemer kan der opnås større modstandsdygtighed over for klimaændringer og mere effektive metoder til at mindske og forebygge naturkatastrofer.
- (18) Unionens klimapolitik er ved at blive revideret for at følge den kurs, der udstikkes i forordning (EU) 2021/1119 om at reducere nettoemissionerne med mindst 55 % senest i 2030 sammenlignet med 1990. Forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2018/841 og (EU) 2018/1999 ⁽²³⁾ har navnlig til formål at styrke arealanvendelsessektorens bidrag til den overordnede klimaambition for 2030 og tilpasser målene, for så vidt angår regnskabsføring af emissioner og optag fra arealanvendelsessektoren, ændret arealanvendelse og skovbrug ("LULUCF"), til relevante politiske initiativer vedrørende biodiversitet. I nævnte forslag fremhæves behovet for at beskytte og forbedre naturbaserede kulstofoptag, for at forbedre økosystemers modstandsdygtighed over for klimaændringer, for at genoprette forringede arealer og økosystemer og for at genfugte tørvemoser. Det har desuden til formål at forbedre overvågningen og rapporteringen af drivhusgasemissioner og -optag fra arealer, der gøres til genstand for beskyttelse og genopretning. Det er i den forbindelse vigtigt, at økosystemer i alle arealkategorier, herunder skove, græsarealer, dyrkede arealer og vådområder, er i en god tilstand, hvis de effektivt skal kunne opsamle og lagre kulstof.
- (19) Den geopolitiske udvikling har yderligere understreget behovet for at sikre modstandsdygtige fødevarsystemer ⁽²⁴⁾. Der er dokumentation for, at en genopretning af landbrugsøkosystemer på længere sigt har en positiv indvirkning på fødevarerproduktiviteten, og at naturgenopretning fungerer som en forsikringspolice, der sikrer EU's langsigtede bæredygtighed og modstandsdygtighed.
- (20) I rapporten om det endelige resultat af konferencen om Europas fremtid opfordrede borgerne Unionen til at beskytte og genoprette biodiversiteten, landskabet og havene, fjerne forurening og fremme viden, oplysning, uddannelse og dialog om miljø, klimaændringer, energiudnyttelse og bæredygtighed ⁽²⁵⁾.
- (21) Genopretningen af økosystemer vil sammen med bestræbelser på at mindske handelen med og forbruget af vilde dyr også bidrage til at forebygge fremtidige smitsomme sygdomme med zoonotisk potentiale og opbygge modstandskraften mod dem og vil dermed mindske risikoen for udbrud og pandemier og bidrage til at støtte EU's og verdenssamfundets bestræbelser på at anvende One Health-modellen, hvori det anerkendes, at der er en sammenhæng mellem menneskers sundhed, dyrs sundhed og en sund modstandsdygtig natur.
- (22) Jordbunden er en integreret del af landøkosystemer. Kommissionens meddelelse fra 2021 "EU's jordbundsstrategi 2030" ⁽²⁶⁾ understreger behovet for at genoprette forringet jordbund og forbedre dens biodiversitet. **Den globale mekanisme og sekretariatet for De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af ørkendannelse (UNCCD) har oprettet et program til fastlæggelse af mål for neutralisering af jordforringelse til at bistå landene med at opnå neutralisering af jordforringelse senest i 2030.**

⁽²²⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Opbygning af et klimarobust Europa – den nye EU-strategi for tilpasning til klimaændringer (COM(2021)0082).

⁽²³⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2018/841 for så vidt angår anvendelsesområdet, forenkling af overholdsregler, fastsættelse af medlemsstaternes mål for 2030 og forpligtelse til kollektiv opnåelse af klimaneutralitet senest i 2035 i arealanvendelses-, skovbrugs- og landbrugssektoren og om ændring af forordning (EU) 2018/1999 for så vidt angår forbedring af overvågning, rapportering, sporing af fremskridt og revision (COM(2021)0554).

⁽²⁴⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Beskyttelse af fødevarerens sikkerhed og styrkelse af fødevarerens modstandsdygtighed (COM(2022)0133).

⁽²⁵⁾ Konference om Europas fremtid – Rapport om det endelige resultat, maj 2022, forslag 2 (punkt 1, 4 og 5), s. 44 og forslag 6 (punkt 6), s. 48.

⁽²⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, EU's jordbundsstrategi 2030 Udnyttelse af fordelene ved en sund jordbund for mennesker, fødevarer, natur og klima (COM(2021)0699).

- (23) Rådets direktiv 92/43/EØF ⁽²⁷⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF ⁽²⁸⁾ har til formål at sikre, at Europas mest værdifulde og truede arter og levesteder samt de økosystemer, som de er en del af, beskyttes, bevares og overlever på lang sigt. Natura 2000, som blev oprettet i 1992 og er det største koordinerede net af beskyttede områder i verden, er det centrale instrument til at gennemføre målene i disse to direktiver. **Denne forordning bør som de pågældende to direktiver finde anvendelse på medlemsstaternes europæiske område, som traktaterne finder anvendelse på, og dermed også tilpasses til direktiv 2008/56/EF.**
- (24) Der findes allerede en ramme og vejledning ⁽²⁹⁾ til at fastlægge, om naturtyper, som er beskyttede i henhold til direktiv 92/43/EØF, er i en god tilstand, og om levestederne for de arter, der er omfattet af nævnte direktivs anvendelsesområde, er af tilstrækkelig kvalitet og kvantitet. Genopretningsmål for disse naturtyper og disse levesteder for arter kan fastsættes på grundlag af denne ramme og vejledning. En sådan genopretning vil imidlertid ikke være tilstrækkelig til at få vendt tabet af biodiversitet og genoprette alle økosystemer. For at øge biodiversiteten i økosystemerne som helhed bør der derfor indføres yderligere forpligtelser på grundlag af særlige indikatorer.
- (25) Medlemsstaterne bør med udgangspunkt i direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF og for at fremme opfyldelsen af målene i disse to direktiver træffe genopretningsforanstaltninger, der sikrer, at beskyttede levesteder og arter, herunder vilde fugle, genoprettes i alle Unionens områder, også i de områder, der ikke er omfattet af Natura 2000.
- (26) Formålet med direktiv 92/43/EØF er at opretholde og genoprette en god bevaringsstatus for naturtyper og arter af vilde dyr og planter af interesse for Unionen. Der fastsættes dog ingen frist for at nå dette mål. Direktiv 2009/147/EF indeholder heller ingen frist for genopretning af fuglebestande i Unionen.
- (27) Der bør derfor fastsættes frister for at træffe genopretningsforanstaltninger i og uden for Natura 2000-områder med henblik på gradvist at forbedre beskyttede naturtypers tilstand i hele Unionen og genoprette dem, indtil det gunstige referenceområde, der er nødvendigt for at opnå en gunstig bevaringsstatus for disse naturtyper i Unionen, er opnået. For at give medlemsstaterne den nødvendige fleksibilitet til at iværksætte omfattende genopretningsbestræbelser bør naturtyperne grupperes efter det økosystem, de tilhører, og der bør fastsættes tidsbestemte og kvantificerede områdespecifikke mål for grupperne af naturtyper. Derved får medlemsstaterne mulighed for at vælge, hvilke levesteder inden for gruppen der skal genoprettes først.
- (28) Der bør fastsættes lignende krav for levesteder for de arter, der er omfattet af direktiv 92/43/EØF, og levesteder for de vilde fugle, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 2009/147/EF, under særlig hensyntagen til den konnektivitet, der er nødvendig mellem begge de pågældende levesteder, for at arterne kan trives.
- (29) Det er nødvendigt, at genopretningsforanstaltningerne for naturtyperne er tilstrækkelige og egnede til, at der hurtigst muligt opnås en god tilstand og gunstige referenceområder med henblik på at sikre en gunstig bevaringsstatus. Det er vigtigt, at genopretningsforanstaltningerne sikrer, at de tidsbestemte og kvantificerede områdebaserede mål opfyldes. Genopretningsforanstaltningerne for arternes levesteder skal også være tilstrækkelige og egnede til, at levestederne hurtigst muligt bliver af en tilstrækkelig kvalitet og kvantitet, således at der opnås en god bevaringsstatus for arterne.
- (29a) Genopretningsforanstaltninger i henhold til denne forordning med henblik på at genoprette eller opretholde visse af de naturtyper, der er opført i bilag I, såsom naturtyper med græsarealer, heder eller vådområder kan i visse tilfælde kræve fjernelse af skov for at genetablere en bevaringsorienteret forvaltning, som kan omfatte aktiviteter såsom slåning eller græsning. Naturgenopretning og standsning af skovrydning er begge vigtige og**

⁽²⁷⁾ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EUT L 206 af 22.7.1992, s. 7).

⁽²⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (EUT L 20 af 26.1.2010, s. 7).

⁽²⁹⁾ Generaldirektoratet for Miljø 2017, "Reporting under Article 17 of the Habitats Directive: Explanatory notes and guidelines for the period 2013-2018" og Generaldirektoratet for Miljø 2013 "Interpretation manual of European Union habitats Eur 28".

gensidigt forstærkende miljømål. Kommissionen vil som nævnt i betragtning 36 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) [XXXX/2023] om tilgængeliggørelse på EU-markedet og eksport fra Unionen af visse råvarer og produkter, der er forbundet med skovrydning og skovforringelse, og om ophævelse af forordning (EU) nr. 995/2010 udarbejde retningslinjer for at klarlægge fortolkningen af definitionen af "landbrugsmæssig anvendelse" i artikel 2 i nævnte forordning, navnlig i forbindelse med omlægning af skove til arealer, hvis formål ikke er landbrugsmæssig anvendelse.

- (30) Det er vigtigt at sikre, at de genopretningsforanstaltninger, der træffes i henhold til denne forordning, giver konkrete og målbare forbedringer af økosystemernes tilstand, både for de enkelte områder, som genoprettes, og på nationalt plan og EU-plan.
- (31) For at sikre, at genopretningsforanstaltningerne er effektive, og at resultaterne af dem kan måles over tid, er det vigtigt, at der, indtil der er opnået en god tilstand, ses en løbende forbedring i de områder, der er omfattet af sådanne genopretningsforanstaltninger med henblik på at forbedre tilstanden af de levesteder, der er omfattet af anvendelsesområdet for bilag I til direktiv 92/43/EØF, at genoprette de pågældende levesteder og at forbedre deres konnektivitet.
- (32) Det er også vigtigt, at de områder, der er omfattet af genopretningsforanstaltninger med henblik på at forbedre kvaliteten og kvantiteten af levesteder for arter, som er omfattet af direktiv 92/43/EØF, og af levesteder for vilde fugle, som er omfattet af direktiv 2009/147/EF, viser en løbende forbedring og bidrager til at opnå levesteder af en tilstrækkelig kvantitet og kvalitet for de pågældende arter.
- (33) Det er vigtigt at sikre en gradvis forøgelse af de områder, der er dækket af naturtyper, som er omfattet af direktiv 92/43/EØF, og som er i en god tilstand på tværs af medlemsstaternes område og Unionens område i det hele taget, indtil det gunstige referenceområde for hver naturtype er opnået og mindst 90 % på medlemsstatsniveau af det pågældende område er i en god tilstand, således at disse naturtyper i Unionen opnår en gunstig bevaringsstatus.
- (34) Det er vigtigt at sikre en gradvis forøgelse af kvaliteten og kvantiteten af levesteder for arter, som er omfattet af direktiv 92/43/EØF, samt levesteder for vilde fugle, der er omfattet af direktiv 2009/147/EF, på tværs af medlemsstaternes område og i sidste ende Unionens område, indtil den er tilstrækkelig til at sikre de pågældende arters overlevelse på lang sigt.
- (35) Det er vigtigt, at **de områder, der er dækket af naturtyper, som hører ind under denne forordnings anvendelsesområde, og som er omfattet af genopretningsforanstaltninger, viser en løbende forbedring, indtil de opnår en god tilstand, og at de derefter ikke forringes betydeligt, således at opretholdelsen eller opnåelsen af en god tilstand på lang sigt ikke bringes i fare. Det er også vigtigt, at medlemsstaterne bestræber sig på at gøre en indsats for at forebygge en betydelig forringelse af de områder, der er dækket af sådanne naturtyper, som enten allerede er i en god tilstand eller ikke er i en god tilstand, og som endnu ikke er omfattet af genopretningsforanstaltninger. Sådanne foranstaltninger er vigtige for at undgå et øget genopretningsbehov i fremtiden og bør fokusere på områder med de naturtyper, som medlemsstaterne har udpeget i deres nationale genopretningsplaner, og som det er nødvendigt at genoprette for at nå genopretningsmålene.** Der bør **ses på muligheden for force majeure, f.eks. naturkatastrofer**, som kan medføre en forringelse af områder, der er dækket af sådanne naturtyper, samt uundgåelige ændringer af levesteder, der er direkte forårsaget af klimaændringer. **Uden for Natura 2000-områder bør der også ses på resultatet af en plan eller et projekt af væsentlig samfundsmæssig interesse, for hvilket der ikke findes en mindre skadelig alternativ løsning. For områder, der er genstand for genopretning**, bør dette afgøres fra sag til sag. **I Natura 2000-områder godkendes planer og projekter i henhold til artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43/EØF. Hvis et område omdannes fra en naturtype til en anden, som hører ind under denne forordnings anvendelsesområde som et ønsket resultat af en genopretningsforanstaltning, bør området ikke anses for at blive forringet.**
- (35a) **Med henblik på undtagelserne fra forpligtelserne til løbende forbedring og til, at der ikke må ske forringelser uden for Natura 2000-områder i henhold til denne forordning, bør medlemsstaterne antage, at anlæg til produktion af energi fra vedvarende energikilder, deres tilslutning til nettet, selve det tilknyttede net og de tilknyttede lagringsaktiver er af væsentlig samfundsmæssig interesse. Medlemsstaterne kan beslutte at begrænse anvendelsen af denne antagelse under behørigt begrundede og specifikke omstændigheder såsom hensyn til det**

nationale forsvar. Desuden kan medlemsstaterne undtage disse projekter fra forpligtelsen til at påvise, at der ikke findes en mindre skadelig alternativ løsning med henblik på anvendelsen af disse undtagelser, forudsat at projekterne har været genstand for en strategisk miljøvurdering eller en miljøkonsekvensvurdering. Ved at betragte sådanne anlæg som værende af væsentlig samfundsmæssig interesse og, hvis det er relevant, begrænse kravet til at vurdere mindre skadelige alternative løsninger vil sådanne projekter have mulighed for at drage fordel af en forenklet vurdering for så vidt angår undtagelserne fra vurderingen af væsentlig samfundsmæssig interesse i henhold til denne forordning.

- (35b) *Aktiviteter, som har forsvar eller national sikkerhed som eneste formål, bør have højeste prioritet. Medlemsstaterne kan derfor, når de træffer genopretningsforanstaltninger, undtage områder, der anvendes til aktiviteter med det nationale forsvar som eneste formål, hvis disse foranstaltninger anses for at være uforenelige med den fortsatte militære anvendelse af de pågældende områder. Medlemsstaterne bør endvidere med henblik på anvendelsen af bestemmelserne om undtagelser fra forpligtelserne til løbende forbedring og til, at der ikke må ske forringelser uden for Natura 2000-områder i henhold til denne forordning, derfor have mulighed for at antage, at planer og projekter vedrørende sådanne aktiviteter er af væsentlig samfundsmæssig interesse. Medlemsstaterne kan også undtage disse projekter fra forpligtelsen til at påvise, at der ikke findes en mindre skadelig alternativ løsning, men bør, for så vidt det er rimeligt og praktisk muligt, træffe foranstaltninger med henblik på at afbøde virkningerne på naturtyperne, hvis de anvender denne undtagelse.*
- (36) Det understreges i EU's biodiversitetsstrategi for 2030, at det er nødvendigt at gøre en større indsats for at genoprette forringede marine økosystemer og vigtige gyde- og yngleområder for fisk. Det anføres også i strategien, at Kommissionen foreslår en ny handlingsplan for at bevare fiskeressourcer og beskytte marine økosystemer.
- (37) De marine naturtyper, som er opført i bilag I til direktiv 92/43/EØF, er defineret bredt og omfatter mange økologisk forskellige undertyper med forskelligt genopretningspotentiale, hvilket gør det vanskeligt for medlemsstaterne at fastlægge egnede genopretningsforanstaltninger, der svarer til niveauet for disse naturtyper. De marine naturtyper bør derfor specificeres yderligere ved hjælp af relevante klassifikationsniveauer for marine levesteder i EU-naturinformationssystemet. Medlemsstaterne bør for at opnå en gunstig bevaringsstatus for hver af disse naturtyper fastlægge gunstige referenceområder, for så vidt som sådanne referenceområder ikke allerede er fastlagt i anden EU-lovgivning. **Gruppen af marine bløde sedimentnaturtyper, som svarer til visse af de overordnede benthiske naturtyper, der er angivet i direktiv 2008/56/EF, er bredt repræsenteret i havområderne i flere medlemsstater. Medlemsstaterne bør derfor have mulighed for at begrænse de genopretningsforanstaltninger, der gradvist indføres, til en mindre andel af arealet af disse naturtyper, som ikke er i en god tilstand, forudsat at dette ikke udgør en hindring for opnåelse eller opretholdelse af en god miljøtilstand, jf. artikel 9, stk. 1, i direktiv 2008/56/EF, idet der navnlig tages hensyn til tærskelværdierne for deskriptor 1 og 6, som er fastsat i overensstemmelse med artikel 9, stk. 3, i nævnte direktiv, for omfanget af tab af disse naturtyper, for negative virkninger på disse habitattypers tilstand og for det maksimalt tilladte omfang af disse negative virkninger.**
- (38) Hvis beskyttelsen af levesteder i kystegne og marine levesteder betyder, at fiske- og akvakulturaktiviteter skal reguleres, finder den fælles fiskeripolitik anvendelse. I Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 ⁽³⁰⁾ fastsættes det navnlig, at der i den fælles fiskeripolitik skal anlægges en økosystembaseret tilgang til fiskeriforvaltning med henblik på at sikre, at fiskeriets negative indvirkning på det marine økosystem minimeres. Det fastlægges også i forordningen, at denne politik har til formål at sikre, at akvakultur og fiskeri ikke nedbryder havmiljøet.
- (39) For at nå målet om fortsat, langsigtet og vedvarende genopretning af en biologisk mangfoldig og modstandsdygtig natur, bør medlemsstaterne fuldt ud udnytte fiskeripolitikens muligheder. Inden for rammerne af Unionens enekompetence med hensyn til bevarelse af marine biologiske ressourcer har medlemsstaterne mulighed for at træffe ikkediskriminerende foranstaltninger til bevarelse og forvaltning af fiskebestande og opretholdelse eller forbedring af marine økosystemers bevaringsstatus inden for en grænse på 12 sømil. Medlemsstater, som har en direkte forvaltningsmæssig interesse, kan desuden enes om at indgive fælles henstillinger til bevaringsforanstaltninger, som er nødvendige for at overholde forpligtelser i henhold til EU-retten på miljøområdet. Sådanne foranstaltninger vil blive vurderet og vedtaget efter reglerne og procedurerne i den fælles fiskeripolitik.

⁽³⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 af 11. december 2013 om den fælles fiskeripolitik, ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1954/2003 og (EF) nr. 1224/2009 og ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 og (EF) nr. 639/2004 samt Rådets afgørelse 2004/585/EF (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 22).

- (40) Ifølge direktiv 2008/56/EF skal medlemsstaterne samarbejde bilateralt og inden for regionale og subregionale samarbejds mekanismer, bl.a. via regionale havkonventioner ⁽³¹⁾, samt hvis der er tale om fiskeriforanstaltninger, inden for rammerne af de regionale grupper, der er nedsat som led den fælles fiskeripolitik.
- (41) Det er vigtigt, at der også træffes genopretningsforanstaltninger for levesteder for visse marine arter såsom hajer og rokker, der for eksempel er omfattet af konventionen om beskyttelse af migrerende arter af vilde dyr **eller af den europæiske havkonventions lister over udsatte og truede arter**, men falder uden for anvendelsesområdet for direktiv 92/43/EØF, da de har en vigtig funktion i økosystemet.
- (42) Medlemsstaterne kan for at støtte genopretningen og undgå en forringelse af levesteder i land-, ferskvands-, kyst- og havområder udpege yderligere områder som "beskyttede områder" eller "strengt beskyttede områder", gennemføre andre effektive områdebaserede bevaringsforanstaltninger og fremme private jordbevaringsforanstaltninger.
- (43) Byøkosystemer tegner sig for ca. 22 % af landarealet i Unionen og udgør det område, hvor størstedelen af Unionens borgere bor. Grønne byområder omfatter **bl.a.** skove i byområde, parker, haver, bylandbrug, gader med træer, enge i byområde og levende hegn i byområde. **Ligesom de andre økosystemer, der er omhandlet i denne forordning, er byøkosystemer** vigtige levesteder for biodiversitet, navnlig planter, fugle og insekter, herunder bestøvere. De yder også **mange andre** vitale økosystemtjenester, herunder reduktion og kontrol af naturkatastroferisici (f.eks. oversvømmelser og varmeøffekter), køling, fritidsaktiviteter, vand- og luftfiltrering samt modvirkning af og tilpasning til klimaændringer. **En forøgelse af grønne byområder er et vigtigt parameter for at øge byøkosystemernes evne til at levere disse vigtige tjenester. Et øget plantedække i et givet byområde bremser afstrømningsvand (hvilket mindsker risikoen for vandløbsforurening som følge af overløb efter voldsomt uvejr) og bidrager til at holde sommertemperaturerne nede, hvilket opbygger modstandsdygtighed over for klimaændringer, og giver naturen yderligere plads til at trives. Et øget omfang af grønne byområder vil i mange tilfælde forbedre byøkosystemets sundhed. Sunde byøkosystemer er til gengæld afgørende for at støtte andre vigtige europæiske økosystemers sundhed – idet de forbinder naturområder i de omkringliggende landområder, forbedrer vandløbenes sundhed uden for byen, giver fugle og bestøverarter i tilknytning til landbrugs- og skovhabitater et tilflugts- og yngleområde samt sikrer vigtige levesteder for f.eks. trækfugle.**
- (44) Tiltag, der sikrer, at **omfanget af grønne byområder, navnlig træer**, ikke længere er i fare for at blive **reduceret**, skal styrkes kraftigt. For at sikre at grønne byområder fortsat leverer de nødvendige økosystemtjenester, bør der sættes en stopper for tabet af dem, og de bør genoprettes og øges, bl.a. gennem **integration af grøn infrastruktur** og naturbaserede løsninger **■** såsom grønne tage og grønne vægge i bygningernes udformning. En sådan integration kan ikke blot bidrage til arealet af grønne byområder, men også, såfremt det omfatter træer, til arealet af trækronedækning i byområde.
- (44a) **Med stigningen i kunstigt lys er lysforurening blevet et relevant problem. Dens kilder omfatter bygningers udvendige og indvendige belysning, reklamer, kommercielle ejendomme, kontorer, fabrikker, gadebelysning og oplyste sportssteder. Lysforurening er en drivkraft for nedgang i insekter. Mange insekter er tiltrukket af lys, men kunstige lys kan skabe en dødelig tiltrækning. Faldende insektpopulationer påvirker negativt alle arter, der er afhængige af insekter til føde eller bestøvning. Nogle rovdyr udnytter denne tiltrækning til deres fordel, hvilket påvirker føden på uventede måder.** [Ændring 2]
- (45) Der opfordres i EU's biodiversitetsstrategi for 2030 til, at der gøres en større indsats for at genoprette ferskvandsøkosystemer og vandløbenes naturlige funktion. Genopretning af ferskvandsøkosystemer bør omfatte bestræbelser på at genoprette den naturlige **■** konnektivitet i vandløb samt deres ripariske områder og flodsletter, bl.a. ved at fjerne **kunstige** hindringer og bidrage til at opnå en gunstig bevaringsstatus for vandløb, søer og alluviale levesteder og arter, der lever på disse levesteder, som er beskyttet i henhold til direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF, og

⁽³¹⁾ Konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav (1992) – Osparkonventionen (OSPAR), konventionen om beskyttelse af havmiljøet i Østersøområdet (1992) – Helsingforskonventionen (HELCOM), konventionen om beskyttelse af Middelhavets havmiljø og kystområder (1995) – Barcelonakonventionen (UNEP-MAP) og konventionen om beskyttelse af Sortehavet (1992) – Bukarestkonventionen.

opfylde et af de centrale mål i EU's biodiversitetsstrategi for 2030, nemlig at genoprette mindst 25 000 km fritflydende vandløb, **hvilket vurderes i forhold til 2020, da strategien blev meddelt**. Når medlemsstaterne fjerner hindringer, bør de primært koncentrere sig overflødige hindringer, dvs. hindringer, der ikke længere er nødvendige med henblik på produktion af vedvarende energi, sejlads ad indre vandveje, vandforsyning eller anden anvendelse.

- (46) I Unionen er bestøveren faldet betydeligt i de seneste årtier, og en ud af tre biarter og sommerfuglearter er i tilbagegang, mens en ud af ti af disse arter er ved at uddø. Bestøvere er afgørende for, at landøkosystemer kan fungere, for menneskers trivsel og for fødevarerikningen, fordi de bestøver vilde og dyrkede planter. Næsten 5 000 000 000 EUR af EU's årlige landbrugsoutput tilskrives direkte bestøvende insekter ⁽³²⁾.
- (47) Kommissionen iværksatte EU's bestøverinitiativ ⁽³³⁾ den 1. juni 2018 som følge af Europa-Parlamentets og Rådets opfordringer om at afhjælpe nedgangen i bestøvere. Rapporten om fremskridt med hensyn til gennemførelsen af EU's bestøverinitiativ ⁽³⁴⁾ viste, at der fortsat er store udfordringer forbundet med håndtere årsagerne til nedgangen i bestøvere, bl.a. brugen af plantebeskyttelsesmidler. Europa-Parlamentet ⁽³⁵⁾ og Rådet ⁽³⁶⁾ opfordrede til, at der gøres en større indsats for at afhjælpe nedgangen i bestøvere og til, at der etableres en EU-omspændende overvågningsramme for bestøvere samt klare mål og indikatorer for tilsagnet om at vende nedgangen i bestøvere. Den Europæiske Revisionsret har anbefalet, at Kommissionen opretter passende styrings- og kontrolmekanismer for at imødegå trusler mod bestøvere ⁽³⁷⁾. **Den 24. januar 2023 fremlagde Kommissionen en revision af EU's bestøverinitiativ ⁽³⁸⁾. Revisionen redegør for de tiltag, der skal træffes af EU og medlemsstaterne for at vende tilbagegangen i antallet af bestøvere inden 2030.**
- (48) Formålet med forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bæredygtig anvendelse af plantebeskyttelsesmidler [til vedtagelse den 22. juni 2022, indsæt titel og nummer, når retsaksen er vedtaget] er at regulere en af årsagerne til nedgangen i bestøvere ved at forbyde brugen af plantebeskyttelsesmidler i økologisk følsomme miljøer, hvoraf mange er omfattet af nærværende forordning, f.eks. områder, der er levested for bestøverarter, som på EU-rødlisterne ⁽³⁹⁾ er klassificeret som udryddelsestruede.
- (49) Der er brug for bæredygtige, modstandsdygtige og biologisk mangfoldige landbrugsøkosystemer for at tilvejebringe sikre, bæredygtige og næringsrige fødevarer til overkommelige priser. Biologisk mangfoldige landbrugsøkosystemer øger også landbrugets modstandsdygtighed over for klimaændringer og miljørisici, samtidig med at de skaber fødevarerikningen og nye arbejdspladser i landdistrikterne, især job i forbindelse med økologisk landbrug samt turisme og fritidsaktiviteter. Unionen skal derfor forbedre biodiversiteten i sine landbrugsarealer gennem en række forskellige eksisterende praksisser, som er til gavn for eller forenelige med øget biodiversitet, herunder ekstensivt landbrug. Ekstensivt landbrug er afgørende for at kunne bevare mange arter og levesteder i biologisk mangfoldige områder. Der findes mange praksisser for ekstensivt landbrug, som giver flere og betydelige fordele for beskyttelsen af biodiversitet, økosystemtjenester og landskabstræk, bl.a. præcisionslandbrug, økologisk landbrug, agroøkologi, skovlandbrug og ekstensiv drift af permanente græsarealer.

⁽³²⁾ V. Vysna, J. Maes, J.E. Petersen, A. La Notte, S. Vallecillo, N. Aizpurua, E. Ivits, A. Teller, "Accounting for ecosystems and their services in the European Union (INCA). Final report from phase II of the INCA project aiming to develop a pilot for an integrated system of ecosystem accounts for the EU. Statistical report". Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2021.

⁽³³⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget EU's bestøverinitiativ (COM(2018)0395).

⁽³⁴⁾ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, Fremskridt med hensyn til gennemførelsen af EU's bestøverinitiativ (COM(2021)0261).

⁽³⁵⁾ Europa-Parlamentets beslutning af 9. juni 2021 om EU's biodiversitetsstrategi for 2030: Naturen skal bringes tilbage i vores liv (2020/2273(INI)). https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0277_DA.pdf.

⁽³⁶⁾ Rådets konklusioner af 17. december 2020 om Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 15/2020 med titlen "Beskyttelse af vilde bestøvere i EU: Kommissionens initiativer har ikke båret frugt"(14168/20).

⁽³⁷⁾ Særberetning 15/2020, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_15/SR_Pollinators_DA.pdf

⁽³⁸⁾ **Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget Revision af EU's bestøverinitiativ – En ny pagt for bestøvere (COM(2023)0035).**

⁽³⁹⁾ European Redlist - Environment - European Commission (europa.eu)

- (50) Der skal træffes genopretningsforanstaltninger for at øge biodiversiteten i landbrugsøkosystemer i hele Unionen, også i de områder, der ikke er dækket af de naturtyper, der er omfattet af direktiv 92/43/EØF. I mangel af en fælles metode til at vurdere landbrugsøkosystemernes tilstand, som gør det muligt at fastsætte særlige genopretningsmål for landbrugsøkosystemer, bør der indføres en generel forpligtelse til at forbedre biodiversiteten i landbrugsøkosystemer og på grundlag af eksisterende indikatorer måle, om denne forpligtelse er opfyldt.
- (51) Da agerlandsfugle er velkendte og almindeligt anerkendte nøgleindikatorer for landbrugsøkosystemers sundhed, bør der fastsættes mål for deres genopretning. Forpligtelsen til at opfylde målene vil påhvile medlemsstaterne og ikke de enkelte landbrugere. Medlemsstaterne bør opfylde disse mål ved at indføre effektive genopretningsforanstaltninger på landbrugsjord og ved at samarbejde med og bistå landbrugere og andre interessenter med foranstaltningernes udformning og praktiske gennemførelse.
- (52) Landbrugsjord med landskabstræk med stor diversitet, bl.a. bræmmer, brakjord i eller uden for omdriften, levende hegn, individuelle træer eller grupper af træer, rækker af træer, markbræmmer, små arealer, grøfter, vandløb, små vådområder, terrasser, stendysser, stenmure, små damme og kulturelle karakteristika skaber grobund for vilde planter og dyr, herunder bestøvere, forebygger erosion og udpining af jorden, filtrerer luft og vand, modvirker klimaændringer og øger tilpasningen hertil og øger landbrugsproduktiviteten for afgrøder, der er afhængige af bestøvning. Produktive træer, som er en del af skovlandbrugssystemer og produktive elementer i ikkeproduktive hegn, kan også betragtes som landskabstræk med stor biodiversitet, forudsat at de ikke gødes eller behandles med plantebeskyttelsesmidler, og forudsat at høsten kun finder sted på tidspunkter, hvor det ikke bringer høje niveauer af biodiversitet i fare. Der bør derfor indføres et krav, som sikrer, at andelen af landbrugsjord med landskabstræk med stor diversitet udgør en stigende andel af landbrugsjorden. Der bør også være en stigende tendens for andre eksisterende indikatorer såsom indekset for sommerfugle på græsarealer og **lageret** af organisk kulstof i dyrket mineraljord. [Ændring 14]
- (53) Den fælles landbrugspolitik har til formål at støtte og styrke miljøbeskyttelsen, herunder biodiversiteten. Den omfatter specifikke mål om at bidrage til at standse og vende tab af biodiversitet, øge økosystemtjenesterne og bevare levesteder og landskaber. Ifølge den nye fælles landbrugspolitik konditionalitetsbestemmelser skal modtagere af arealrelateret støtte ifølge norm 8 i normer for god landbrugs- og miljømæssig stand af jord (GLM 8)⁽⁴⁰⁾ afsætte mindst 4 % af agerjord på bedriftsniveau til ikkeproduktive arealer og landskabstræk, herunder braklagt jord, og bevare eksisterende landskabstræk. Den andel på 4 %, der skal afsættes i overensstemmelse med nævnte norm, kan reduceres til 3 %, hvis visse forudsætninger er opfyldt⁽⁴¹⁾. Forpligtelsen skal bidrage til, at medlemsstaterne opnår en positiv tendens i landskabstræk med stor diversitet på landbrugsjord. Derudover har medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik mulighed for at indføre økoordninger for landbrugspraksis, som gennemføres af landbrugere på landbrugsområder, og som kan omfatte bevarelse og skabelse af landskabstræk eller ikkeproduktive områder. Ligeledes kan medlemsstaterne i de strategiske planer, der udarbejdes som led i den fælles landbrugspolitik, også medtage miljø- og klimavenlige landbrugsforpligtelser, som går videre end betingelserne i GLM 8 og/eller bio-ordninger. Natur- og biodiversitetsprojekter under Life vil også bidrage til at bringe Europas biodiversitet på landbrugsjord på rette kurs mod genopretning senest i 2030 ved at støtte gennemførelsen af direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF samt EU's biodiversitetsstrategi for 2030.
- (54) Genopretning af vådområder⁽⁴²⁾ med organisk jord⁽⁴³⁾, der anvendes til landbrugsformål (dvs. til græsarealer og dyrkede arealer), og som er drænedes tørvemoser, bidrager til at opnå betydelige biodiversitetsfordele, en væsentlig reduktion af drivhusgasemissioner og andre miljømæssige fordele, og er samtidig med til at skabe et mangfoldigt landbrugslandskab. Medlemsstaterne kan vælge blandt en bred vifte af genopretningsforanstaltninger for drænedes

⁽⁴⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 (EUT L 435 af 6.12.2021, s. 1).

⁽⁴¹⁾ Hvis en landbruger forpligter sig til at afsætte mindst 7 % af sin agerjord til ikkeproduktive arealer eller landskabstræk, herunder braklagt jord, under en udvidet bio-ordning, eller hvis der er en mindsteandel på mindst 7 % af agerjord på bedriftsniveau, hvis dette også omfatter efterafgrøder eller kvælstofbindende afgrøder dyrket uden brug af plantebeskyttelsesmidler.

⁽⁴²⁾ Genopretning af vådområder består i at omlægge drænedes jorde til vådområder. Kapitel 1 i IPCC 2014, 2013 og tillæg til "2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories: Wetlands, T. Hiraiishi, T. Krug, K. Tanabe, N. Srivastava, J. Baasansuren, M. Fukuda og T.G. Troxler (redaktører).

⁽⁴³⁾ Udtrykket "organisk jord" er defineret i "IPCC 2006, 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, Prepared by the National Greenhouse Gas Inventories Programme", Eggleston H.S., Buendia L., Miwa K., Ngara T. and Tanabe K. (eds).

tørveområder, der anvendes til landbrug, fra omlægning af dyrkede arealer til permanente græsarealer og ekstensiveringsforanstaltninger ledsaget af reduceret dræning til fuldstændig genopretning med mulighed for dyrkning af vådområder eller etablering af tørveformerende vegetation. Der opnås størst klimafordele ved at genoprette vådområder, der har været anvendt til dyrkede arealer, efterfulgt af genopretning af græsarealer, der har været anvendt til intensiv drift. For at give medlemsstaterne en vis fleksibilitet i forbindelse med opfyldelsen af genopretningsmålene for drænedede tørvemoser, der anvendes til landbrugsformål, kan de lade genopretningsforanstaltningerne og genopretningen af drænedede tørvemoser i områder med tørveudvinding samt til en vis grad genopretningen af drænedede tørvemoser, der benyttes til anden arealanvendelse (f.eks. skove), indgå i beregningen af, om målene for drænedede tørvemoser, der anvendes til landbrugsformål, er opfyldt. **Hvis det er behørigt begrundet, og hvis genopretning af drænedede tørvemoser, der anvendes til landbrugsformål, ikke kan gennemføres på grund af betydelig negativ indvirkning på bygninger, infrastruktur, klimatilpasning eller andre offentlige interesser, og det ikke er muligt at genoprette tørvemoser, der anvendes til andet jordbrug, kan medlemsstaterne fastsætte et mindre areal tørvemose, der skal genoprettes.**

- (55) For at høste det fulde udbytte af biodiversitet bør genopretningen af drænedede tørvemoser udvides til mere end de vådområder, der er opført som naturtyper i bilag I til direktiv 92/43/EØF, og som skal genoprettes og genetableres. Data om omfanget af organiske jorde og deres drivhusgasemissioner og -optag overvåges og stilles til rådighed gennem LULUCF-sektorrapporteringen i medlemsstaternes nationale drivhusgasopgørelser, som indsendes til UNFCCC. Genoprettede tørvemoser kan fortsat anvendes produktivt på alternative måder. Dyrkning af vådområder kan f.eks. omfatte dyrkning af forskellige slags rør, visse former for træ, blåbær, tranebær, sphagnum og græsning med vandbølfer. Sådanne praksisser bør bygge på principperne om bæredygtig forvaltning og tage sigte på at øge biodiversiteten, så de har en høj værdi både økonomisk og økologisk. Dyrkning af vådområder kan også være til gavn for flere arter, som er truede i Unionen, og kan fremme vådområders og tilhørende artsbestandes konnektivitet i Unionen. Finansieringen af foranstaltninger til at genoprette drænedede tørvemoser og til at give erstatning for indkomsttab kan komme fra en lang række kilder, herunder fra udgifter under Unionens budget og EU-finansieringsprogrammer.
- (56) I den nye EU-skovstrategi for 2030 ⁽⁴⁴⁾ beskrives behovet for at genoprette skovens biodiversitet. Skove og andre træbevoksede landområder dækker mere end 43,5 % af EU's landområder. Skovøkosystemer med rig biodiversitet er sårbare over for klimaændringer, men er også en naturlig allieret i vores bestræbelser på at tilpasse os til og modvirke klimaændringer og klimarelaterede risici, bl.a. ved at fungere som kulstoflager og kulstofdræn, og de yder mange andre vigtige økosystemtjenester og -goder i form af f.eks. tømmer og træ, fødevarer og andre produkter, som ikke er af træ, klimaregulering, stabilisering og erosionskontrol af jorden og rensning af luft og vand.

■ [Ændring 112/rev1]

- (58) Genopretningsmål og -forpligtelser for levesteder og arter, der er beskyttet i henhold til direktiv 92/43/EØF og 2009/147/EF, for bestøvere samt for ferskvands-, by-, landbrugs- og skovøkosystemer bør supplere og være i synergi med hinanden, således at det overordnede mål om at genoprette økosystemer i **medlemsstaternes** land- og havområder opfyldes. De genopretningsforanstaltninger, der er nødvendige for at opfylde et specifikt mål, vil i mange tilfælde bidrage til at opfylde andre mål eller forpligtelser. Medlemsstaterne bør derfor planlægge genopretningsforanstaltningerne strategisk, så de bidrager mest muligt effektivt til naturgenopretning i hele Unionen. Genopretningsforanstaltningerne bør også planlægges på en sådan måde, at de bidrager til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer og til forebyggelse og bekæmpelse af virkningerne af naturkatastrofer **samt** jordforringelse. De bør stræbe efter at optimere økosystemers økologiske, økonomiske og sociale funktion, herunder deres produktivitetspotentiale, og tage hensyn til deres bidrag til en bæredygtige udvikling i de pågældende områder og lokalsamfund. Det er vigtigt, at medlemsstaterne udarbejder detaljerede genopretningsplaner på grundlag af den bedste tilgængelige videnskabelige dokumentation. **Dokumenterede fortegnelser over såvel historisk udbredelse og areal som de skønnede ændringer i miljøforholdene som følge af klimaændringer bør danne grundlag for vurdering af et gunstigt referenceområde for naturtyper.** Det er desuden vigtigt, at offentligheden tidligt får mulighed for reelt at deltage i planernes udarbejdelse. Medlemsstaterne bør tage højde for de særlige vilkår og behov på deres område, så planerne svarer til de relevante pres, trusler og årsager til tabet af biodiversitet, og de bør samarbejde for at sikre genopretning og konnektivitet på tværs af grænser.

⁽⁴⁴⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Ny EU-skovstrategi for 2030 (COM(2021)0572).

- (59) For at sikre synergier mellem de forskellige foranstaltninger, som er eller vil blive truffet for at beskytte, bevare og genoprette naturen i Unionen, bør medlemsstaterne ved udarbejdelsen af deres nationale genopretningsplaner tage hensyn til: de bevaringsforanstaltninger, der er truffet for Natura 2000-områder, og de prioriterede aktionsplaner, der er udarbejdet i overensstemmelse med direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF; de foranstaltninger, der træffes for at opnå en god økologisk og kemisk tilstand for vandområder, herunder i de vandområdeplaner, der udarbejdes i overensstemmelse med direktiv 2000/60/EF de havstrategier til opnåelse af en god miljøtilstand for Unionens havområder, der udarbejdes i overensstemmelse med direktiv 2008/56/EF de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, som udarbejdes i overensstemmelse med direktiv (EU) 2016/2284 de nationale strategier og handlingsplaner for biologisk mangfoldighed, der udarbejdes i overensstemmelse med artikel 6 i biodiversitetskonventionen, samt de bevaringsforanstaltninger, der vedtages i henhold til forordning (EU) nr. 1380/2013, og de tekniske foranstaltninger, som vedtages i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1241 ⁽⁴⁵⁾.
- (60) For at sikre sammenhæng mellem målene i denne forordning og direktiv (EU) 2018/2001 ⁽⁴⁶⁾, forordning (EU) 2018/1999 ⁽⁴⁷⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/70/EF for så vidt angår fremme af energi fra vedvarende energikilder ⁽⁴⁸⁾, navnlig under udarbejdelsen af de nationale genopretningsplaner, bør medlemsstaterne tage hensyn til de muligheder, som projekter for vedvarende energi giver for at bidrage til opfyldelse af målene for naturgenopretning.
- (61) I betragtning af hvor vigtigt det er at tage fat på problemerne med både tab af biodiversitet og klimaændringer, bør der ved genopretningen af biodiversitet tages hensyn til udnyttelsen af vedvarende energi og omvendt. **Genopretningsaktiviteter og udbredelsen af projekter vedrørende vedvarende energi kan kombineres, hvor det er muligt, herunder i fremskyndelse af vedvarende energi og særlige netområder. Direktiv (EU) 2018/2001 kræver, at medlemsstaterne foretager en koordineret kortlægning med henblik på udbredelse af vedvarende energi på deres område for at fastlægge det indenlandske potentiale og det tilgængelige landområde, undergrundsområde, hav eller indlandsvand, alt efter hvad der er nødvendigt for installation af anlæg til produktion af energi fra vedvarende energikilder, og den tilhørende infrastruktur, såsom net- og lagerfaciliteter, herunder termisk lagring, som kræves for som minimum at opfylde deres nationale bidrag hen imod det reviderede 2030-mål for vedvarende energi. Sådanne områder, herunder eksisterende anlæg og samarbejdsmekanismer, skal stå i et rimeligt forhold til de skønnede forløbskurver og den samlede planlagte installerede mærkeeffekt pr. teknologi til vedvarende energi, der er fastsat i de nationale energi- og klimaplaner. Medlemsstaterne bør udpege en undergruppe af sådanne områder som områder til fremskyndelse af vedvarende energi.** Der er tale om specifikke lokaliteter på land eller på havet, som er særligt egnede til, at der installeres anlæg til produktion af energi fra vedvarende energikilder, hvor anvendelsen af en særlig type vedvarende energi ikke forventes at have nogen betydelige miljøkonsekvenser i lyset af det udvalgte områdes særlige karakteristika. Medlemsstaterne bør give prioritet til kunstige og bebyggede overflader såsom tage og **bygningsskader**, transportinfrastruktur og **deres umiddelbare omgivelser** [...], parkeringsområder, **landbrugsbedrifter**, affaldsanlæg, industriområder, miner, kunstige indre vandområder, søer eller reservoirer, og, hvor det er relevant, byspildevandsrensningsanlæg samt forringede landområder, der ikke kan anvendes til landbrug. **Direktiv (EU) 2018/2001 fastsætter også, at medlemsstaterne kan vedtage en eller flere planer om at udpege særlige infrastrukturområder til udvikling af net- og lagringsprojekter, der er nødvendige for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet, hvis en sådan udvikling ikke forventes at få væsentlige miljøvirkninger, eller hvis sådanne virkninger kan afbødes behørigt eller, hvis det ikke er muligt, kompenseres. Formålet med sådanne områder skal være at støtte og supplere områderne til fremskyndelse af vedvarende energi.** Ved udpegelsen af områder til **fremskyndelse** af vedvarende energi og **særlige infrastrukturområder** bør medlemsstaterne undgå beskyttede områder og tage hensyn til deres genopretningsplaner. Medlemsstaterne bør koordinere udarbejdelsen af nationale genopretningsplaner med den **kortlægning af områder, der er nødvendige for det nationale bidrag hen imod 2030-målet for vedvarende energi, og, hvor det er relevant, med udpegelsen af områder til fremskyndelse af vedvarende energi og særlige netområder.**

⁽⁴⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1241 af 20. juni 2019 om bevarelse af fiskeressourcerne og beskyttelse af marine økosystemer ved hjælp af tekniske foranstaltninger, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1967/2006 og (EF) nr. 1224/2009 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 og (EU) 2019/1022 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 894/97, (EF) nr. 850/98, (EF) nr. 2549/2000, (EF) nr. 254/2002, (EF) nr. 812/2004 og (EF) nr. 2187/2005 (EUT L 198 af 25.7.2019, s. 105).

⁽⁴⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

⁽⁴⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimainsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1).

⁽⁴⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/70/EF af 13. oktober 1998 om kvaliteten af benzin og dieselolie og om ændring af Rådets direktiv 93/12/EØF (EFT L 350 af 28.12.1998, s. 58).

Under udarbejdelsen af naturgenopretningsplanerne bør medlemsstaterne sikre synergier **med opbygningen af infrastruktur til vedvarende energi og energiinfrastruktur** og med de områder til **fremskyndelse af vedvarende energi og særlige infrastrukturområder**, der allerede er udpeget, og sikre, at funktionen af **disse områder** for vedvarende energi, herunder de tilladelsesprocedurer, der gælder **disse områder** for vedvarende energi, jf. direktiv (EU) 2018/2001, forbliver uændret.

- (62) For at sikre synergier med de genopretningsforanstaltninger, der allerede er planlagt eller truffet i medlemsstaterne, bør disse genopretningsforanstaltninger anerkendes i de nationale genopretningsplaner, og der bør tages højde for dem. Da det ifølge IPCC-rapporten fra 2022 haster at få truffet foranstaltninger til genopretning af forringede økosystemer, bør medlemsstaterne gennemføre disse foranstaltninger sideløbende med, at de udarbejder genopretningsplanerne.
- (63) De nationale genopretningsplaner **og foranstaltningerne til genopretning af levesteder samt foranstaltningerne til forebyggelse af forringelser af levesteder** bør også tage hensyn til resultaterne af forskningsprojekter, som er relevante for vurderingen af økosystemernes tilstand, kortlægningen og iværksættelsen af genopretningsforanstaltninger og for overvågningen, **og, hvis det er relevant, tage hensyn til de forskelligartede forhold, der gør sig gældende i de forskellige områder i Unionen, jf. artikel 191, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), såsom sociale, økonomiske og kulturelle krav og regionale og lokale forhold, herunder befolkningstæthed.**
- (64) Der bør tages hensyn til den særlige situation, som regionerne i Unionens yderste periferi befinder sig i, som anført i artikel 349 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), hvori det fastsættes, at der kan træffes særlige foranstaltninger til støtte for disse regioner. Som det fremgår af EU's biodiversitetsstrategi for 2030, bør der lægges særlig vægt på at beskytte og genoprette økosystemerne i regionerne i den yderste periferi grundet disses usædvanligt høje biodiversitetsværdi. **Samtidig bør der tages hensyn til de dermed forbundne omkostninger til beskyttelse og genopretning af disse økosystemer og regionerne i den yderste periferis fjerne beliggenhed, deres status som øsamfund, deres lille areal og deres vanskelige topografiske og klimatiske forhold, navnlig ved udarbejdelsen af de nationale genopretningsplaner. Medlemsstaterne tilskyndes til i disse regioner i den yderste periferi frivilligt at medtage specifikke genopretningsforanstaltninger, som ikke hører under denne forordnings anvendelsesområde.**
- (65) Det Europæiske Miljøagentur ("EEA") bør bistå medlemsstaterne med udarbejdelsen af nationale genopretningsplaner og overvågningen af de fremskridt, der gøres for at opfylde genopretningsmål og -forpligtelser. Kommissionen bør vurdere, om de nationale genopretningsplaner er egnede til at opfylde disse mål og forpligtelser.
- (66) Det fremgår af Kommissionens rapport om naturens tilstand fra 2020, at en betydelig del af de oplysninger, som medlemsstaterne indberetter i henhold til artikel 17 i Rådets direktiv 92/43/EØF og artikel 12 i direktiv 2009/147/EF⁽⁴⁹⁾, især om bevaringsstatus og tendenser for de naturtyper og arter, de beskytter, stammer fra delvise undersøgelser eller kun er baseret på ekspertvurderinger. Ifølge samme rapport er status for flere naturtyper og arter, som er beskyttede i henhold til direktiv 92/43/EØF, endnu ikke kendt. Det er nødvendigt at få afhjulpet denne manglende viden og investere i overvågning og tilsyn, som kan danne grundlag for veldokumenterede og videnbaserede nationale genopretningsplaner. For at gøre de forskellige overvågningsmetoder mere rettidige, effektive og sammenhængende bør der ved overvågningen gøres bedst mulig brug af resultaterne af EU-finansierede forsknings- og innovationsprojekter, nye teknologier såsom in situ-overvågning og telemåling, idet der gøres brug af rumdata og -tjenester, som leveres som led i EU's rumprogram (EGNOS/Galileo og Copernicus). EU's missioner "Genopretning af vores oceaner og farvande", "Tilpasning til klimaændringer" og "En jordpagt for Europa" vil støtte gennemførelsen af genopretningsmålene⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁹⁾ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EUT L 206 af 22.7.1992, s. 7).

⁽⁵⁰⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget (COM(2021)0609).

- (66a) I betragtning af de særlige tekniske og finansielle udfordringer, der er forbundet med kortlægning og overvågning af havmiljøet, kan medlemsstaterne som supplement til de oplysninger, der rapporteres i overensstemmelse med artikel 17 i direktiv 92/43/EØF og i overensstemmelse med artikel 17 i direktiv 2008/56/EF, anvende oplysninger om pres og trusler eller andre relevante oplysninger som grundlag for ekstrapolering, når de vurderer tilstanden af de marine levesteder, der er opført i bilag II. En sådan tilgang kan således også anvendes som grundlag for planlægning af genopretningsforanstaltninger for marine levesteder i overensstemmelse med denne forordning. Den samlede vurdering af tilstanden af de marine levesteder, der er opført i bilag II, bør baseres på den bedste tilgængelige viden og den seneste tekniske og videnskabelige udvikling.**
- (67) For at følge fremskridtene med gennemførelsen af de nationale genopretningsplaner, de iværksatte genopretningsforanstaltninger, de områder, der er omfattet af genopretningsforanstaltninger, og dataene om opgørelsen over hindringer for vandløbskontinuitet bør der indføres et system, der pålægger medlemsstaterne at oprette, ajourføre og offentliggøre relevante data om resultaterne af en sådan overvågning. Ved den elektroniske indberetning af data til Kommissionen bør EEA's Reportnet-system benyttes, og den administrative byrde for alle enheder bør begrænses mest muligt. For at sikre en hensigtsmæssig infrastruktur for offentlig adgang, rapportering og datadeling mellem offentlige myndigheder bør medlemsstaterne, når det er relevant, basere dataspecifikationerne på de specifikationer, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2003/4/EF⁽⁵¹⁾, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF⁽⁵²⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1024⁽⁵³⁾.
- (68) For at sikre, at denne forordning gennemføres effektivt, bør Kommissionen efter anmodning bistå medlemsstaterne gennem instrumentet for teknisk støtte⁽⁵⁴⁾, som giver mulighed for skræddersyet teknisk støtte til udformning og gennemførelse af reformer. Den tekniske støtte omfatter f.eks. styrkelse af den administrative kapacitet, harmonisering af de lovgivningsmæssige rammer og udveksling af relevant bedste praksis.
- (69) Kommissionen bør aflægge rapport om medlemsstaternes fremskridt med hensyn til at opfylde genopretningsmålene og -forpligtelserne i denne forordning på grundlag af EU-omspændende statusrapporter udarbejdet af EEA samt andre analyser og rapporter, som medlemsstaterne har stillet til rådighed på relevante politikområder såsom natur-, hav- og vandpolitik.
- (70) For at sikre at målene og forpligtelserne i denne forordning opfyldes, er det yderst vigtigt, at der foretages tilstrækkelige private og offentlige investeringer i genopretning, og medlemsstaterne bør integrere udgifter til biodiversitetsmål, herunder i forbindelse med offer- og omstillingsomkostninger som følge af gennemførelsen af de nationale genopretningsplaner, i deres nationale budgetter og vise, hvordan EU-midlerne anvendes. Med hensyn til EU-finansiering bidrager udgifter over EU-budgettet og EU-finansieringsprogrammer, som f.eks. programmet for miljø- og klimaindsatsen (Life)⁽⁵⁵⁾, Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond (EHFAF)⁽⁵⁶⁾, Den Europæiske

⁽⁵¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF (EUT L 41 af 14.2.2003, s. 26).

⁽⁵²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire) (EUT L 108 af 25.4.2007, s. 1).

⁽⁵³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1024 af 20. juni 2019 om åbne data og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (EUT L 172 af 26.6.2019, s. 56).

⁽⁵⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/240 af 10. februar 2021 om oprettelse af et instrument for teknisk støtte (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 1).

⁽⁵⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/783 af 29. april 2021 om oprettelse af et program for miljø- og klimaindsatsen (LIFE) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1293/2013 (EUT L 172 af 17.5.2021, s. 53).

⁽⁵⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1139 af 7. juli 2021 om oprettelse af Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om ændring af forordning (EU) 2017/1004 (EUT L 247 af 13.7.2021, s. 1).

Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)⁽⁵⁷⁾, Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL), Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Samhørighedsfonden⁽⁵⁸⁾ og Fonden for Retfærdig Omstilling⁽⁵⁹⁾ samt Unionens rammeprogram for forskning og innovation, Horisont Europa⁽⁶⁰⁾, til biodiversitetsmålmålet med en ambition om, at der skal afsættes 7,5 % i 2024 og 10 % i 2026 og 2027 af de årlige udgifter under den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 til biodiversitetsmål⁽⁶¹⁾.

Genopretnings- og resiliensfaciliteten (RRF)⁽⁶²⁾ er en yderligere kilde til finansiering af beskyttelse og genopretning af biodiversitet. Med hensyn til Life-programmet bør der lægges særlig vægt på hensigtsmæssig anvendelse af de strategiske naturprojekter som et specifikt redskab, der kan støtte gennemførelsen af denne forordning ved at integrere tilgængelige finansielle ressourcer på en effektiv måde.

- (71) Der findes en række EU-initiativer og nationale og private initiativer til fremme af privat finansiering, som f.eks. InvestEU-programmet⁽⁶³⁾, der giver mulighed for at mobilisere offentlig og privat finansiering til støtte for bl.a. forøgelse af natur og biodiversitet ved hjælp af grønne og blå infrastrukturprojekter og kulstofbindende dyrkning som en grøn forretningsmodel⁽⁶⁴⁾.
- (71a) For at sikre gennemførelsen af denne forordning er det afgørende med tilstrækkelige private og offentlige investeringer i naturgenopretningsforanstaltninger. Kommissionen bør derfor senest 12 måneder efter dens ikrafttræden og i samråd med medlemsstaterne forelægge en rapport med en analyse af eventuelle mangler i gennemførelsen af denne forordning. Denne rapport bør, hvis det er relevant, ledsages af forslag til passende foranstaltninger, herunder finansielle foranstaltninger til afhjælpning af de konstaterede mangler, såsom tilvejebringelsen af særlig finansiering og uden at foregribe medlovgivernes beføjelser til at vedtage den flerårige finansielle ramme efter 2027.**
- (71b) I henhold til Domstolens faste retspraksis tilkommer det medlemsstaternes domstole i medfør af princippet om loyalt samarbejde, som fastlagt i artikel 4, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), at sikre retsbeskyttelsen af borgernes rettigheder i henhold til EU-retten. Det følger desuden af artikel 19, stk. 1, i TEU, at medlemsstaterne tilvejebringer den nødvendige adgang til domstolsprøvelse for at sikre en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten. Unionen og medlemsstaterne er parter i De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europas (UNECE's) konvention om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet ("Århuskonventionen"). I henhold til Århuskonventionen bør medlemsstaterne sikre, at medlemmer af den berørte offentlighed i overensstemmelse med det relevante nationale retssystem har adgang til klage og domstolsprøvelse.**
- (72) Medlemsstaterne bør ved udarbejdelsen og gennemførelsen af de nationale genopretningsplaner fremme en fair tilgang, hvor offentligheden generelt inddrages, ved at have procedurer for offentlighedens deltagelse og ved tage hensyn til lokalsamfundenes og interessenternes behov.

⁽⁵⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/2220 af 23. december 2020 om visse overgangsbestemmelser vedrørende støtte ydet fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og fra Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) i 2021 og 2022 og om ændring af forordning (EU) nr. 1305/2013, (EU) nr. 1306/2013 og (EU) nr. 1307/2013, for så vidt angår midler og anvendelse i 2021 og 2022, og forordning (EU) nr. 1308/2013, for så vidt angår midler og deres fordeling i 2021 og 2022 (EUT L 437 af 28.12.2020, s. 1).

⁽⁵⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1058 af 24. juni 2021 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 60).

⁽⁵⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1056 af 24. juni 2021 om oprettelse af Fonden for Retfærdig Omstilling (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 1).

⁽⁶⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 af 28. april 2021 om oprettelse af Horisont Europa – rammeprogrammet for forskning og innovation – og om reglerne for deltagelse og formidling og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1290/2013 og (EU) nr. 1291/2013 (EUT L 170 af 12.5.2021, s. 1).

⁽⁶¹⁾ Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027 (EUT L 433I af 22.12.2020, s. 11).

⁽⁶²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

⁽⁶³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/523 af 24. marts 2021 om oprettelse af InvestEU-programmet og om ændring af forordning (EU) 2015/1017 (EUT L 107 af 26.3.2021, s. 30).

⁽⁶⁴⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet, Bæredygtigt kulstofkredsløb (COM(2021)0800).

- (73) I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 ⁽⁶⁵⁾ skal de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik bidrage til opfyldelsen af og være i overensstemmelse med de langsigtede nationale mål, der er fastsat i eller udspringer af de retsakter, der er opført i bilag XIII til nævnte forordning. Nærværende forordning om naturgenopretning bør tages i betragtning, når Kommissionen i henhold til artikel 159 i forordning (EU) 2021/2115) senest den 31. december 2025 reviderer listen i bilag XIII til nævnte forordning.
- (74) I overensstemmelse med forpligtelsen i det 8. miljøhandlingsprogram frem til 2030 ⁽⁶⁶⁾ bør medlemsstaterne udfase miljøskadelige tilskud på nationalt plan ved at gøre bedst mulig brug af markedsbaserede instrumenter og grønne budgetteringsværktøjer, herunder dem, der er nødvendige for at sikre en socialt retfærdig omstilling, og bistå virksomheder og andre interessenter med at udvikle standardiseret regnskabspraksis for naturkapital.
- (75) For at sikre den nødvendige tilpasning af nærværende forordning bør Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage retsakter i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF for så vidt angår ændring af bilag I-VII for at tilpasse grupperne af levesteder, for at **tilpasse listen over fuglearter, der anvendes** i indekset for almindelige agerlandsfugle, samt for at tilpasse listen over biodiversitetsindikatorer for landbrugsøkosystemer, listen over biodiversitetsindikatorer for skovøkosystemer og listerne over marine levesteder og arter **og eksemplerne på genopretningsforanstaltninger til den tekniske og videnskabelige udvikling for at tage hensyn til erfaringerne fra anvendelsen af forordningen eller for at sikre overensstemmelse med naturtyperne i EUNIS**. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører **konsekvensanalyser og** relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, **i** overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ⁽⁶⁷⁾. Navnlig for at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter vil Europa-Parlamentet og Rådet modtage alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter vil systematisk have adgang til møder i de ekspertgrupper i Kommissionen, der beskæftiger sig med forberedelsen af delegerede retsakter.
- (76) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser med henblik på at præcisere metoden til overvågning af bestøvere, at præcisere metoderne til overvågning af de indikatorer for landbrugsøkosystemer, der er opført i bilag IV til denne forordning, og de indikatorer for skovøkosystemer, der er opført i bilag VI til denne forordning, at **opstille vejledende rammer** for fastsættelse af tilfredsstillende niveauer af **grønne byområder, af trækronedækning i byøkosystemer**, af bestøvere, af de indikatorer for landbrugsøkosystemer, der er opført i bilag IV til denne forordning, og af de indikatorer for skovøkosystemer, der er opført i bilag VI til denne forordning, at fastlægge et ensartet format for de nationale genopretningsplaner samt at fastsætte formatet, rammen og de nærmere ordninger for elektronisk indberetning af data og oplysninger til Kommissionen. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 ⁽⁶⁸⁾.
- (77) Kommissionen bør foretage en evaluering af denne forordning. I henhold til punkt 22 i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning bør denne evaluering baseres på de fem kriterier effektivitet, virkningsfuldhed, relevans, sammenhæng og EU-merværdi og bør danne grundlag for konsekvensanalyser af mulige yderligere tiltag. Kommissionen bør desuden vurdere, om der er behov for at fastsætte yderligere genopretningsmål på grundlag af fælles metoder til vurdering af tilstanden af de økosystemer, der ikke er omfattet af artikel 4 og 5, under hensyntagen til den seneste videnskabelige dokumentation.
- (78) **Eftersom målene for denne forordning ikke i tilstrækkelig grad kan** opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af dens omfang og virkninger bedre nås på EU-plan, kan Unionen derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i **TEU**. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål –

⁽⁶⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 (EUT L 435 af 6.12.2021, s. 1).

⁽⁶⁶⁾ [Henvisning tilføjes efter offentliggørelse af det 8. miljøprogram].

⁽⁶⁷⁾ Interinstitutionel aftale mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om bedre lovgivning (EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1).

⁽⁶⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand

1. I denne forordning fastsættes regler med henblik på at bidrage til:
 - a) **biologisk mangfoldige, modstandsdygtige og produktive økosystemer** i alle **medlemsstaternes** land- og havområder ved at genoprette **forringede** økosystemer [Ændring 113/rev1]
 - b) opfyldelse af Unionens overordnede mål vedrørende modvirkning af, tilpasning til klimaændringer, **herunder fødevarer sikring, energiomstilling og social boligbyggeri, og neutralisering af jordforringelse** [Ændring 114]
 - c) opfyldelse af EU's internationale forpligtelser.
2. Denne forordning udstikker en ramme, inden for hvilken medlemsstaterne skal indføre effektive og områdebaserede genopretningsforanstaltninger **med det formål i fællesskab som EU-mål at dække** mindst 20 % af **landområderne** og 20 % af havområderne senest i 2030 og alle økosystemer, som har behov for at blive genoprettet, senest i 2050 i de områder og økosystemer, der er **omfattet af anvendelsesområdet som defineret i artikel 2.**

2a. Denne forordning skaber synergier og er i overensstemmelse med eksisterende og gældende lovgivning under hensyntagen til nationale kompetencer og sikrer overensstemmelse og sammenhæng med EU-lovgivningen om bl.a. vedvarende energi, plantebeskyttelsesmidler, kritiske råstoffer, landbrug og skovbrug. [Ændring 116]

Artikel 2

Geografisk anvendelsesområde

Denne forordning finder anvendelse på de økosystemer, der er omhandlet i artikel 4-10:

- a) på medlemsstaternes område
- aa) i medlemsstaternes kystvande som defineret i direktiv 2000/60/EF og på havbunden og i undergrunden hertil**
- b) i vandområder, på havbunden og i undergrunden på havsiden af den basislinje, hvorfra bredden af de territoriale farvande måles, til den yderste grænse af det område, hvor en medlemsstat har eller udøver suveræne rettigheder **eller har jurisdiktion** i overensstemmelse med De Forenede Nationers havretskonvention fra 1982.

Denne forordning finder kun anvendelse på økosystemer på medlemsstaternes europæiske område, som traktaterne finder anvendelse på.

Artikel 3

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- 1) "økosystem": et dynamisk system af plante-, dyre-, **svampe-** og mikroorganismesamfund og disses abiotiske miljø, der vekselvirker som en funktionel enhed, og som omfatter naturtyper, levesteder for arter og artsbestande
- 2) "levested for en art": et **levested for en art som defineret i artikel 1, litra f), i direktiv 92/43/EØF**

- 3) "genopretning": en proces, der aktivt eller passivt bidrager til genopretningen af et økosystem **for at forbedre dets struktur og funktion med henblik på at bevare eller øge biodiversiteten og økosystemets modstandsdygtighed; genopretning af økosystemer inden for rammerne af denne forordning sker gennem en naturtypes forbedring til en god tilstand, dens genetablering som et gunstig referenceområde og forbedring af et levested for en art til en tilstrækkelig kvalitet og kvantitet, jf. artikel 4, stk. 1-3, og artikel 5, stk. 1-3, samt opfyldelse af de mål og forpligtelser, der er omhandlet i artikel 6-10, herunder opnåelse af tilfredsstillende niveauer for de indikatorer, der er omhandlet i artikel 8, stk. 1, artikel 9, stk. 2, og artikel 10, stk. 2**, med henblik på at bevare eller øge biodiversiteten og økosystemets modstandsdygtighed
- 4) "god tilstand i en naturtype": en tilstand, hvor **dens vigtigste kendetegn, navnlig dens struktur og funktion og dens karakteristiske arter eller sammensætning** af karakteristiske arter, afspejler den høje grad af økologisk integritet, stabilitet og modstandsdygtighed, der er nødvendig for at sikre dens opretholdelse på lang sigt **og derved bidrager til at opnå eller opretholde en gunstig bevaringsstatus i overensstemmelse med artikel 1, litra e), i direktiv 92/43/EØF, hvis den pågældende naturtype er opført i bilag I til nævnte direktiv, og i marine økosystemer bidrager til at opnå eller opretholde en god miljøtilstand i overensstemmelse med artikel 3, nr. 5), i direktiv 2008/56/EF**
- 5) "gunstigt referenceområde": det samlede areal af en naturtype i et givent biogeografisk område eller havområde på nationalt plan, der anses for at være det minimum, der er nødvendigt for at sikre naturtypens levedygtighed på længere sigt og dens **karakteristiske arter eller sammensætning af karakteristiske arter**, samt alle dens betydelige økologiske variationer i dens naturlige udbredelsesområde, og som består af naturtypens areal og, hvis dette areal ikke er tilstrækkeligt, af det areal, der er nødvendigt for at genetablere naturtypen; **hvis den pågældende naturtype er opført i bilag I til direktiv 92/43/EØF, bidrager en sådan genetablering til at opnå en gunstig bevaringsstatus i overensstemmelse med artikel 1, litra e), i nævnte direktiv, og i marine økosystemer bidrager en sådan genetablering til at opnå eller opretholde en god miljøtilstand i overensstemmelse med artikel 3, nr. 5), i direktiv 2008/56/EF**
- 6) "levested af tilstrækkelig kvalitet": **kvaliteten** af en arts levested, som gør det muligt at opfylde en arts økologiske krav på et givent stadium i dens livscyklus, således at den opretholder sig selv på længere sigt som en levedygtig del af sit levested i sit naturlige udbredelsesområde, **bidrager til at opnå eller opretholde en gunstig bevaringsstatus for arterne i overensstemmelse med artikel 1, litra i), i direktiv 92/43/EØF for så vidt angår de arter, der er opført i bilag II, IV eller V til nævnte direktiv, og sikrer bestandene af de vilde fuglearter, der er omfattet af direktiv 2009/147/EF, samt desuden i marine økosystemer bidrager til at opnå eller opretholde en god miljøtilstand i overensstemmelse med artikel 3, nr. 5), i direktiv 2008/56/EF**
- 7) "levested af tilstrækkelig kvantitet": kvantiteten af en arts levested, som gør det muligt at opfylde en arts økologiske krav på et givent stadium i dens livscyklus, således at den opretholder sig selv på længere sigt som en levedygtig del af sit levested i sit naturlige udbredelsesområde, **bidrager til at opnå eller opretholde en gunstig bevaringsstatus for arterne i overensstemmelse med artikel 1, litra i), i direktiv 92/43/EØF for så vidt angår de arter, der er opført i bilag II, IV eller V til nævnte direktiv, og sikrer bestandene af de vilde fuglearter, der er omfattet af direktiv 2009/147/EF, samt desuden i marine økosystemer bidrager til at opnå eller opretholde en god miljøtilstand i overensstemmelse med artikel 3, nr. 5), i direktiv 2008/56/EF**
- 7a) "**ferringelse**": **at forårsage en negativ nettovirkning på naturtyperne og levestederne for de arter, der er omfattet af artikel 4, stk. 6 og 7, og artikel 5, stk. 6 og 7, i det omfang denne virkning kan være væsentlig i forhold til det overordnede mål i artikel 4 og 5 om at opretholde eller genoprette sådanne naturtyper og levesteder for arter til en gunstig bevaringsstatus på nationalt og, afhængigt af den pågældende arts naturtype eller habitat, på et biogeografisk niveau. [Ændring 117/rev1]**
- 8) "bestøver": et vildt **insekt**, der transporterer pollen fra en plantes støvknop til en plantes støvfang og dermed muliggør befrugtning og produktion af frø
- 9) "nedgang i bestøverbestande": et betydeligt fald i mængden eller mangfoldigheden, eller begge dele, af bestøvere
- 9a) "**naturligt hjemmehørende træart**": **en træart, der er til stede i sit naturlige udbredelsesområde (tidligere eller nuværende), og dens spredningspotentiale (dvs. det område, som den naturligt dækker eller kan dække uden at være direkte eller indirekte indført eller plejet af mennesker)**

- 10) "lokal administrativ enhed" eller "LAU": en administrativ underopdeling på lavt niveau i en medlemsstat under provins-, regions- eller statsniveau, der fastlagt i henhold til artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003 ⁽⁶⁹⁾
- 10a) "**urbane centre**" og "**urbane klynger**": **regionale enheder, som er klassificeret i byer, mindre byer og forstæder ved hjælp af den kvadratnetbaserede typologi, der er fastlagt i henhold til artikel 4b, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1059/2003**
- 11) "byer": LAU, hvor mindst 50 % af befolkningen bor i en eller flere urbane centre målt efter den urbaniseringsgrad, der er fastsat i henhold til artikel 4b, stk. 3, litra a), i forordning (EF) nr. 1059/2003
- 12) "mindre byer og forstæder": LAU, hvor under 50 % af befolkningen bor i et urbant center, men hvor mindst 50 % af befolkningen bor i en urban klynge målt efter den urbaniseringsgrad, der er fastsat i henhold til artikel 4b, stk. 3, litra a), i forordning (EF) nr. 1059/2003
- 12a) "**bynære områder**": **områder, der grænser op til urbane centre eller urbane klynger, herunder i det mindste alle områder inden for en kilometer målt fra disse urbane centres eller urbane klyngers ydre grænser og beliggende i den samme by eller den samme mindre by og forstad som disse urbane centre eller urbane klynger**
- 13) "grønt byområde": **det samlede areal med træer, buske, krat, permanent urteagtig vegetation, laver og mosser, damme og vandløb, som ses i byer, mindre byer og forstæder, beregnet på grundlag af data fra landovervågningstjenesten under Copernicus, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/696 ⁽⁷⁰⁾, og, hvis de foreligger for den pågældende medlemsstat, andre hensigtsmæssige supplerende data fra denne medlemsstat**
- 14) "trækronedækning i byområde": det samlede areal af trædækning i byer, mindre byer og forstæder beregnet på grundlag af data om trædækningstæthed fra landovervågningstjenesten under Copernicus, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/696, og, hvis de foreligger for den pågældende medlemsstat, andre hensigtsmæssige supplerende data fra denne medlemsstat
- 14a) "**fritflydende vandløb**": **et vandløb eller en vandløbsstrækning, hvis konnektivitet i længderetningen, sideværts og vertikalt ikke hindres af kunstige strukturer, der udgør en hindring, og hvis naturlige funktion i vid udstrækning ikke berøres heraf**
- 14b) "**genopretning af tørvemoser**": **den proces, hvorved dræned jorde omlægges til et vådområde**
- 15) "område til **fremskyndelse** af vedvarende energi": område til **fremskyndelse** af vedvarende energi som defineret i artikel 2, nr. 9a), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 ⁽⁷¹⁾.

KAPITEL II

GENOPRETNINGSMÅL OG -FORPLIGTELSER

Artikel 4

Genopretning af land-, kyst- og ferskvandsøkosystemer

1. Medlemsstaterne **bestræber sig på at træffe** de genopretningsforanstaltninger i **Natura 2000-områder**, der er nødvendige for at **bevæge sig i retning af at** opnå en god **bevaringstilstand** i områder med de naturtyper, der er opført i bilag I, og som ikke er i en god tilstand. Disse foranstaltninger **træffes** på **hvert areal af naturtyper tilhørende Natura 2000-nettet**, der er opført i bilag I, og som ikke er i en god tilstand, som kvantificeret i den nationale **genopretningsplan**,

⁽⁶⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003 af 26. maj 2003 om indførelse af en fælles nomenklatur for regionale enheder (NUTS) (EUT L 154 af 21.6.2003, s. 1).

⁽⁷⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/696 af 28. april 2021 om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU (EUT L 170 af 12.5.2021, s. 69).

⁽⁷¹⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv (EU) 2018/2001 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, direktiv 2010/31/EU om bygningers energimæssige ydeevne og direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet (COM(2022)0222).

jf. artikel 12 **■**. [Ændring 21]

2. Medlemsstaterne træffer de genopretningsforanstaltninger, der er nødvendige for at genetablere de naturtyper, der er opført i bilag I, i områder, som ikke er dækket af disse naturtyper, **med henblik på at nå et gunstigt referenceområde**. Disse foranstaltninger skal være indført på områder, der er **nødvendige** for at **sikre opfyldelsen af de mål**, der er **fastsat i denne artikels stk. 1**. [Ændring 99]

3. Medlemsstaterne træffer **i tillæg til genopretningsforanstaltningerne, jf. denne artikels stk. 1 og 2**, for land-, kyst- og ferskvandslevesteder for de arter, der er opført i bilag II, IV og V til direktiv 92/43/EØF, og for land-, kyst- og ferskvandslevesteder for de vilde fugle, der er omfattet af direktiv 2009/147/EF, de genopretningsforanstaltninger, som er nødvendige for at forbedre kvaliteten og kvantiteten af disse levesteder, herunder ved at genetablere dem, og for at forbedre deres konnektivitet, indtil disse levesteder er af en tilstrækkelig kvalitet og kvantitet.

4. Fastlæggelsen af de områder, der er bedst egnede til genopretningsforanstaltninger, jf. denne artikels stk. 1, 2 og 3, baseres på den bedste tilgængelige viden og den seneste videnskabelige dokumentation for tilstanden af de naturtyper, der er opført i bilag I, målt ud fra den struktur og funktion, som er nødvendig for deres opretholdelse på lang sigt, herunder deres karakteristiske arter, jf. artikel 1, litra e), i direktiv 92/43/EØF, og for kvaliteten og kvantiteten af levestederne for de arter, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 3, **ved at anvende de oplysninger, som rapporteres i henhold til artikel 17 i direktiv 92/43/EØF og artikel 12 i direktiv 2009/147/EF og, hvor det er relevant, under hensyntagen til de forskelligartede forhold, der gør sig gældende i de forskellige områder, som er omhandlet i artikel 11, stk. 9a**.

4a. Medlemsstaterne sikrer senest i 2030, at tilstanden er kendt for mindst 90 % af arealet fordelt over alle de naturtyper, der er opført i bilag I. Tilstanden for alle områder med de naturtyper, der er opført i bilag I, skal være kendt senest i 2040.

5. Ved fastlæggelsen af de genopretningsforanstaltninger, der er omhandlet i stk. 1 og 2, skal der tages hensyn til behovet for større konnektivitet mellem de naturtyper, der er opført i bilag I, og til de økologiske behov hos de arter, der er omhandlet i stk. 3, og som findes i de pågældende naturtyper.

6. Medlemsstaterne **tilstræber at sikre, at det samlede nationale areal i en god tilstand og det samlede areal med en tilstrækkelig kvalitet** af levestederne for de arter, der er omhandlet i stk. 1, 2 og 3, **ikke falder betydeligt med tiden**. [Ændring 100]

■ [Ændring 25, 101 og 121]

8. Uden for Natura 2000-områder er en manglende opfyldelse af forpligtelserne i **stk. 6 ■** berettiget, hvis den skyldes:

- a) force majeure, **herunder naturkatastrofer**
- b) uundgåelige ændringer af levesteder, som direkte skyldes klimaændringer, **■**
- c) en **plan eller** et projekt, som er af væsentlig samfundsmæssig interesse, og for hvilke der ud fra en vurdering af den enkelte sag ikke findes en mindre skadelig alternativ løsning
- ca) **under ekstraordinære omstændigheder, der er knyttet til gennemførelsen eller videreførelsen af aktiviteter af offentlig interesse, er den manglende opfyldelse af forpligtelserne i stk. 6 berettiget, forudsat at det ikke bringer opfyldelsen af genopretningsmålene i stk. 1, 2 og 3 i fare. Medlemsstaterne underretter straks Kommissionen om sådanne ekstraordinære omstændigheder og begrundet dem behørigt, eller [Ændring 6]**
- d) **handling eller undladelser fra tredjelande, som den pågældende medlemsstat ikke er ansvarlig for.**

8a. Uden for Natura 2000-områder finder forpligtelsen til at træffe de nødvendige foranstaltninger fastsat i stk. 7 ikke anvendelse på forringelse, der skyldes:

- a) **force majeure, herunder naturkatastrofer**
- b) **uundgåelige ændringer af levesteder, som direkte skyldes klimaændringer,**
- c) **planer eller projekter, som er af væsentlig samfundsmæssig interesse, og for hvilke der ikke findes en mindre skadelig alternativ løsning, eller**

- d) *handlinger eller undladelser fra tredjelande, som den pågældende medlemsstat ikke er ansvarlig for.*
9. I Natura 2000-områder er en manglende opfyldelse af forpligtelsen i stk. 6 og 7 berettiget, hvis den skyldes:
- a) force majeure, **herunder naturkatastrofer**
 - b) uundgåelige ændringer af levesteder, som direkte skyldes klimaændringer eller
 - c) en plan eller et projekt, hvortil der er tilslutning i henhold til artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43/EØF.
10. Medlemsstaterne sikrer, at der er
- a) en forøgelse af levestedsarealer i en god tilstand for de naturtyper, der er opført i bilag I, indtil mindst 90 % er i en god tilstand, og indtil det gunstige referenceområde for hver naturtype i hvert biogeografiske område i **den pågældende medlemsstat** er nået
 - b) en stigende tendens i retning af land-, kyst- og ferskvandslevesteder af tilstrækkelig kvalitet og kvantitet for de arter, der er omhandlet i bilag II, IV og V til direktiv 92/43/EØF, og for de arter, der er omfattet af direktiv 2009/147/EF.
- 10a. Ved de foranstaltninger, der skal træffes i henhold til denne artikel, tager medlemsstaterne hensyn til de økonomiske, sociale og kulturelle behov samt regionale og lokale forhold i overensstemmelse med artikel 2, stk. 3, i direktiv 92/43/EØF. [Ændring 27]**

Artikel 5

Genopretning af marine økosystemer

1. Medlemsstaterne træffer de genopretningsforanstaltninger, der er nødvendige for at skabe en god tilstand i områder med naturtyper, der er opført i bilag II, og som ikke er i en god tilstand. Disse foranstaltninger skal være indført:
- a) **på mindst 30 % senest i 2030 af det samlede areal af gruppe 1-6 af de naturtyper, der er opført i bilag II, og som ikke er i en god tilstand, som kvantificeret i den nationale genopretningsplan, jf. artikel 12**
 - b) **på mindst 60 % senest i 2040 og mindst 90 % senest i 2050 af arealet af hver af gruppe 1-6 af de naturtyper, der er opført i bilag II, og som ikke er i en god tilstand, som kvantificeret i den nationale genopretningsplan, jf. artikel 12**
 - c) **på to tredjedele af den procentsats, der er omhandlet i litra d), senest i 2040 af arealet af gruppe 7 af de naturtyper, der er opført i bilag II, og som ikke er i en god tilstand, som kvantificeret i den nationale genopretningsplan, jf. artikel 12 og**
 - d) **på en procentsats, der fastsættes i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2a, senest i 2050 af arealet af gruppe 7 af de naturtyper, der er opført i bilag II, og som ikke er i en god tilstand, som kvantificeret i den nationale genopretningsplan, jf. artikel 12.**

Den procentsats, der er omhandlet i dette stykkes litra d), fastsættes, således at den ikke udgør en hindring for opnåelse eller opretholdelse af en god miljøtilstand, jf. artikel 9, stk. 1, i direktiv 2008/56/EF.

■ [Ændring 29]

3. Medlemsstaterne træffer **i tillæg til de genopretningsforanstaltninger, der træffes i overensstemmelse med denne artikels stk. 1 og 2**, for marine levesteder for de arter, der er opført i bilag III og i bilag II, IV og V til direktiv 92/43/EØF, og for marine levesteder for de vilde fugle, der er omfattet af direktiv 2009/147/EF, de genopretningsforanstaltninger, som er nødvendige for at forbedre kvaliteten og kvantiteten af disse levesteder, herunder ved at genetablere dem, og for at forbedre deres konnektivitet, indtil disse levesteder er af en tilstrækkelig kvalitet og kvantitet.

4. Fastlæggelsen af, hvilke områder der er bedst egnede til genopretningsforanstaltninger, jf. denne artikels stk. 1, 2 og 3, baseres på den bedste tilgængelige viden og den seneste **tekniske og videnskabelige udvikling med hensyn til at fastlægge** tilstanden af de naturtyper, der er opført i bilag II, og kvaliteten og kvantiteten af levestederne for de arter, der er omhandlet i denne artikels stk. 3, **ved at anvende de oplysninger, som rapporteres i henhold til artikel 17 i direktiv 92/43/EØF, artikel 12 i direktiv 2009/147/EF og artikel 178 i direktiv 2008/56/EF.**

4a. Medlemsstaterne sikrer senest i 2030, at tilstanden er kendt for mindst 50 % af arealet fordelt over alle de naturtyper, der er opført i gruppe 1-6 i bilag II. Tilstanden for alle områder med de naturtyper, der er opført i gruppe 1-6 i bilag II, skal være kendt senest i 2040. Medlemsstaterne sikrer også senest i 2040, at tilstanden er kendt for mindst 50 % af arealet fordelt over alle de naturtyper, der er opført i gruppe 7 i bilag II. Tilstanden for alle områder med de naturtyper, der er opført i gruppe 7 i bilag II, skal være kendt senest i 2050.

5. Ved fastlæggelsen af de genopretningsforanstaltninger, der er omhandlet i stk. 1 og 2, skal der tages hensyn til behovet for større **økologisk sammenhæng og** konnektivitet mellem de naturtyper, der er opført i bilag II, og til de økologiske behov hos de arter, der er omhandlet i stk. 3, og som er til stede i de pågældende naturtyper.

6. Medlemsstaterne **bestræber sig på at sikre**, at de områder, der er genstand for genopretningsforanstaltninger i overensstemmelse med stk. 1, 2 og 3, viser en vedvarende forbedring af tilstanden af de naturtyper, der er opført i bilag II, indtil der er opnået en god tilstand, og en vedvarende forbedring af kvaliteten af levestederne for de arter, der er omhandlet i stk. 3, indtil den tilstrækkelige kvalitet i disse levesteder er opnået. Medlemsstaterne **tilstræber, hvor det er muligt, at træffe de nødvendige foranstaltninger med det formål at sikre**, at der ikke sker en **betydelig** forringelse **på nationalt plan** af områder, hvori der er opnået en god tilstand, og hvori den tilstrækkelige kvalitet af levestederne for arter er opnået. [Ændring 125/rev1]

■ [Ændring 32, 104 og 126/rev1]

8. Uden for Natura 2000-områder er en manglende opfyldelse af forpligtelserne i **stk. 6** ■ berettiget, hvis den skyldes:

a) force majeure, **herunder naturkatastrofer**

b) uundgåelige ændringer af levesteder, som direkte skyldes klimaændringer, ■

■
ca) **under ekstraordinære omstændigheder, der er knyttet til gennemførelsen eller videreførelsen af aktiviteter af offentlig interesse, er den manglende opfyldelse af forpligtelserne i stk. 6 berettiget, forudsat at det ikke bringer opfyldelsen af genopretningsmålene i stk. 1, 2 og 3 i fare. Medlemsstaterne underretter straks Kommissionen om sådanne ekstraordinære omstændigheder og begrundet dem behørigt** [Ændring 7]

d) **handling eller undladelse fra tredjelande, som den pågældende medlemsstat ikke er ansvarlig for.**

8a. Uden for Natura 2000-områder finder forpligtelsen til at træffe de nødvendige foranstaltninger fastsat i stk. 7 ikke anvendelse på forringelse, der skyldes:

a) **force majeure, herunder naturkatastrofer**

b) **uundgåelige ændringer af levesteder, som direkte skyldes klimaændringer,**

c) **planer eller projekter, som er af væsentlig samfundsmæssig interesse, og for hvilke der ikke findes en mindre skadelig alternativ løsning, eller**

d) **handling eller undladelse fra tredjelande, som den pågældende medlemsstat ikke er ansvarlig for.**

9. I Natura 2000-områder er en manglende opfyldelse af forpligtelsen i stk. 6 og 7 berettiget, hvis den skyldes:

a) force majeure, **herunder naturkatastrofer**

b) uundgåelige ændringer af levesteder, som direkte skyldes klimaændringer, eller

- c) en plan eller et projekt, hvortil der er tilslutning i henhold til artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43/EØF.
- 10. Medlemsstaterne sikrer, at der er
 - a) en forøgelse af levestedsarealer i en god tilstand for de naturtyper, der er opført i **gruppe 1-6** i bilag II, indtil mindst 90 % er i en god tilstand, og indtil det gunstige referenceområde for hver naturtype i hvert biogeografiske område i **den pågældende medlemsstat** er nået
 - aa) **en forøgelse af levestedsarealer i en god tilstand for de naturtyper, der er opført i gruppe 7 i bilag II, indtil mindst den procentsats, der er omhandlet i stk. 1, litra d), er i en god tilstand, og indtil det gunstige referenceområde for hver naturtype i hvert biogeografiske område i den pågældende medlemsstat er nået**
 - b) en voksende tendens i retning af marine levesteder af tilstrækkelig kvalitet og kvantitet for de arter, der er omhandlet i bilag III og i bilag II, IV og V til direktiv 92/43/EØF, og for de arter, der er omfattet af direktiv 2009/147/EF.

Artikel 5a

Energi fra vedvarende energikilder

I henhold til artikel 4, stk. 8 og 8a, og artikel 5, stk. 8 og 8a, antages det, at planlægning, opførelse og drift af anlæg til produktion af energi fra vedvarende energikilder, deres tilslutning til nettet og selve det tilknyttede net og de tilknyttede lagringsaktiver er af væsentlig samfundsmæssig interesse. Medlemsstaterne kan undtage dem fra kravet om, at der ikke må findes en mindre skadelig alternativ løsning i henhold til artikel 4, stk. 8 og 8a, og artikel 5, stk. 8 og 8a, hvis der er blevet gennemført en strategisk miljøvurdering i overensstemmelse med betingelserne i direktiv 2001/42/EF, eller hvis de har været genstand for en miljøkonsekvensvurdering i overensstemmelse med betingelserne i direktiv (EU) 2011/92. Medlemsstaterne kan under behørigt begrundede og specifikke omstændigheder begrænse anvendelsen af disse bestemmelser til visse dele af deres område og til visse typer teknologier eller til projekter med bestemte tekniske karakteristika i overensstemmelse med de prioriteter, der er fastsat i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner i henhold til forordning (EU) 2018/1999. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om anvendte begrænsninger og begrundet dem.

Artikel 5b

Nationalt forsvar

1. Medlemsstaterne kan, når de træffer genopretningsforanstaltninger med henblik på artikel 4, stk. 1, 2 og 3, og artikel 5, stk. 1, 2 og 3, undtage områder, der anvendes til aktiviteter med det nationale forsvar som eneste formål, hvis disse foranstaltninger anses for at være uforenelige med den fortsatte militære anvendelse af de pågældende områder.
2. I henhold til artikel 4, stk. 8 og 8a, og artikel 5, stk. 8 og 8a, kan medlemsstaterne fastsætte, at planer og projekter, som har forsvar eller national sikkerhed som eneste formål, antages at være af væsentlig samfundsmæssig interesse. I henhold til artikel 4, stk. 8 og 8a, og artikel 5, stk. 8 og 8a, kan medlemsstaterne også undtage sådanne planer og projekter fra kravet om, at der ikke må findes en mindre skadelig alternativ løsning. Hvis denne undtagelse anvendes, skal den pågældende medlemsstat imidlertid træffe foranstaltninger, for så vidt det er rimeligt og praktisk muligt, med henblik på at afbøde virkningerne på naturtyperne.

Artikel 6

Genopretning af bykosystemer

1. Medlemsstaterne sikrer senest den **31. december 2030**, at der i forhold til **[året for denne forordnings ikrafttræden]** ikke sker nettotab af **det samlede nationale areal af grønne byområder og** trækronedækningen i byområde inden for bykosystemområder fastsat i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2b. **Med henblik på denne forpligtelse kan medlemsstaterne undtage bykosystemområder, hvor andelen af grønne byområder i urbane centre og urbane klynger overstiger 45 %, og hvor andelen af trækronedækning i byområde heri overstiger 10 %, fra dette samlede nationale areal.**

2. Medlemsstaterne skal **derefter opnå en stigende tendens** i det samlede nationale areal af grønne byområder, **herunder ved at integrere grønne byområder i bygninger og infrastruktur inden for byøkosystemområder fastsat i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2b, hvilket måles hvert sjette år efter den 31. december 2030, indtil der er opnået et tilfredsstillende niveau, jf. artikel 11, stk. 3.**

3. Medlemsstaterne skal **inden for hvert byøkosystemområde fastsat i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2b, opnå en stigende tendens i trækronedækningen i byområde, hvilket måles hvert sjette år efter den 31. december 2030, indtil der er opnået et tilfredsstillende niveau, jf. artikel 11, stk. 3.**

Artikel 7

Genopretning af vandløbs naturlige konnektivitet og de tilhørende flodsletters naturlige funktion

1. Medlemsstaterne udarbejder en opgørelse over **kunstige** hindringer for **overfladevands konnektivitet** og kortlægger **under hensyntagen til deres socioøkonomiske funktion**, hvilke hindringer der skal fjernes for at bidrage til opfyldelsen af de genopretningsmål, der er fastsat i denne forordnings artikel 4, og målet om at genoprette mindst 25 000 km vandløb til fritflydende vandløb i Unionen senest i 2030, uden at dette berører direktiv 2000/60/EF, især artikel 4, stk. 3, 5 og 7, og forordning (EU) nr. 1315/2013, særlig artikel 15.

2. Medlemsstaterne fjerner **kunstige** hindringer for overfladevands **konnektivitet på grundlag af opgørelsen**, jf. nærværende artikels stk. 1, i overensstemmelse med den plan for deres fjernelse, som er omhandlet i artikel 12, stk. 2), **litra e) og f)**. Når medlemsstaterne fjerner hindringer, skal de primært koncentrere sig om overflødige hindringer, dvs. hindringer, der ikke længere er nødvendige med henblik på produktion af vedvarende energi, sejlads ad indre vandveje, vandforsyning, **beskyttelse mod oversvømmelser** eller andre anvendelser.

3. Medlemsstaterne supplerer den fjernelse af hindringer, der er omhandlet i stk. 2, med de foranstaltninger, der er nødvendige for at forbedre de tilhørende flodsletters naturlige funktion.

4. **Medlemsstaterne sikrer, at genopretningen af vandløbs naturlige konnektivitet og de tilhørende flodsletters naturlige funktion, jf. stk. 2 og 3, fastholdes.**

Artikel 8

Genopretning af bestøverbestande

1. Medlemsstaterne **skal ved at træffe passende og effektive foranstaltninger forbedre bestøverdiversiteten og vende nedgangen i bestøverbestandene senest i 2030 og derpå efter forordningens ikrafttræden opnå en stigende tendens i bestøverbestandene**, der måles hvert **sjette** år efter 2030, indtil der er opnået tilfredsstillende niveauer, jf. artikel 11, stk. 3. [Ændring 88]

2. **Senest den ... [9 måneder efter denne forordnings ikrafttræden] vedtager Kommissionen delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 20** for at fastlægge en **videnskabeligt funderet** metode til at overvåge **bestøverdiversitet og -bestande**. [Ændring 89]

3. Metoden, der er omhandlet i stk. 2, skal sikre **vejledning til medlemsstaterne med henblik på at definere tilfredsstillende niveauer i henhold til artikel 11, stk. 3, og give en ensartet tilgang til indsamling af årlige data om mængden og mangfoldigheden af bestøverarter og til at vurdere tendensen i bestøverbestandene på tværs af økosystemer samt effektiviteten af de genopretningsforanstaltninger, der er truffet af medlemsstaterne i henhold til denne artikels stk. 1**. [Ændring 90]

3a. **Medlemsstaterne og Kommissionen sikrer, at overvågningsdata kommer fra et tilstrækkeligt antal steder til at sikre repræsentativitet i hele området. Medlemsstaterne sikrer tilstrækkelige ressourcer til overvågning og fremmer borgervidenskab**. [Ændring 91]

3b. **Kommissionen og de relevante EU-agenturer, navnlig EEA, EFSA og ECHA, behandler i fællesskab de vigtigste belastninger, som bestøvere står over for, og støtter medlemsstaterne på deres anmodning**. [Ændring 92]

| [Ændring 34]

Artikel 10

Genopretning af skovøkosystemer

1. Medlemsstaterne træffer de genopretningsforanstaltninger, der er nødvendige for at øge biodiversiteten i skovøkosystemer ud over de områder, som er genstand for genopretningsforanstaltninger i henhold til artikel 4, stk. 1, 2 og 3.
2. Medlemsstaterne skal opnå en voksende tendens på nationalt niveau for hver af følgende indikatorer i skovøkosystemer, som yderligere specificeret i bilag VI, målt i perioden fra datoen for denne forordnings ikrafttræden til den 31. december 2030 og hvert **sjette** år derefter, indtil de tilfredsstillende niveauer som fastlagt i henhold til artikel 11, stk. 3, er nået:

| [Ændring 129/rev1]

| [Ændring 130/rev1]

|

|

- c) indeks for almindelige skovfugle.

|

2a. Medlemsstaterne skal opnå en stigende tendens på nationalt plan i tre af følgende indikatorer i skovøkosystemer, som yderligere specificeret i bilag VI, udvalgt på grundlag af deres evne til at påvise en forøgelse af biodiversiteten i skovøkosystemerne i den pågældende medlemsstat. Tendensen måles i perioden fra datoen for denne forordnings ikrafttræden indtil den 31. december 2030 og hvert sjette år derefter, indtil der er opnået tilfredsstillende niveauer, jf. artikel 11, stk. 3:

- a) andel af skove med en uens alderssammensætning
 - b) skovkonnektivitet
 - c) lager af organisk kulstof
 - d) andel af skove domineret af naturligt hjemmehørende træarter
 - e) træarters forskellighed.
3. Manglende opfyldelse af forpligtelserne i stk. 2 og 2a er berettiget, hvis den skyldes:
 - a) omfattende force majeure, herunder naturkatastrofer, navnlig uforudsete og ukontrollerede naturbrande, eller
 - b) uundgåelige ændringer af levesteder, som direkte skyldes klimaændringer.

Artikel 10a

Plante yderligere tre milliarder træer

1. Når medlemsstaterne indkredser og gennemfører genopretningsforanstaltninger med henblik på at opfylde de mål og forpligtelser, der er fastsat i artikel 4, 6, 9 og 10, bidrager de til at nå Unionens mål om at plante yderligere mindst tre milliarder træer senest i 2030.
2. Medlemsstaterne sikrer, at målet i stk. 1 nås under fuld respekt for økologiske principper, således at artsdiversiteten sikres, idet der gives prioritet til hjemmehørende træarter og kun i meget specifikke tilfælde og under meget særlige forhold til ikkehjemmehørende arter, der er tilpasset de lokale jordbunds- og klimaforhold, de lokale økologiske forhold og de lokale habitatforhold, når de bidrager til at fremme øget modstandsdygtighed over for klimaændringer. Foranstaltningerne til at nå målet skal sigte mod at øge konnektiviteten og være baseret på skovrejsning, bæredygtig genplantning af skov og grønne byområder.

3. *Træer, der plantes med henblik på skovhugst, medregnes ikke i målsætningen i stk. 1. [Ændring 80]*

KAPITEL III

NATIONALE GENOPRETNINGSPLANER

Artikel 11

Udarbejdelse af nationale genopretningsplaner

1. Medlemsstaterne udarbejder nationale genopretningsplaner og gennemfører den forberedende overvågning og forskning, der er nødvendig for at fastlægge, hvilke genopretningsforanstaltninger der er nødvendige for at **bidrage til at nå Unionens** mål og **opfylde de** forpligtelser, der er anført i artikel 4-10, under hensyntagen til den seneste videnskabelige dokumentation, **lokalsamfundenes, herunder bysamfundenes, behov, de mest omkostningseffektive foranstaltninger og de socioøkonomiske virkninger af disse foranstaltninger. Det er nødvendigt med en passende inddragelse af interessenter, herunder jordejere og arealforvaltere, i alle faser af processen.** [Ændring 35]

2. Medlemsstaterne kvantificerer det område, der skal genoprettes for at nå de genopretningsmål, der er fastsat i artikel 4 og 5, under hensyntagen til tilstanden af de naturtyper, der er omhandlet i artikel 4, stk. 1 og 2, og artikel 5, stk. 1 og 2, og kvaliteten og kvantiteten af levestederne for de arter, der er omhandlet i artikel 4, stk. 3, og artikel 5, stk. 3. Kvantificeringen baseres bl.a. på følgende oplysninger:

- a) for hver naturtype:
- det samlede levestedsareal og et kort over dets nuværende udbredelse
 - den del af levestedsarealet, som ikke er i en god tilstand
 - det gunstige referenceområde, idet der tages hensyn til **fortegnelser over historisk udbredelse** og de forventede ændringer i miljøforholdene som følge af klimaændringer

■ [Ændring 37]

b) kvaliteten og kvantiteten af de levesteder for arter, som er nødvendig for at sikre deres gunstige bevaringsstatus, idet der tages hensyn til, hvilke områder der er **bedst** egnede **af disse levesteder, under hensyntagen til** ændringer **■** som følge af klimaændringer **og de roller, som jorden spiller med hensyn til fødevareproduktion samt levestedernes og arternes konkurrerende behov** [Ændring 38]

ba) **med henblik på kvantificering af det areal af hver naturtype, der skal genoprettes for at nå de genopretningsmål, der er fastsat i artikel 4, stk. 1, litra a), og artikel 5, stk. 1, litra a), skal den del af levestedsarealet, som ikke er i en god tilstand som omhandlet i litra a), nr. ii), kun omfatte sådanne områder, hvis tilstand er kendt**

bb) **med henblik på kvantificering af det areal af hver naturtype, der skal genoprettes for at nå de genopretningsmål, der er fastsat i artikel 4, stk. 1, litra b), og artikel 5, stk. 1, litra b), c) og d), skal den del af levestedsarealet, som ikke er i en god tilstand som omhandlet i litra a), nr. ii), kun omfatte sådanne arealer, hvis tilstand er kendt eller vil blive kendt i henhold til artikel 4, stk. 4a, og artikel 5, stk. 4a**

bc) **genoprettningens gennemførlighed, omkostningseffektivitet og modstridende socioøkonomiske interesser** [Ændring 39]

bd) **befolkningstæthed og pladsmangel i medlemsstaten.** [Ændring 40]

2a. **Finansieringen af finansieringshuller i forbindelse med gennemførelsen af denne forordning skal sikres uden anvendelse af midler fra den fælles landbrugspolitik, den fælles fiskeripolitik eller andre finansieringsstrømme inden for landbrug og fiskeri.** [Ændring 134]

2b. **For så vidt angår gruppe 7 af naturtyper, der er opført i bilag II, fastsætter medlemsstaterne den procentsats, der er omhandlet i artikel 5, stk. 1, litra d).**

2c. **Medlemsstaterne fastlægger og kortlægger bykosystemområder som omhandlet i artikel 6 for alle deres byer og mindre byer og forstæder.**

Bykosystemområdet i en by eller i en mindre by og en forstad omfatter:

- a) **hele byen eller den mindre by og forstaden, eller**
- b) dele af byen eller af den mindre by og forstaden, herunder som minimum dens urbane centre, urbane klynger og, hvis det skønnes hensigtsmæssigt af den pågældende medlemsstat, bynære områder.

Medlemsstaterne kan samle bykosystemområderne i to eller flere byer og/eller mindre byer og forstæder, der grænser op til hinanden, i ét bykosystem, der er fælles for de pågældende byer og/eller mindre byer og forstæder.

3. Medlemsstaterne fastsætter senest i 2030 tilfredsstillende niveauer for hver af de indikatorer, der er omhandlet i artikel 8, stk. 1, artikel 9, stk. 2, og artikel 10, stk. 2, **for hver af de valgte indikatorer i artikel 10, stk. 2a, og for grønne byområder, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, og for trækronedækningen i byområde, der er omhandlet i artikel 6, stk. 3,** ved hjælp af en åben og effektiv proces og vurdering, der baseres på den seneste videnskabelige dokumentation, den **vejledende** ramme, der er omhandlet i artikel 17, stk. 9a, og, hvis den foreligger, den **vejledende ramme, der er omhandlet i artikel 17, stk. 9.**

4. Medlemsstaterne udpeger og kortlægger de landbrugs- og skovområder, der har behov for genopretning, navnlig de områder, der som følge af intensivisering eller andre forvaltningsfaktorer har behov for større konnektivitet og for større landskabsmæssig diversitet.

4a. Medlemsstaterne kan senest et år efter denne forordnings ikrafttræden, udvikle en metode, der supplerer den metode, der er nævnt i bilag IV, med henblik på at overvåge landskabstræk med stor diversitet, der ikke er omfattet af den fælles metode, jf. beskrivelsen af landskabstræk med stor diversitet i det pågældende bilag. Kommissionen giver vejledning vedrørende rammerne for udvikling af en sådan metode senest en måned efter denne forordnings ikrafttræden.

4b. Medlemsstaterne fastsætter, hvis det er relevant, i hvilket omfang genopretningen af tørvemoser reduceres, jf. artikel 9, stk. 4, femte afsnit.

5. Medlemsstaterne fastlægger synergier med modvirkning af klimaændringer, tilpasning til klimaændringer, **neutralisering af jordforringelse** og forebyggelse af katastrofer og prioriterer genopretningsforanstaltningerne i overensstemmelse hermed. Medlemsstaterne tager også hensyn til:

- a) deres integrerede nationale energi- og klimaplan, der er omhandlet i artikel 3 i forordning (EU) 2018/1999
- b) deres langsigtede strategi, der er omhandlet i artikel 15 i forordning (EU) 2018/1999
- c) det bindende EU-mål for 2030, der er omhandlet i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/2001/EU.

6. Medlemsstaterne koordinerer udarbejdelsen af nationale genopretningsplaner med den **kortlægning af områder, som kræves for som minimum at opfylde deres nationale bidrag hen imod 2030-målet for vedvarende energi, og, hvor det er relevant, med** udpegelsen af områderne til **fremskyndelse af vedvarende energi og de særlige infrastrukturområder.** Under udarbejdelsen af naturgenopretningsplanerne sikrer medlemsstaterne synergier **med opbygningen af infrastruktur til vedvarende energi og energiinfrastruktur og med de områder til fremskyndelse af vedvarende energi og særlige infrastrukturområder,** der allerede er udpeget, og sikrer, at funktionen af disse områder for **vedvarende energi,** herunder de tilladelsesprocedurer, der gælder **disse** områder for vedvarende energi, jf. direktiv (EU) 2018/2001, **samt funktionen af de netprojekter, der er nødvendige for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet og de respektive tilladelsesprocedurer, forbliver uændret.**

7. Medlemsstaterne tager ved udarbejdelsen af deres nationale genopretningsplan **navnlig** følgende i betragtning:

- a) de bevaringsforanstaltninger, der er truffet for Natura 2000-lokaliteter i overensstemmelse med direktiv 92/43/EØF
- b) de prioriterede aktionsplaner, der er udarbejdet i overensstemmelse med direktiv 92/43/EØF
- c) de foranstaltninger, der træffes for at opnå en god **kvantitativ,** økologisk og kemisk tilstand for vandområder, herunder i **programmerne med foranstaltninger** og de vandområdeplaner, der udarbejdes i overensstemmelse med direktiv 2000/60/EF, **og de risikostyringsplaner for oversvømmelser, der fastlægges i henhold til direktiv 2000/60/EF**

- d) **hvis det er relevant**, de havstrategier, der udarbejdes i overensstemmelse med direktiv 2008/56/EF, for at opnå en god miljøtilstand for Unionens havområder
- e) de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, som udarbejdes i overensstemmelse med direktiv (EU) 2016/2284
- f) de nationale strategier og handlingsplaner for biologisk mangfoldighed, der udarbejdes i overensstemmelse med artikel 6 i biodiversitetskonventionen
- g) **hvis det er relevant**, de bevarings- og **forvaltningsforanstaltninger**, der vedtages som led i den fælles fiskeripolitik.
- h) **de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik, der udarbejdes i overensstemmelse med forordning (EU) 2021/2115.**

8. Medlemsstaterne **kan** ved udarbejdelsen af deres nationale genopretningsplaner **gøre** brug af de forskellige eksempler på genopretningsforanstaltninger, der er anført i bilag VII, afhængigt af de særlige nationale og lokale vilkår og den seneste videnskabelige dokumentation.

9. Ved udarbejdelsen af de nationale genopretningsplaner tager medlemsstaterne sigte mod at optimere økosystemernes økologiske, økonomiske og sociale funktion samt deres bidrag til den bæredygtige udvikling i de relevante regioner og lokalsamfund.

9a Medlemsstaterne kan ved udarbejdelsen af deres nationale genopretningsplaner tage hensyn til de forskelligartede forhold, der gør sig gældende i de forskellige områder med hensyn til sociale, økonomiske og kulturelle krav, regionale og lokale forhold og befolkningstæthed. Hvis det er relevant, bør der også tages hensyn til den særlige situation i Unionens regioner i den yderste periferi såsom deres fjerne beliggenhed, deres status som øsamfund, deres lille areal, deres vanskelige topografiske og klimatiske forhold samt deres rige biodiversitet og de dermed forbundne omkostninger til beskyttelse og genopretning af deres økosystemer.

10. Medlemsstaterne fremmer om muligt synergier med andre medlemsstaters nationale genopretningsplaner, særlig for økosystemer, der går på tværs af grænser, **eller hvis medlemsstaterne deler en havregion eller subregion som defineret i direktiv 2008/56/EF.**

10a. Medlemsstaterne kan, hvis det er praktisk og hensigtsmæssigt, med henblik på indførelse og gennemførelse af nationale genopretningsplaner i forbindelse med genopretning og genetablering af marine økosystemer anvende eksisterende regionale institutionelle samarbejdsstrukturer.

10b. Hvis medlemsstaterne konstaterer et problem, som kan hindre opfyldelsen af forpligtelserne til at genoprette og genetablere marine økosystemer, og som kræver foranstaltninger, som de ikke har kompetence til at træffe, henvender de sig hver for sig eller i fællesskab til de medlemsstater, Kommissionen eller internationale organisationer, der måtte være berørt, med en beskrivelse af det konstaterede problem og mulige foranstaltninger til overvejelse og eventuel vedtagelse.

11. Medlemsstaterne sikrer, at udarbejdelsen af genopretningsplanen er åben, **gennemsigtig**, inklusiv og effektiv, og at offentligheden **og navnlig jordejere, jordforvaltere, maritime interessenter og andre relevante aktører såsom rådgivnings- og konsulenttjenester i overensstemmelse med princippet om forudgående og informeret samtykke** på et tidligt tidspunkt får mulighed for reelt at deltage i udarbejdelsen **af planen. De lokale og regionale myndigheder samt de relevante administrative myndigheder inddrages på behørig vis i udarbejdelsen af planen.** Høringerne skal overholde kravene i **direktiv 2001/42/EF. [Ændring 12]**

Artikel 12

De nationale genopretningsplaners indhold

1. De nationale genopretningsplaner skal omfatte perioden frem til 2050 med mellemliggende frister, der svarer til målene og forpligtelserne i artikel 4-10.

1a. Uanset stk. 1 kan den nationale genopretningsplan, der skal indgives i henhold til artikel 13 og artikel 14, stk. 6, for så vidt angår perioden efter juni 2032, og indtil den tages op til revision i henhold til artikel 15, stk. 1, begrænses til en strategisk oversigt over:

- a) **de elementer, der er omhandlet i stk. 2, og**

b) *det indhold, der er omhandlet i stk. 3 og 3a.*

Den justerede nationale genopretningsplan, der er resultatet af den revision, der skal foretages inden juli 2032 i henhold til artikel 15, stk. 1, kan for så vidt angår perioden efter juni 2042, og indtil den revideres inden juli 2042 i henhold til artikel 15, stk. 1, begrænses til en strategisk oversigt over disse elementer og dette indhold.

2. Medlemsstaterne medtager følgende elementer i deres nationale genopretningsplan, idet de benytter det ensartede format, der fastlægges i henhold til denne artikels stk. 4:

- a) kvantificeringen af de områder, der skal genoprettes for at nå de genopretningsmål, der er fastsat i artikel 4-10, på grundlag af det forberedende arbejde, der er udført i overensstemmelse med artikel 11, og **vejledende** kort over **potentielle genopretningsområder**.
- b) en beskrivelse af de genopretningsforanstaltninger, der er planlagt eller truffet for at opfylde de mål og forpligtelser, der er anført i artikel 4-10 og en specifikation af, hvilke af disse genopretningsforanstaltninger der er planlagt eller truffet som led i Natura 2000-nettet, der er oprettet i overensstemmelse med direktiv 92/43/EØF
- ba) **et særligt afsnit, der fastsætter foranstaltningerne til opfyldelse af forpligtelserne i artikel 4, stk. 4a, og artikel 5, stk. 4a**

■ [Ændring 41]

■ [Ændring 42]

- e) opgørelsen over hindringer og de hindringer, der skal fjernes, jf. artikel 7, stk. 1, planen for fjernelse af dem, jf. artikel 7, stk. 2, og den længde af fritflydende vandløb, der skal opnås ved at fjerne disse hindringer **skønnet fra 2020 til 2030 og 2050**, og eventuelle andre foranstaltninger til at genetablere flodsletters naturlige funktion, jf. artikel 7, stk. 3
- ea) **en begrundelse, hvis det er relevant, for genopretning af tørvemoser på en mindre arealandel end den, der er fastsat i artikel 9, stk. 4, første afsnit, litra a)-c)**
- eb) **en redegørelse for de indikatorer for skovøkosystemer, der er valgt i henhold til artikel 10, stk. 2a, og for deres egnethed til at påvise en forøgelse af biodiversiteten i skovøkosystemerne i den pågældende medlemsstat**
- f) fristerne for at indføre genopretningsforanstaltningerne, jf. artikel 4-10
- g) et særligt afsnit, som beskriver de skræddersyede genopretningsforanstaltninger i deres regioner i den yderste periferi, hvis det er relevant
- h) overvågningen af de områder, der er genstand for genopretning, jf. artikel 4 og 5, samt proceduren for at vurdere, om de genopretningsforanstaltninger, der er truffet i henhold til artikel 4-10, er effektive, og for om nødvendigt at revidere disse genopretningsforanstaltninger for at sikre, at målene og forpligtelserne i artikel 4-10 opfyldes
- i) en angivelse af de bestemmelser, der skal sikre, at de genopretningsforanstaltninger, der er omhandlet i artikel 4-10, har en fortsat, langsigtet og vedvarende virkning
- j) de anslåede sidegevinster, som genopretningsforanstaltningerne vil have over tid for modvirkningen af klimaændringer og **neutraliseringen af jordforringelse**, samt de generelle samfundsøkonomiske fordele ved disse foranstaltninger
- ja) **den anslåede socioøkonomiske virkning af gennemførelsen af genopretningsforanstaltningerne** [Ændring 69]
- k) et særligt afsnit, hvori det beskrives, hvordan der i den nationale genopretningsplan tages hensyn til:
 - i) klimaændringssceneriernes relevans for planlægningen af, hvilke genopretningsforanstaltninger der skal gennemføres, og hvor de skal gennemføres
 - ii) genopretningsforanstaltningernes potentiale til at mindske klimaændringernes konsekvenser for naturen, til at forebygge eller **afbøde virkningerne** af naturkatastrofer og til at fremme tilpasning
 - iii) synergier med nationale tilpasningsstrategier eller -planer og nationale rapporter om katastroferisiko-vurdering
 - iv) en oversigt over samspillet mellem de foranstaltninger, der er medtaget i den nationale genopretningsplan og den nationale energi- og klimaplan

- l) det anslåede behov for finansiering til at gennemføre genopretningsforanstaltningerne, som skal omfatte en beskrivelse af støtten til interessenter, der berøres af genopretningsforanstaltninger eller andre nye forpligtelser som følge af denne forordning, og af midlerne til den planlagte offentlige eller private finansiering, herunder (sam) finansiering med EU-finansieringsinstrumenter
- m) en angivelse af de tilskud, som har en negativ indvirkning på opfyldelsen af målene og forpligtelserne i denne forordning
- n) et resumé af proceduren for udarbejdelse og indførelse af den nationale genopretningsplan, bl.a. oplysninger om offentlighedens deltagelse, og af, hvordan der er taget hensyn til lokalsamfundenes og interessenternes behov
- o) et særligt afsnit om, hvordan der i henhold til artikel 14, stk. 5, er taget hensyn til bemærkninger, som Kommissionen har fremsat til udkastet til den nationale genopretningsplan i henhold til artikel 14, stk. 4. Hvis den pågældende medlemsstat ikke tager hensyn til en bemærkning fra Kommissionen eller en væsentlig del deraf, angiver medlemsstaterne årsagerne hertil.

3. De nationale genopretningsplaner skal, hvis det er relevant, indeholde de bevarings- og **forvaltningsforanstaltninger**, som en medlemsstat agter at vedtage som led i den fælles fiskeripolitik, herunder bevaringsforanstaltninger i fælles henstillinger, som en medlemsstat agter at iværksætte i overensstemmelse med proceduren i forordning (EU) nr. 1380/2013, og eventuelle relevante oplysninger om disse foranstaltninger.

3a. De nationale genopretningsplaner skal indeholde en oversigt over samspillet mellem de foranstaltninger, der er medtaget i den nationale genopretningsplan, og den nationale strategiske plan under den fælles landbrugspolitik.

3b Hvis det er relevant, skal de nationale genopretningsplaner indeholde en oversigt over de overvejelser, som vedrører de forskelligartede forhold, der gør sig gældende i de forskellige områder, jf. artikel 11, stk. 9a.

4. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter med henblik på at fastlægge et ensartet format for de nationale genopretningsplaner. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 21, stk. 2. Ved udarbejdelsen af det ensartede format bistår Kommissionen af Det Europæiske Miljøagentur (EEA). **Senest den [dato = den første dag i den måned, der følger tre måneder efter datoen for denne forordnings ikrafttræden] forelægger Kommissionen udkastene til gennemførelsesretsakter for det udvalg, der er omhandlet i artikel 21, stk. 1.**

Artikel 13

Indgivelse af udkastet til den nationale genopretningsplan

Medlemsstaterne indgiver et udkast til den nationale genopretningsplan, der er omhandlet i artikel 11 og 12, til Kommissionen senest den... [Publikationskontoret: Indsæt venligst datoen = den første dag i den måned, der følger 24 måneder efter datoen for denne forordnings ikrafttræden].

Artikel 14

Vurdering af de nationale genopretningsplaner

1. Kommissionen vurderer udkastene til de nationale genopretningsplaner senest seks måneder efter modtagelsen. Når Kommissionen foretager sin vurdering, arbejder den tæt sammen med den pågældende medlemsstat.

2. Når Kommissionen **overvejer** udkastet til den nationale genopretningsplan, ser den på, om planen er i overensstemmelse med artikel 12, om den er egnet til at opfylde de mål og forpligtelser, der er fastsat i artikel 4-10, samt Unionens overordnede mål, jf. artikel 1, og de særlige mål, der er omhandlet i artikel 7, stk. 1, om at genoprette mindst **20 000** km vandløb og gøre dem til fritflydende vandløb i Unionen senest i **2035**. **Kommissionen overvejer også den socioøkonomiske virkning, navnlig på landdistrikter, og virkningen af den nationale genopretningsplan, især på landbrugs- og skovbrugsproduktionen, for at sikre, at den ikke fører til, at produktionen flyttes uden for Unionen.** [Ændring 43]

3. Ved vurderingen af udkastene til de nationale genopretningsplaner bistår Kommissionen af eksperter eller EEA.
4. Kommissionen kan fremsætte bemærkninger til medlemsstaterne inden for seks måneder fra datoen for modtagelsen af udkastet til den nationale genopretningsplan.
5. Medlemsstaterne tager hensyn til eventuelle bemærkninger fra Kommissionen i deres endelige nationale genopretningsplan.
6. Medlemsstaterne afslutter, offentliggør og indgiver de nationale genopretningsplaner til Kommissionen inden for seks måneder fra datoen for modtagelsen af Kommissionens bemærkninger.

Article 14a

Gennemførelse af foranstaltninger til genopretning af marine økosystemer

1. **Medlemsstater, hvis nationale genopretningsplaner omfatter bevarelsesforanstaltninger inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik, og som kræver forelæggelse af fælles henstillinger, hører de øvrige medlemsstater, der har en direkte forvaltningsmæssig interesse i overensstemmelse med artikel 11 og 18 i forordning (EU) nr. 1380/2013, og forelægger henstillingerne sammen med de øvrige medlemsstater, der har en direkte forvaltningsmæssig interesse:**
 - a) senest 12 måneder efter den endelige fremlæggelse af deres nationale genopretningsplan for så vidt angår de i artikel 5, stk. 3, omhandlede foranstaltninger
 - b) senest den 1. januar 2028 for så vidt angår de genopretningsforanstaltninger, der er nødvendige for at sikre realisering af de mål, der er fastsat for 2030
 - c) senest den 1. januar 2036 for så vidt angår de genopretningsforanstaltninger, der er nødvendige for at sikre realisering af de mål, der er fastsat for 2040
 - d) senest den 1. januar 2046 for så vidt angår de genopretningsforanstaltninger, der er nødvendige for at sikre realisering af de mål, der er fastsat for 2050.
2. **Kommissionen overvåger fremskridtene i forhold til fristerne for de foranstaltninger, der kræver forelæggelse af fælles henstillinger inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik.**
3. **Hvis medlemsstaterne ikke forelægger de fælles henstillinger i henhold til forordning (EU) nr. 1380/2013 rettidigt, vedtager Kommissionen foranstaltningerne senest 12 måneder efter den frist for indgivelse af den fælles henstilling, der er fastsat i nærværende artikels stk. 1, ved hjælp af de værktøjer, der er omhandlet i artikel 11, stk. 4, i forordning (EU) nr. 1380/2013, hvis der ikke foreligger en fælles henstilling. [Ændring 15]**

Artikel 15

Revision af de nationale genopretningsplaner

1. **Medlemsstaterne tager deres nationale genopretningsplan op til revision og justerer den og medtager supplerende foranstaltninger inden juli 2032 og inden juli 2042. Mindst hvert tiende år derefter tager medlemsstaterne deres nationale genopretningsplan op til revision og justerer den om nødvendigt og medtager supplerende foranstaltninger. Revisionerne foretages i overensstemmelse med artikel 11 og 12, under hensyntagen til de fremskridt, der er gjort med planernes gennemførelse, den bedste tilgængelige videnskabelige dokumentation og den tilgængelige viden om ændringer eller forventede ændringer i miljøforholdene som følge af klimaændringer. Ved de revisioner, der skal foretages inden juli 2032 og inden juli 2042, tager medlemsstaterne hensyn til den viden om tilstanden af de naturtyper, der er opført i bilag I og II, som er opnået i overensstemmelse med forpligtelserne i artikel 4, stk. 4a, og artikel 5, stk. 4a. Medlemsstaterne offentliggør og meddeler Kommissionen deres justerede nationale genopretningsplan.**
2. **Hvis overvågning i henhold til artikel 17 indikerer, at foranstaltningerne i den nationale genopretningsplan ikke vil være tilstrækkelige til at opfylde de mål og forpligtelser, der er fastsat i artikel 4-10, tager medlemsstaten den nationale genopretningsplan op til revision og justerer den om nødvendigt og medtager supplerende foranstaltninger. Medlemsstaterne offentliggør og meddeler Kommissionen den justerede nationale genopretningsplan.**

3. På grundlag af de oplysninger, der er omhandlet i artikel 18, stk. 1 og 2, og den vurdering, der er omhandlet i artikel 18, stk. 4 og 5, kan Kommissionen, hvis den finder, at medlemsstatens fremskridt ikke er tilstrækkelige til at opfylde målene og forpligtelserne i artikel 4-10, **efter høring af den pågældende medlemsstat anmode** medlemsstaten om at indgive **et justeret** udkast til den nationale genopretningsplan med supplerende foranstaltninger. Denne **justerede** nationale genopretningsplan med supplerende foranstaltninger offentliggøres og indgives seks måneder efter datoen for modtagelsen af Kommissionens anmodning. **På anmodning af den pågældende medlemsstat, og hvis det er behørigt begrundet, kan Kommissionen forlænge denne frist med yderligere seks måneder.**

■ [Ændring 18cp og 44]

KAPITEL IV

OVERVÅGNING OG RAPPORTERING

Artikel 17

Tilsyn

1. Medlemsstaterne overvåger følgende:
 - a) tilstanden og tendensen i tilstanden af de naturtyper samt kvaliteten af og tendensen i kvaliteten af de levesteder for arter, der er omhandlet i artikel 4 og 5, i de områder, der er omfattet af genopretningsforanstaltninger, på grundlag af den overvågning, der er omhandlet i artikel 12, stk. 2, litra h)
 - b) arealet af grønne byområder og trækronedækningen **inden for byøkosystemområder fastsat i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2b**, som omhandlet i artikel 6
 - c) de indikatorer for biodiversiteten i landbrugsøkosystemer, der opført i bilag IV
 - d) de bestande af almindelige agerlandsfugle, der er opført i bilag V
 - e) de **tre** indikatorer for biodiversiteten i skovøkosystemer, der er opført i **artikel 10, stk. 2**
 - ea) tre af de indikatorer for biodiversitet i skovøkosystemer, der er opført i artikel 10, stk. 2a, efter medlemsstatens valg**
 - f) mængden og mangfoldigheden af bestøverarter efter den metode, der etableres i henhold til artikel 8, stk. 2
 - g) arealet af og tilstanden i områder, som er dækket af de naturtyper, der er opført i bilag I og II ■
 - h) arealet og kvaliteten af levestederne for de arter, der henvises til i artikel 4, stk. 3, og artikel 5, stk. 3 ■.
2. Overvågningen i henhold til stk. 1, litra a), påbegyndes, så snart genopretningsforanstaltningerne er truffet.
3. Overvågningen i overensstemmelse med stk. 1, litra b), c), d), e) **og ea**), påbegyndes den [Publikationskontoret: Indsæt venligst datoen for denne forordnings ikrafttrædelse].
4. Overvågningen i overensstemmelse med denne artikels stk. 1, litra f), påbegyndes et år efter ikrafttrædelsen af den gennemførelsesretsakt, der er omhandlet i artikel 8, stk. 2.
5. Overvågningen i overensstemmelse med stk. 1, litra a) **og b)**, **foretages mindst hvert sjette år**. Overvågningen i overensstemmelse med stk. 1, litra c), ■ vedrørende lageret af organisk kulstof i dyrket mineraljord og andelen af landbrugsarealer med landskabstræk med stor diversitet og litra e) vedrørende stående dødt ved **og** liggende dødt ved, **og, hvis det er relevant**, andelen af skove med uens alderssammensætning, skovkonnektivitet, **andelen af skove domineret af naturligt hjemmehørende træarter, træarternes forskelligartethed** og lageret af organisk kulstof foretages mindst hvert **sjette år eller, hvis det er nødvendigt for opnåelse af stigende tendenser indtil 2030, med kortere interval**. Overvågningen i overensstemmelse med nævnte stykke, litra c), vedrørende indekset for sommerfugle på græsarealer, nævnte stykke, litra d) og e), vedrørende indekset for almindelige skovfugle og nævnte stykke, litra f), vedrørende bestøverarter foretages hvert år. Overvågningen i overensstemmelse med nævnte stykke, litra g) og h), foretages mindst hver sjette år og koordineres med rapporteringscyklussen i henhold til artikel 17 i direktiv 92/43/EØF **og den indledende vurdering i henhold til artikel 17 i direktiv 2008/56/EF**.

6. Medlemsstaterne sikrer, at de indikatorer for landbrugsøkosystemer, der er omhandlet i artikel 9, stk. 2, litra b), og de indikatorer for skovøkosystemer, der er omhandlet i denne forordnings artikel 10, stk. 2, litra a) og b), og **artikel 10, stk. 2a, litra c)**, overvåges på en måde, der stemmer overens med den overvågning, der kræves i henhold til forordning (EU) 2018/841 og (EU) 2018/1999.

7. Medlemsstaterne offentliggør de data, der indsamles ved den overvågning, der foretages i henhold til nærværende artikel, i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF, og med den overvågningshyppighed, der er fastsat i stk. 5.

8. Medlemsstaternes overvågningssystemer skal fungere på grundlag af elektroniske databaser og geografiske informationssystemer og maksimere adgangen til og anvendelsen af data og tjenester fra telemålingsteknologier, jordobservationstjenester (Copernicustjenester), in situ-sensorer og -udstyr eller borgervidenskabsdata, idet der gøres størst muligt brug af de muligheder, som kunstig intelligens og avanceret dataanalyse og -behandling giver.

9. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter med henblik på at:

- a) præcisere metoderne til overvågning af de indikatorer for landbrugsøkosystemer, der er opført i bilag IV
- b) præcisere metoderne til overvågning af de indikatorer for skovøkosystemer, der er opført i bilag VI
- c) **udstikke en vejledende** ramme for fastsættelse af tilfredsstillende niveauer som omhandlet i artikel 10, stk. 2 og 2a.

9a. Senest i 2028 vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter med henblik på at udstikke en vejledende ramme for fastsættelse af tilfredsstillende niveauer som omhandlet i artikel 6, stk. 2 og 3, artikel 8, stk. 1, og artikel 9, stk. 2.

9b. | Gennemførelsesretsakterne **i henhold til stk. 9 og 9a** vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 21, stk. 2.

Artikel 18

Rapportering

1. Medlemsstaterne meddeler **mindst hvert tredje år** Kommissionen, hvilket område der er genstand for de genopretningsforanstaltninger, der er omhandlet i artikel 4-10, og hvilke hindringer, jf. artikel 7, der er blevet fjernet. **Den første rapport indgives i juni 2028.**

2. Medlemsstaterne meddeler mindst hvert **sjette** år Kommissionen, der bistås af EEA, følgende oplysninger:

- a) status over gennemførelsen af den nationale genoprettelsesplan, indførelsen af genopretningsforanstaltninger og opfyldelsen af de mål og forpligtelser, der er fastlagt, jf. artikel 4-10
- b) resultaterne af den overvågning, der foretages i henhold til artikel 17. Rapporteringen af resultaterne af den overvågning, der foretages i henhold til artikel 17, stk. 1, litra g) og h), **skal** indgives **og indeholde** geografiske koordinatsatte kort
- c) beliggenheden og omfanget af de områder, der er omfattet af genopretningsforanstaltninger, jf. artikel 4 og 5 og artikel 9, stk. 4, herunder et geografisk koordinatsat kort over disse områder
- d) en ajourført opgørelse over de hindringer, der er omhandlet i artikel 7, stk. 1
- e) oplysninger om de fremskridt, der er gjort med hensyn til at opfylde finansieringsbehøvet, jf. artikel 12, stk. 2, litra l), herunder en gennemgang af faktiske investeringer i forhold til de oprindelige investeringsoverslag.

De første rapporter indgives i juni 2031 og dækker perioden frem til 2030.

3. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter med henblik på at fastlægge formatet, strukturen og de nærmere bestemmelser for, hvordan oplysningerne i denne artikels stk. 1 og 2 skal forelægges. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 21, stk. 2. Ved fastlæggelsen af formatet, strukturen og de nærmere bestemmelser for den elektroniske rapportering bistås Kommissionen af EEA.

4. EEA forelægger **hvert tredje år** Kommissionen en **teknisk** oversigt over fremskridtene hen imod opfyldelsen af de mål og forpligtelser, der er fastsat i denne forordning, på grundlag af de data, som medlemsstaterne har stillet til rådighed i overensstemmelse med denne artikels stk. 1, og artikel 17, stk. 7.

5. EEA forelægger Kommissionen en EU-omspændende teknisk rapport om fremskridtene hen imod opfyldelsen af de mål og forpligtelser, der er fastsat i denne forordning, på grundlag af de data, som medlemsstaterne har stillet til rådighed i overensstemmelse med denne artikels stk. 1, 2 og 3. Det kan også anvende oplysninger, der er meddelt i henhold til artikel 17 i direktiv 92/43/EØF, artikel 15 i direktiv 2000/60/EF, artikel 12 i direktiv 2009/147/EF og artikel 17 i direktiv 2008/56/EF. Rapporten indgives senest i juni 2032, og de efterfølgende rapporter indgives derefter **hvert sjette** år.

6. Kommissionen fremsender fra **[fire år efter datoen for denne forordnings ikrafttræden]** hvert **sjette** år Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om gennemførelsen af denne forordning.

6a. enest 12 måneder efter denne forordnings ikrafttræden forelægger Kommissionen i samråd med medlemsstaterne en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet, som indeholder:

- a) **en oversigt over de finansielle ressourcer, der er til rådighed på EU-plan til gennemførelse af denne forordning**
- b) **en vurdering af finansieringsbehovene til gennemførelse af artikel 4-10 og til opnåelse af det mål, der er fastsat i artikel 1, stk. 2**
- c) **en analyse med henblik på at identificere eventuelle finansieringshuller i forbindelse med gennemførelsen af de forpligtelser, der er fastsat i forordningen, herunder finansiel kompensation for potentielle tab fra jordejeres og arealforvalteres side direkte som følge af gennemførelsen af denne forordning**
- d) **hvis det er relevant, forslag til passende yderligere foranstaltninger, herunder finansielle foranstaltninger til afhjælpning af de konstaterede mangler, såsom oprettelsen af et særligt instrument, jf. dog de to lovgiveres beføjelser til at vedtage den flerårige finansielle ramme efter 2027. [Ændring 11]**

7. Medlemsstaterne sikrer, at de oplysninger, der er omhandlet i stk. 1 og 2, er tilstrækkelige og ajourførte, og at de stilles til rådighed for offentligheden i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF, direktiv 2007/2/EF og direktiv (EU) 2019/1024.

KAPITEL V

DELEGEREDE BEFØJELSER OG UDVALGSPROCEDURE

Artikel 19

Ændring af bilag

1. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 20 med henblik på at ændre bilag I for at tilpasse **den måde, hvorpå naturtyperne grupperes til den tekniske og videnskabelige udvikling, og for at tage højde for erfaringerne med anvendelsen af denne forordning.**

2. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 20 med henblik på at ændre bilag II for at tilpasse:

- a) listen over naturtyper **for at sikre overensstemmelse med ajourføringer af EU-naturinformationssystemets (EUNIS') habitatklassifikation** og
- b) **den måde, hvorpå naturtyperne grupperes, til den tekniske og videnskabelige udvikling, og for at tage højde for erfaringerne med anvendelsen af denne forordning.**

3. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 20 med henblik på at ændre bilag III for at tilpasse listen over marine arter, der er omhandlet i artikel 5, **til den tekniske og videnskabelige udvikling**.
4. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 20 med henblik på at ændre bilag IV for at tilpasse de beskrivelser, enheder og metoder, der gælder indikatorerne for landbrugsøkosystemer, **til den tekniske og videnskabelige udvikling**.
5. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 20 med henblik på at ændre bilag V for at **tilpasse** den liste over arter, der anvendes til indekset for almindelige agerlandsfugle i medlemsstaterne, **til den tekniske og videnskabelige udvikling**.
6. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 20 med henblik på at ændre bilag VI for at tilpasse de beskrivelser, enheder og metoder, der gælder indikatorerne for skovøkosystemer, **til den tekniske og videnskabelige udvikling**.
7. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 20 med henblik på at ændre bilag VII for at tilpasse listen over eksempler på genopretningsforanstaltninger **til den tekniske og videnskabelige udvikling, og for at tage højde for erfaringerne med anvendelsen af denne forordning**.

Artikel 20

Udøvelse af delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 19, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den [Publikationskontoret: *Indsæt venligst datoen for denne forordnings ikrafttrædelse*]. Kommissionen udarbejder en rapport vedrørende delegationen af beføjelser senest ni måneder inden udløbet af femårsperioden. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.
3. Den i artikel 19 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i Den Europæiske Unions Tidende eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som de enkelte medlemsstater har udpeget, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 19 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 21

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Henvises der til dette stykke, anvendes artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011.

KAPITEL VI

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 21a

Ændring af forordning (EU) 2022/869

Artikel 7, stk. 8, første afsnit, i forordning (EU) 2022/869 affattes således:

”For så vidt angår de miljøvirkninger, der er omhandlet i artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43/EØF, artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60/EF og artikel 4, stk. 8 og 8a, og artikel 5, stk. 8 og 8a i [forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om naturgenopretning], betragtes projekter på EU-listen som værende i den offentlige interesse ud fra et energipolitisk perspektiv og kan anses for at være af væsentlig samfundsmæssig interesse, forudsat at alle betingelserne i de nævnte direktiver er opfyldt.”

Artikel 22

Vurdering

1. Kommissionen tager **■** denne forordning op til revision **senest** den 31. december 2030 og **hvert andet år derefter for at vurdere forordningens indvirkning, navnlig på landbrugssektoren og forsyningen af sikre fødevarer, og de socioøkonomiske virkninger af denne forordning, navnlig i landdistrikterne.** [Ændring 45]
2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget en rapport om de vigtigste resultater af revisionen. Hvis Kommissionen finder det hensigtsmæssigt, ledsages rapporten af et lovgivningsforslag om ændring af de relevante bestemmelser i denne forordning, idet der tages højde for behovet for at fastsætte yderligere genopretningsmål, **herunder for opdaterede mål for 2040 og 2050**, på grundlag af fælles metoder til vurdering af tilstanden af økosystemer, som ikke er omfattet af artikel 4 og 5, **evalueringen omhandlet i denne artikels stk. 1** og den seneste videnskabelige dokumentation. [Ændring 17]

Artikel 22a

Udsættelse af mål i denne forordning i tilfælde af ekstraordinære socioøkonomiske konsekvenser

1. **Senest den ... [1 år efter datoen for denne forordnings ikrafttræden] og derefter hvert år offentliggør Kommissionen en meddelelse i Den Europæiske Unions Tidende om, hvorvidt et eller flere af følgende forhold gør sig gældende:**
 - a) **tilladelsesprocedurerne i en eller flere medlemsstater sakker bagud på grund af begrænsninger hidrørende fra Unionens naturlovgivning vedrørende følgende områder:**
 - i) **opførelse og ombygning af huse, navnlig inden for socialt boligbyggeri**
 - ii) **implementering af projekter om vedvarende energi til indfrielse af målene i forordning (EU) 2021/1119 [EU's klimalov]**
 - b) **den gennemsnitlige pris på fødevarer er steget med 10 % inden for en periode på 12 måneder**
 - c) **den samlede produktion af fødevarer i Unionen er faldet med 5 % inden for en periode på 12 måneder.**
2. **Hvis et eller flere af de i stk. 1 omhandlede forhold gør sig gældende, udsættes målene i denne forordning, indtil ingen af de i stykket nævnte forhold længere gør sig gældende.** [Ændring 131]

Artikel 23

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Den finder anvendelse fra den dato, hvor Kommissionen har forelagt Europa-Parlamentet og Rådet solide og videnskabelige data om de nødvendige betingelser for at garantere fødevarsikkerheden på lang sigt og derved respektere behovet for agerjord under konventionelt og økologisk landbrug, naturretableringens indvirkning på fødevarereproduktionen, fødevarertilgængeligheden og fødevarerpriserne. Kommissionen offentliggør en meddelelse i Den Europæiske Unions Tidende med angivelse af den dato, fra hvilken denne forordning finder anvendelse. [Ændring 135]

Den finder anvendelse fra den dato, hvor betingelsen i artikel 11, stk. 2a, er opfyldt. Kommissionen offentliggør en meddelelse i Den Europæiske Unions Tidende med angivelse af den dato, fra hvilken denne forordning finder anvendelse. [Ændring 136]

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

BILAG I

ØKOSYSTEMER I LAND-, KYST- OG FERSKVANDSOMRÅDER – NATURTYPER OG GRUPPER AF
NATURTYPER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 4, STK. 1 OG 2

Nedenstående liste omfatter alle naturtyper i land-, kyst- og ferskvandsområder, der er opført i bilag I til direktiv 92/43/EØF, jf. artikel 4, stk. 1 og 2, samt seks grupper af disse naturtyper, nemlig 1) vådområder (kystområder og indre vandveje), 2) græsland og andre græsningsområder, 3) vandløb, søer, alluviale områder og ripariske områder, 4) skove, 5) stepper, heder og krat og 6) områder med klipper og klitter.

1. GRUPPE 1: Vådområder (i kyst- og indlandsområder)

Naturtypekode som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF	Naturtypenavn som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF
Naturtyper i kystegne og med saltpåvirkning	
1130	Flodmundinger
1140	Mudder og sandflader blottet ved ebbe
1150	Kystlaguner
1310	Kveller (<i>Salicornia</i>) og andre enårige plantearter, der koloniserer mudder og sand
1320	Vadegræssamfund (<i>Spartinion maritimae</i>)
1330	Atlantehavs-strandenge (<i>Glauco-Puccinellitalia maritimae</i>)
1340	Indlands-saltenge
1410	Middelhavsstrandenge (<i>Juncetalia maritimi</i>)
1420	Saltpåvirket krat langs Middelhavskysterne og de varme atlantiske kyster (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>)
1530	Pannoniske salt stepper og saltenge
1650	Boreale smalle havarme i Østersøen
Våde heder og tørvegræsland	
4010	Nordatlantiske våde heder med klokkelyg (<i>Erica tetralix</i>)
4020	Tempererede atlantiske våde heder med <i>Erica ciliaris</i> og <i>Erica tetralix</i>
6460	Tørvegræsland i Troodosbjergene
Moser, højmoser og kær	
7110	Aktive højmoser
7120	Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
7130	Tørvemoser
7140	Hængesæk og andre moser dannet flydende i vand
7150	Lavninger på tørv med <i>Rhynchosporion</i>
7160	Fennoskandiske mineralrige kilder og vældmoser
7210	Kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe (<i>Cladium mariscus</i>) og arter af <i>Caricion davallianae</i>
7220	Kalkflejrende kilder og væld med tufdannelse (<i>Cratoneurion</i>)
7230	Alkaliske kær (rigkær)
7240	Alpin pionervegetation med <i>Caricion bicoloris-atrofuscae</i>

7310	Aapa-moser
7320	Palsa-moser
Fugtige skove	
9080	Fennoskandiske løvfældende sumpskove
91D0	Skovbevoksede tørvemoser

2. GRUPPE 2: Græsland og andre kvægnomadehabitater

Naturtypekode som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF	Naturtypenavn som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF
Naturtyper i kyst- og klitområder	
1630	Boreale strandenge ved Østersøen
21A0	Machairs
Naturtyper i hede- og kratområder	
4030	Europæiske tørre heder
4040	Tørre kystnære atlantiske heder med <i>Erica vagans</i>
4090	Endemiske højlands-mediterrane heder med tornblad
5130	Enekrat (<i>Juniperus communis</i> -vegetation) på heder eller kalkholdigt græsland
8240	Kalkstensplateauer
Græsland	
6110	Græsland med <i>Alyso-Sedion albi</i> på kalkholdig eller baserig klippegrund
6120	Meget tørt græsland på kalkholdigt sand
6130	Tungmetaltålende græsland med <i>Violetalia calaminariae</i>
6140	Græsland med <i>Festuca eskia</i> på kalkfattig jordbund i Pyrenæerne
6150	Alpint og borealt græsland på kalkfattig jordbund
6160	Højlands-iberisk græsland med <i>Festuca indigesta</i>
6170	Alpint og subalpint græsland på kalkholdig bund
6180	Mesofilt makaronesisk græsland
6190	Pannoisk græsland på klippegrund (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)
6210	Delvis naturlig tør græslands- og kratvegetation på kalkholdig bund (<i>Festuco Brometalia</i>)
6220	Steppeagtig vegetation af græsser og enårige urter med <i>Thero-Brachypodietea</i>
6230	Artsrigt græsland med <i>Nardus</i> på kalkfattig jordbund i bjergegne (og områder lavere end bjergene i det kontinentale Europa)
6240	Subpannonisk steppeagtigt græsland
6250	Pannonisk løss med steppeagtigt græsland
6260	Pannoniske sandstepper

6270	Fennoskandisk artsrigt halvtørt græsland i lavlandet
6280	Nordisk alvar og prækambriske kalkholdige fladklipper
62A0	Østligt submediterrant tørt græsland (<i>Scorzoneratalia villosae</i>)
62B0	Græsland på serpentinklippegrund på Cypern
62C0	Pontisk-sarmatisk steppe
62D0	Oro-moesisk græsland på sur jordbund
6410	<i>Molinia</i> -enge på kalkrige, tørveholdige eller ler- og siltrige jorde (<i>Molinion caeruleae</i>)
6420	Mediterrant højt græsland på fugtig jordbund med <i>Molinio-Holoschoenion</i>
6510	Høslætenge i lavlandet (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)
6520	Høslætenge i bjerge
Dehesa-områder og træbevoksede enge	
6310	Sclerofyle græsningsskove med <i>Quercus</i> spp.
6530	Fennoskandiske træbevoksede enge (løvenge)
9070	Fennoskandiske græsningsskove

3. GRUPPE 3: Levesteder i vandløb og søer samt alluviale og ripariske levesteder

Naturtypekode som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF	Naturtypenavn som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF
Vandløb og søer	
3110	Oligotrofe søer og vandhuller med meget lavt mineralindhold på sandet jordbund (<i>Littorelletalia uniflorae</i>)
3120	Oligotrofe søer og vandhuller med meget lavt mineralindhold på sandet jordbund i det vestlige Middelhavsområde med <i>Isoetes</i> spp.
3130	Oligotrofe til mesotrofe søer og vandhuller med vegetation med <i>Littorelletea uniflorae</i> og/eller <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>
3140	Kalkrige oligo-mesotrofe søer og vandhuller med bundfæstet vegetation af kransålalger (<i>Chara</i> spp.)
3150	Naturlige eutrofe søer og vandhuller med vegetation af typen <i>Magnopotamion</i> eller <i>Hydrocharition</i>
3160	Naturlige dystrofe søer og vandhuller
3170	Mediterrane temporære vandhuller
3180	Turloughs
3190	Gipskarstsøer
31A0	Lotusbevoksninger i varme kilder i Transsylvanien
3210	Fennoskandiske naturlige floder
3220	Alpine floder og deres urteagtige bredvegetation
3230	Alpine floder og deres træagtige bredvegetation med <i>Myricaria germanica</i>

3240	Alpine floder og deres træagtige bredvegetation med <i>Salix elaeagnos</i>
3250	Permanent vandførende mediterrane floder med <i>Glaucium flavum</i>
3260	Vandløb i lavland eller bjerge med bevoksning af <i>Ranunculion fluitantis</i> og <i>Callitricho-Batrachion</i>
3270	Vandløb med mudrede bredder med bevoksning af <i>Chenopodion rubri</i> p.p. og <i>Bidention</i> p.p.
3280	Permanent vandførende mediterrane floder med <i>Paspalo-Agrostidion</i> -arter og bredvegetation af <i>Salix</i> og <i>Populus alba</i>
3290	Tidvis vandførende mediterrane floder med <i>Paspalo-Agrostidion</i>
32A0	Tufkaskader af karstfloder i Dinariderne
Alluviale enge	
6430	Bræmmer med høje urter på fugtig jordbund på sletter og i bjerge
6440	Alluviale enge i floddale med <i>Cnidion dubii</i>
6450	Nordlige boreale alluviale enge
6540	Submediterrant græsland med <i>Molinio-Hordeion secalini</i>
Alluviale/ripariske skove	
9160	Subatlantiske og mellemeuropæiske egeskove eller ege-avnbøge-skove med <i>Carpinion betuli</i>
91E0	Alluviale elle- og askeskove (<i>Alnus glutinosa</i> og <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Almion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>))
91F0	Blandskove med <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> og <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> eller <i>Fraxinus angustifolia</i> langs bredderne af større floder (<i>Ulmenion minoris</i>)
92A0	Galleriskove med <i>Salix alba</i> og <i>Populus alba</i>
92B0	Bredvegetation med <i>Rhododendron ponticum</i> , <i>Salix</i> o.a. langs tidvis vandførende mediterrane vandløb
92C0	Skove med <i>Platanus orientalis</i> og <i>Liquidambar orientalis</i> (<i>Platanion orientalis</i>)
92D0	Sydlig galleriskove og -krat (<i>Nerio-Tamaricetea</i> og <i>Securinegion tinctoriae</i>)
9370	Palmelunde med <i>Phoenix</i>

4. GRUPPE 4: Skove

Naturtypekode som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF	Naturtypenavn som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF
Boreale skove	
9010	Vestlig Taïga
9020	Fennoskandiske hemiboreale naturlige gamle løvskove (<i>Quercus</i> sp., <i>Tilia</i> sp., <i>Acer</i> sp., <i>Fraxinus</i> sp. eller <i>Ulmus</i> sp.) rige på epifytter

9030	Naturlige skove på unge successionsstadier af hævet havbund
9040	Nordiske subalpine/subarktiske skove med <i>Betula pubescens</i> ssp. <i>czerepanovii</i>
9050	Fennoskandiske urterige skove med <i>Picea abies</i>
9060	Nåleskove på eller ved åse aflejret af smeltevand
Tempererede skove	
9110	Bøgeskove på morbund med <i>Luzulo-Fagetum</i>
9120	Atlantiske bøgeskove på morbund med kristtorn (<i>Ilex</i> sp.) og til tider også <i>Taxus</i> sp. i busklaget (<i>Quercion robori-petraeae</i> eller <i>Ilici-Fagenion</i>)
9130	Bøgeskove på muldbund med <i>Asperulo-Fagetum</i>
9140	Mellemeuropæiske subalpine bøgeskove med <i>Acer</i> sp. og <i>Rumex arifolius</i>
9150	Mellemeuropæiske bøgeskove på kalkbund med <i>Cephalanthero-Fagion</i>
9170	Ege-avnbøge-skove med <i>Galio-Carpinetum</i>
9180	Skove med <i>Tilio-Acerion</i> på skrånninger, urer og i kløfter
9190	Gamle stilkegeskove (<i>Quercus robur</i>) på mager sur jordbund
91A0	Gamle vinteregeskove med <i>Ilex</i> og <i>Blechnum</i> på De Britiske Øer
91B0	Thermofile askeskove med <i>Fraxinus angustifolia</i>
91G0	Pannoniske skove med <i>Quercus petraea</i> og <i>Carpinus betulus</i>
91H0	Pannoniske skove med <i>Quercus pubescens</i>
91I0	Euro-sibiriske skove med <i>Quercus</i> spp.
91J0	Taksskove på De Britiske Øer (<i>Taxus baccata</i>)
91K0	Illyriske bøgeskove (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>))
91L0	Illyriske ege-avnbøge-skove (<i>Erythronio-Carpinion</i>)
91M0	Pannonisk-balkanske skove med tyrkisk eg og vintereg
91P0	Skov med Holy Cross-ædelgran (<i>Abietetum polonicum</i>)
91Q0	Vestkarpatiske skove med <i>Pinus sylvestris</i> på kalkholdig bund
91R0	Dinariske skovfyrskove på dolomit (<i>Genisto januensis-Pinetum</i>)
91S0	Vestpontiske bøgeskove
91T0	Centraleuropæiske skovfyrskove af lavtypen
91U0	Sarmatiske steppe-fyrreskove
91V0	Dakiske bøgeskove (<i>Symphyto-Fagion</i>)
91W0	Moesiske bøgeskove
91X0	Bøgeskove i Dobrogea-området
91Y0	Dakiske ege-avnbøge-skove
91Z0	Moesiske skove af ungarsk lind
91AA	Østlige hvidegeskove
91BA	Moesiske ædelgranskove
91CA	Skovfyrskove i Balkanbjergene og i Rodopbjergene

Mediterrane og makaronesiske skove	
9210	Bøgeskove i Appenninerne med <i>Taxus</i> og <i>Ilex</i>
9220	Bøgeskove i Appenninerne med <i>Abies alba</i> samt bøgeskove med <i>Abies nebrodensis</i>
9230	Galicisk-portugisiske egeskove med <i>Quercus robur</i> og <i>Quercus pyrenaica</i>
9240	Iberiske skove med <i>Quercus faginea</i> og <i>Quercus canariensis</i>
9250	Skove med <i>Quercus trojana</i>
9260	Skove med <i>Castanea sativa</i>
9270	Græske bøgeskove med <i>Abies borisii-regis</i>
9280	Skove med <i>Quercus frainetto</i>
9290	Cypresskove (<i>Acer-Cupression</i>)
9310	Ægæiske skove med <i>Quercus brachyphylla</i>
9320	Skove med <i>Olea</i> sp. og <i>Ceratonia</i> sp.
9330	Skove med <i>Quercus suber</i>
9340	Skove med <i>Quercus ilex</i> og <i>Quercus rotundifolia</i>
9350	Skove med <i>Quercus macrolepis</i>
9360	Makaronesiske laurbærskove (<i>Laurus</i> , <i>Ocotea</i>)
9380	Skove med <i>Ilex aquifolium</i>
9390	Krat og lav skovbevoksning med <i>Quercus alnifolia</i>
93A0	Skov med <i>Quercus infectoria</i> (<i>Anagyro foetidae-Quercetum infectoriae</i>)
Nåleskove i bjerge	
9410	Skove på sur jordbund med <i>Picea</i> i bjerge (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)
9420	Alpine skove med <i>Larix decidua</i> og/eller <i>Pinus cembra</i>
9430	Skove med <i>Pinus uncinata</i> i bjerge
9510	Sydappenninske skove med <i>Abies alba</i>
9520	Skove med <i>Abies pinsapo</i>
9530	(Sub)mediterrane fyrreskove med endemiske <i>Pinus nigra</i> ssp.
9540	Mediterrane skove med endemiske mesogæiske arter af fyr
9550	Endemiske fyrreskove på De Kanariske Øer
9560	Endemiske skove med <i>Juniperus</i> spp.
9570	Skove med <i>Tetraclinis articulata</i>
9580	Mediterrane skove med <i>Taxus baccata</i>
9590	Skove med ceder (<i>Cedrosetum brevifoliae</i>)
95A0	Høje oro-mediterrane fyrreskove

5. GRUPPE 5: NATURTYPER I STEPPER, HEDER OG KRAT

Naturtypekode som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF	Naturtypenavn som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF
Salt- og gipsstepper	
1430	Salt- og kvælstofpåvirkede krat (<i>Pegano-Salsoletea</i>)
1510	Mediterrane saltstepper (<i>Limonietalia</i>)
1520	Iberisk gipssteppevegetation (<i>Gypsophiletalia</i>)
Tempererede heder og krat	
4050	Endemiske makaronesiske heder
4060	Alpine og boreale heder
4070	Krat med <i>Pinus mugo</i> og <i>Rhododendron hirsutum</i> (<i>Mugo-Rhododendretum hirsuti</i>)
4080	Subarktisk pilekrat med <i>Salix</i> spp.
40A0	Subkontinentale peripannoniske krat
40B0	Krat af <i>Potentilla fruticosa</i> (buskpotentil) i Rodopibjergene
40C0	Pontisk-sarmatisk løvfældende krat
Sclerofylkrat (matorrals)	
5110	Stabil tørke- og varmetålende vegetation med <i>Buxus sempervirens</i> på klippeskråninger (<i>Berberidion</i> p.p.)
5120	<i>Cytisus Purgans</i> -vegetation i bjerge
5140	<i>Cistus pallinhae</i> -vegetation på fugtige kystnære heder
5210	Skovagtige matorrals med <i>Juniperus</i> spp.
5220	Skovagtige matorrals med <i>Zyziphus</i>
5230	Skovagtige matorrals med <i>Laurus nobilis</i>
5310	Krat med <i>Laurus nobilis</i>
5320	<i>Euphorbia</i> -vegetation ved klipper
5330	Termomediterrane og steppelignende krat
5410	Frygana-vegetation på klippetoppe i det vestmediterrane område (<i>Astragalo Plantaginetum subulatae</i>)
5420	Frygana-vegetation med <i>Sarcopoterium spinosum</i>
5430	Endemisk frygana-vegetation med <i>Euphorbio-Verbascion</i>

6. GRUPPE 6: NATURTYPER I KLIPPE- OG KLITOMRÅDER

Naturtypekode som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF	Naturtypenavn som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF
Havklinter, strande og holme	
1210	Enårig vegetation på stenede strande
1220	Flerårig vegetation på stenede strande

1230	Klinter eller klipper med vegetation langs de atlantiske kyster og Østersøkysterne
1240	Klinter eller klipper med vegetation langs Middelhavskysterne (med endemiske <i>Limonium</i> spp.)
1250	Klinter eller klipper med endemisk flora langs de makaronesiske kyster
1610	Marine åse, der danner øer med sand-, klippe- eller stenstrandsvegetation og sublittoral vegetation i Østersøen
1620	Boreale holme og småøer i Østersøen
1640	Boreale sandstrande med flerårig vegetation i Østersøen
Kyst- og indlandsklitter	
2110	Forstrand og begyndende klitdannelser
2120	Hvide klitter og vandremiler med <i>Ammophila arenaria</i>
2130	Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
2140	Stabile kalkfattige klitter med <i>Empetrum nigrum</i> (klithede)
2150	Stabile kalkfattige atlantiske klitter (<i>Calluno-Ulicetea</i>)
2160	Klitter med havtorn (<i>Hippophaë rhamnoides</i>)
2170	Klitter med gråris (<i>Salix repens</i> ssp. <i>argentea</i> (<i>Salicion arenariae</i>))
2180	Skovbevoksede klitter i de atlantiske, kontinentale og boreale regioner
2190	Fugtige klitlavninger
2210	Stabile klitter langs kysten med <i>Crucianellion maritimae</i>
2220	Klitter med havtorn (<i>Euphorbia terracina</i>)
2230	Græsklædte klitter med <i>Malcomietalia</i>
2240	Græsklædte klitter med <i>Brachypodietalia</i> og enårige urter
2250	Kystklitter med enebær (<i>Juniperus</i> spp.)
2260	Sclerofylkrat med <i>Cisto-Lavenduletalia</i>
2270	Skovbevoksede klitter med <i>Pinus pinea</i> og/eller <i>Pinus pinaster</i>
2310	Tørre heder på flyvesand med lyng og visse (<i>Calluna</i> og <i>Genista</i>)
2320	Tørre heder på flyvesand med lyng og revling (<i>Calluna</i> og <i>Empetrum nigrum</i>)
2330	Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene (<i>Corynephorus</i> og <i>Agrostis</i>)
2340	Pannoniske indlandsklitter
91N0	Pannoniske krat på indlandsklitter (<i>Junipero-Populetum albae</i>)
Klipper	
8110	Kalkfattige urer i bjergegne indtil snegrænsen (<i>Androsacetalia alpinae</i> og <i>Galeopsietalia ladani</i>)
8120	Kalkrige urer og kalkskifer-urer i bjerg- og alpine områder (<i>Thlaspietea rotundifolii</i>)
8130	Vestmediterrane og soleksponerede urer
8140	Østmediterrane urer
8150	Mellemeuropæiske kalkfattige højlandsurer

8160	Mellemeuropæiske kalkrige højlandsurer
8210	Vegetation i sprækker på kalkrige klippeskråninger
8220	Vegetation i sprækker på kalkfattige klippeskråninger
8230	Kalkfattige klipper med pionervegetation med <i>Sedo-Scleranthion</i> eller <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>
8310	Klippehuler, der ikke er åbne for offentligheden
8320	Lavamarker og naturlige kratere
8340	Permanente gletschere

BILAG II

MARINE ØKOSYSTEMER – NATURTYPER OG GRUPPER AF NATURTYPER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 5, STK. 1 OG 2

Nedenstående liste omfatter de marine naturtyper, der er omhandlet i artikel 5, stk. 1 og 2, samt syv grupper af disse naturtyper, nemlig 1) havgræsenge, 2) makroalgeskove, 3) skaldyrsbanker, 4) kalkrødalgesamfund, 5) svampe, koraller og koralline naturtyper, 6) hydrothermale kilder og kolde kilder og 7) bløde sedimenter (over 1 000 meters dybde). Der gøres også rede for sammenhængen med de naturtyper, der er opført i bilag I til direktiv 92/43/EØF.

Klassificeringen af de anvendte marine naturtyper, der er opdelt efter marine biogeografiske regioner, foretages i henhold til det europæiske naturinformationssystem (EUNIS), som revideret af Det Europæiske Miljøagentur (EEA) for typologien for marine habitater i 2022. Oplysningerne om de relevante levesteder, der er opført i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF, er baseret den sammenligningsoversigt, der blev offentliggjort af EEA i 2021 ⁽⁷⁾.

1. Gruppe 1: Havgræsenge

EUNIS-kode	EUNIS-naturtypenavn	Tilknyttet naturtypekode som omhandlet i bilag I til Rådets direktiv 92/43/EØF
Atlantehavet		
MA522	Havgræsenge på atlantisk littoralt sand	1140; 1160
MA623	Havgræsenge på atlantisk littoralt mudder	1140; 1160
MB522	Havgræsenge på infralittoralt sand	1110; 1150; 1160
Østersøen		
MA332	Hydrolittoralt groft sediment i Østersøen kendetegnet ved vegetation under vandet	1130; 1160; 1610; 1620
MA432	Hydrolittoralt blandet sediment i Østersøen kendetegnet ved vegetation under vandet	1130; 1140; 1160; 1610
MA532	Hydrolittoralt sand i Østersøen kendetegnet ved rodfæstede planter under vandet	1130; 1140; 1160; 1610
MA632	Hydrolittoralt mudder i Østersøen kendetegnet ved rodfæstede planter under vandet	1130; 1140; 1160; 1650
MB332	Infralittoralt groft sediment i Østersøen kendetegnet ved rodfæstede planter under vandet	1110; 1160
MB432	Infralittoralt blandet sediment i Østersøen kendetegnet ved rodfæstede planter under vandet	1110; 1160; 1650
MB532	Infralittoralt sand i Østersøen kendetegnet ved rodfæstede planter under vandet	1110; 1130; 1150; 1160
MB632	Infralittoralt muddersediment i Østersøen kendetegnet ved rodfæstede planter under vandet	1130; 1150; 1160; 1650
Sortehavet		
MB546	Havgræsenge og rhizombærende algeenge i infralittoral mudrede sandområder påvirket af ferskvand fra Sortehavet	1110; 1130; 1160
MB547	Havgræsenge i Sortehavet på moderat eksponeret øvre infralittorale rene sandområder	1110; 1160
MB548	Havgræsenge i Sortehavet på nedre infralittorale rene sandområder	1110; 1160

⁽⁷⁾ EUNIS marine habitat classification 2022. Det Europæiske Miljøagentur.

Middelhavet		
MB252	Biocønose af <i>Posidonia oceanica</i>	1120
MB2521	Økomorfose af stribede <i>Posidonia oceanica</i> -havgræsenge	1120; 1130; 1160
MB2522	Økomorfose af "barriererev" af <i>Posidonia oceanica</i> havgræsenge	1120; 1130; 1160
MB2523	Facies af døde "måtter" af <i>Posidonia oceanica</i> uden megen epiflora	1120; 1130; 1160
MB2524	Association med <i>Caulerpa prolifera</i> på <i>Posidonia</i> bevoksninger	1120; 1130; 1160
MB5521	Association med <i>Cymodocea nodosa</i> på velsorteret fint sand	1110; 1130; 1160
MB5534	Association med <i>Cymodocea nodosa</i> på overfladisk muddersand i beskyttede havområder	1110; 1130; 1160
MB5535	Association med <i>Zostera noltei</i> på overfladisk muddersand i beskyttede havområder	1110; 1130; 1160
MB5541	Association med <i>Ruppia cirrhosa</i> og/eller <i>Ruppia maritima</i> på sand	1110; 1130; 1160
MB5544	Association med <i>Zostera noltei</i> i euryhalint og eurytermt miljø på sand	1110; 1130; 1160
MB5545	Association med <i>Zostera marina</i> i euryhalint og eurytermt miljø	1110; 1130; 1160

2. Gruppe 2: Makroalgeskove

EUNIS-kode	EUNIS-naturtypenavn	Tilsvarende koder i bilag I (habitatdirektivet)
Atlantehavet		
MA123	Tangsamfund på atlantisk littoral klippe med fuld salinitet	1160; 1170; 1130
MA125	<i>Fucus</i> sp. på atlantisk littoral klippe med variabel salinitet	1170; 1130
MB121	Tangaske- og tangsamfund på atlantisk infralittoral klippe	1170; 1160
MB123	Tangaske- og tangsamfund på atlantisk infralittoral klippe, der er berørt eller forstyrret af sedimenter	1170; 1160
MB124	Tangaskesamfund på atlantisk littoral klippe med variabel salinitet	1170; 1130; 1160
MB321	Tangaske- og tangsamfund på atlantisk infralittoral groft sediment	1160
MB521	Tangaske- og tangsamfund på atlantisk infralittoralt sand	1160
MB621	Bevoksede samfund på atlantisk infralittoral mudder	1160
Østersøen		
MA131	Hydrolittorale klipper og sten i Østersøen kendetegnet ved flerårige alger	1160; 1170; 1130; 1610; 1620
MB131	Flerårige alger på infralittorale klipper og sten i Østersøen	1170; 1160
MB232	Infralittoral bundområder i Østersøen kendetegnet ved grus af skaller	1160; 1110

MB333	Infralittoralt groft sediment i Østersøen kendetegnet ved flerårige alger	1110; 1160
MB433	Infralittoralt blandet sediment i Østersøen kendetegnet ved flerårige alger	1110; 1130; 1160; 1170
Sortehavet		
MB144	Eksponerede øvre infralittorale klipper med klørtang i Sortehavet domineret af Mytilidae	1170; 1160
MB149	Moderet eksponerede øvre infralittorale klipper med klørtang i Sortehavet domineret af Mytilidae	1170; 1160
MB14A	Klørtang og andre alger på beskyttede og velbelyste øvre infralittorale klipper i Sortehavet	1170; 1160
Middelhavet		
MA1548	Association med <i>Fucus virsoides</i>	1160; 1170
MB1512	Association med <i>Cystoseira tamariscifolia</i> og <i>Saccorhiza polyschides</i>	1170; 1160
MB1513	Association med <i>Cystoseira amentacea</i> (var. <i>amentacea</i> , var. <i>stricta</i> , var. <i>spicata</i>)	1170; 1160
MB151F	Association med <i>Cystoseira brachycarpa</i>	1170; 1160
MB151G	Association med <i>Cystoseira crinita</i>	1170; 1160
MB151H	Association med <i>Cystoseira crinitophylla</i>	1170; 1160
MB151J	Association med <i>Cystoseira sawageauana</i>	1170; 1160
MB151K	Association med <i>Cystoseira spinosa</i>	1170; 1160
MB151L	Association med <i>Sargassum vulgare</i>	1170; 1160
MB151M	Association med <i>Dictyopteris polypodioides</i>	1170; 1160
MB151W	Association med <i>Cystoseira compressa</i>	1170; 1160
MB1524	Association med <i>Cystoseira barbata</i>	1170; 1160
MC1511	Association med <i>Cystoseira zosteroides</i>	1170; 1160
MC1512	Association med <i>Cystoseira usneoides</i>	1170; 1160
MC1513	Association med <i>Cystoseira dubia</i>	1170; 1160
MC1514	Association med <i>Cystoseira corniculata</i>	1170; 1160
MC1515	Association med <i>Sargassum</i> spp.	1170; 1160
MC1518	Association med <i>Laminaria ochroleuca</i>	1170; 1160
MC3517	Association med <i>Laminaria rodriguezii</i> på detritiske banker	1160

3. Gruppe 3: Skaldyrsbanker

EUNIS-kode	EUNIS-naturtypenavn	Tilsvarende koder i bilag I (habitatdirektivet)
Atlanterhavet		
MA122	Biocønosser af <i>Mytilus edulis</i> og/eller rursarter på bølgeudsatte atlantiske littorale klipper	1160; 1170
MA124	Biocønosser af muslinge- og/eller rursarter med tang på atlantiske littorale klipper	1160; 1170
MA227	Rev med toskallede bløddyr i atlantiske kystområder	1170; 1140
MB222	Rev med toskallede bløddyr i atlantiske infralittorale områder	1170; 1130; 1160
MC223	Rev med toskallede bløddyr i atlantiske circalittorale områder	1170
Østersøen		
MB231	Infralittorale bundområder i Østersøen domineret af epibentiske toskallede bløddyr	1170; 1160
MC231	Circalittorale bundområder i Østersøen domineret af epibentiske toskallede bløddyr	1170; 1160; 1110
MD231	Offshore circalittorale biogene bundområder i Østersøen kendetegnet ved epibentiske toskallede bløddyr	1170
MD232	Offshore circalittorale bundområder med grus af skaller i Østersøen kendetegnet ved toskallede bløddyr	1170
MD431	Offshore circalittorale blandede bundområder i Østersøen kendetegnet ved makroskopiske epibentiske biotiske strukturer	
MD531	Offshore circalittorale blandede sandområder i Østersøen kendetegnet ved makroskopiske epibentiske biotiske strukturer	
MD631	Offshore circalittorale mudderområder i Østersøområdet kendetegnet ved epibentiske toskallede bløddyr	
Sortehavet		
MB141	Nedre infralittorale klipper i Sortehavet domineret af hvirvelløse dyr	1170
MB143	Eksponerede klipper i øvre infralittorale områder i Sortehavet domineret af muslinger med bladalger (ikke klørtang)	1170; 1160
MB148	Moderat eksponerede klipper i øvre infralittorale områder i Sortehavet domineret af muslinger med bladalger (bortset fra klørtang)	1170; 1160
MB242	Muslingebanker i infralittorale områder ved Sortehavet	1170; 1130; 1160
MB243	Østersbanker på nedre infralittorale klipper i Sortehavsområdet	1170
MB642	Terrigenøse infralittorale mudderområder ved Sortehavet	1160
MC141	Circalittorale klipper domineret af hvirvelløse dyr i Sortehavsområdet	1170
MC241	Muslingebaker på circalittorale terrigenøse mudderområder ved Sortehavet	1170
MC645	Nedre circalittorale mudderområder ved Sortehavet	

Mediterranean Sea		
MA1544	Facies med <i>Mytilus galloprovincialis</i> i havområder beriget med organisk materiale	1160; 1170
MB1514	Facies med <i>Mytilus galloprovincialis</i>	1170; 1160
	<i>Infralittorale østersbanker i Middelhavet</i>	
	<i>Circalittorale østersbanker i Middelhavet</i>	

4. Gruppe 4: Kalkrødalgesamfund

EUNIS-kode	EUNIS-naturtypenavn	Tilsvarende koder i bilag I (habitatdirektivet)
Atlantic		
MB322	Kalkrødalgesamfund på atlantisk infralittoral groft sediment	1110; 1160
MB421	Kalkrødalgesamfund på atlantisk infralittoral blandet sediment	1110; 1160
MB622	Kalkrødalgesamfund på atlantisk infralittoral mudret sediment	1110; 1160
Middelhavet		
MB3511	Association med rhodolitter i groft sand og fint grus blandet med bølger	1110; 1160
MB3521	Association med rhodolitter i groft sand og fine grus under påvirkning af bundstrømme	1110; 1160
MB3522	Association med kalkrødalge (= Association med <i>lithothamnion corallioides</i> og <i>Phymatolithon calcareum</i>) på groft sand og grus i Middelhavetsområdet	1110; 1160
MC3521	Association med rhodolitter på detriske kystbunde	1110
MC3523	Association med kalkrødalge (<i>lithothamnion corallioides</i> og <i>Phymatolithon calcareum</i>) i dendritiske kystområder	1110

5. Gruppe 5: Svampe, koraller og koralline naturtyper

EUNIS-kode	EUNIS-naturtypenavn	Tilsvarende koder i bilag I (habitatdirektivet)
Atlantic		
MC121	Dække af faunasamfund på atlantiske circalittorale klipper	1170
MC124	Faunasamfund på atlantiske circalittorale klipper med variabel salinitet	1170; 1130
MC126	Samfund af atlantiske circalittorale grotter og overhæng	8330; 1170
MC222	Koldtvandskoralrev i atlantiske circalittorale områder	1170
MD121	Svampesamfund på atlantiske circalittorale klipper	1170
MD221	Koldtvandskoralrev i atlantiske offshore circalittorale områder	1170
ME122	Svampesamfund på atlantiske øvre bathyale klipper	1170
ME123	Blandede koldtvandskoralsamfund på atlantiske øvre bathyale klipper	1170

ME221	Atlantiske øvre bathyale koldtvandskoralrev	1170
ME322	Blandet koldtvandskoralsamfund på atlantisk øvre bathyalt groft sediment	
ME324	Svampeaggregering på atlantisk øvre bathyalt groft sediment	
ME422	Svampeaggregering på atlantisk øvre bathyalt blandet sediment	
ME623	Svampeaggregering på atlantisk øvre bathyalt mudderområde	
ME624	Opretstående koralfelt på atlantisk øvre bathyalt mudderområde	
MF121	Blandet koldtvandskoralsamfund på atlantiske nedre bathyale klipper	1170
MF221	Atlantiske nedre bathyale koldtvandskoralrev	1170
MF321	Blandet koldtvandskoralsamfund på atlantisk nedre bathyalt groft sediment	
MF622	Svampeaggregering på atlantisk nedre bathyalt mudderområde	
MF623	Opretstående koralfelt på atlantisk nedre bathyalt mudderområde	
Østersøen		
MB138	Infralittorale klipper og sten i Østersøen kendetegnet ved epibentiske svampe	1170; 1160
MB43A	Infralittoralt blandet sediment i Østersøen kendetegnet ved epibentiske svampe (Porifera)	1160; 1170
MC133	Circalittorale klipper og sten i Østersøen kendetegnet ved epibentiske cnidarer	1170; 1160
MC136	Circalittorale klipper og sten i Østersøen kendetegnet ved epibentiske svampe	1170; 1160
MC433	Circalittorale blandede sedimenter i Østersøen kendetegnet ved epibentiske cnidarer	1160; 1170
MC436	Circalittorale blandede sedimenter i Østersøen kendetegnet ved epibentiske svampe	1160
Sortehavet		
MD24	Offshore circalittorale biogene naturtyper i Sortehavet	1170
ME14	Øvre bathyale klipper i Sortehavet	1170
ME24	Øvre bathyale biogene naturtyper i Sortehavet	1170
MF14	Nedre bathyale klipper i Sortehavet	1170
Middelhavet		
MB151E	Facies med <i>Cladocora caespitosa</i>	1170; 1160
MB151Q	Facies med <i>Astroides calycularis</i>	1170; 1160
MB151α	Facies og association af korallin biocønose (i enklave)	1170; 1160
MC1519	Facies med <i>Eunicella cavolini</i>	1170; 1160
MC151A	Facies med <i>Eunicella singularis</i>	1170; 1160

MC151B	Facies med <i>Paramuricea clavata</i>	1170; 1160
MC151E	Facies med <i>Leptogorgia sarmentosa</i>	1170; 1160
MC151F	Facies med <i>Anthipatella subpinnata</i> og spredte røde alger	1170; 1160
MC151G	Facies med massive svampe og spredte røde alger	1170; 1160
MC1522	Facies med <i>Corallium rubrum</i>	8330; 1170
MC1523	Facies med <i>Leptopsammia pruvoti</i>	8330; 1170
MC251	Coralligenous platforms	1170
MC6514	Facies med massive svampe og spredte røde alger	1160
MD151	Facies med <i>Corallium rubrum</i>	1170
MD25	Facies med <i>Leptopsammia pruvoti</i>	1170
MD6512	Koralline platforme	
ME1511	Facies af klæbrigt mudder med <i>Alcyonium palmatum</i> og <i>Parastichopus regalis</i> på circalittoralt mudder	1170
ME1512	Biocønose af klipper på Middelhavets kontinentalskråning	1170
ME1513	Offshore circalittorale biogene naturtyper i Middelhavet	1170
ME6514	Facies af klæbrigt mudder med <i>Alcyonium palmatum</i> og	
MF1511	Øvre bathyale <i>Lophelia pertusa</i> -rev i Middelhavet	1170
MF1512	Øvre bathyale <i>Madrepora oculata</i> -rev i Middelhavet	1170
MF1513	Øvre bathyale <i>Madrepora oculata</i> og <i>Lophelia pertusa</i> -rev i Middelhavet	1170
MF6511	Øvre bathyale facies med <i>Pheronema carpenteri</i> i Middelhavet	
MF6513	Nedre bathyale <i>Lophelia pertusa</i> -rev i Middelhavet	

6. Gruppe 6: Hydrothermale kilder og kolde kilder

EUNIS-kode	EUNIS-naturtypenavn	Tilsvarende koder i bilag I (habitatdirektivet)
Atlanterrhavet		
MB128	Hydrothermale kilder og kolde kilder i atlantiske infralittorale klipper	1170; 1160; 1180
MB627	Hydrothermale kilder og kolde kilder i atlantisk infralittoralt mudder	1130; 1160
MC127	Hydrothermale kilder og koldekilder i atlantiske circalittorale klipper	1170; 1180
MC622	Hydrothermale kilder og kolde kilder i atlantisk circalittoralt mudder	1160
MD122	Hydrothermale kilder og kolde kilder i atlantiske offshore circalittorale klipper	1170
MD622	Hydrothermale kilder og kolde kilder i atlantisk offshore circalittoralt mudder	

7. Gruppe 7: Bløde sedimenter (over 1 000 meters dybde)

EUNIS-kode	EUNIS-naturtypenavn	Tilsvarende koder i bilag I (habitatdirektivet)
Atlantehavet		
MA32	Littoralt groft sediment i Atlantehavet	1130; 1160
MA42	Littoralt blandet sediment i Atlantehavet	1130; 1140; 1160
MA52	Littoralt sand i Atlantehavet	1130; 1140; 1160
MA62	Littoralt mudder i Atlantehavet	1130; 1140; 1160
MB32	Infralittoralt groft sediment i Atlantehavet	1110; 1130; 1160
MB42	Infralittoralt blandet sediment i Atlantehavet	1110; 1130; 1150; 1160
MB52	Infralittoralt sand i Atlantehavet	1110; 1130; 1150; 1160
MB62	Infralittoralt mudder i Atlantehavet	1110; 1130; 1160
MC32	Circalittoralt groft sediment i Atlantehavet	1110; 1160
MC42	Circalittoralt blandet sediment i Atlantehavet	1110; 1160
MC52	Circalittoralt sand i Atlantehavet	1110; 1160
MC62	Circalittoralt mudder i Atlantehavet	1160
MD32	Offshore circalittoralt groft sediment i Atlantehavet	
MD42	Offshore circalittoralt blandet sediment i Atlantehavet	
MD52	Offshore circalittoralt sand i Atlantehavet	
MD62	Offshore circalittoralt mudder i Atlantehavet	
ME32	Øvre bathyalt groft sediment i Atlantehavet	
ME42	Øvre bathyalt blandet sediment i Atlantehavet	
ME52	Øvre bathyalt sand i Atlantehavet	
ME62	Øvre bathyalt mudder i Atlantehavet	
MF32	Nedre bathyalt groft sediment i Atlantehavet	
MF42	Nedre bathyalt blandet sediment i Atlantehavet	
MF52	Nedre bathyalt sand i Atlantehavet	
MF62	Nedre bathyalt mudder i Atlantehavet	
Østersøen		
MA33	Hydrolittoralt groft sediment i Østersøen	1130; 1160; 1610; 1620
MA43	Hydrolittoralt blandet sediment i Østersøen	1130; 1140; 1160; 1610
MA53	Hydrolittoralt sand i Østersøen	1130; 1140; 1160; 1610
MA63	Hydrolittoralt mudder i Østersøen	1130; 1140; 1160; 1650
MB33	Infralittoralt groft sediment i Østersøen	1110; 1150; 1160

MB43	Infralittoralt blandet sediment i Østersøen	1110; 1130; 1150; 1160; 1170; 1650
MB53	Infralittoralt sand i Østersøen	1110; 1130; 1150; 1160
MB63	Infralittoralt mudder i Østersøen	1130; 1150; 1160; 1650
MC33	Circalittoralt groft sediment i Østersøen	1110; 1160
MC43	Circalittoralt blandet sediment i Østersøen	1160; 1170
MC53	Circalittoralt sand i Østersøen	1110; 1160
MC63	Circalittoralt mudder i Østersøen	1160; 1650
MD33	Offshore circalittoralt groft sediment i Østersøen	
MD43	Offshore circalittoralt blandet sediment i Østersøen	
MD53	Offshore circalittoralt sand i Østersøen	
MD63	Offshore circalittoralt mudder i Østersøen	
Sortehavet		
MA34	Littoralt groft sediment i Sortehavet	1160
MA44	Littoralt blandet sediment i Sortehavet	1130; 1140; 1160
MA54	Littoralt sand i Sortehavet	1130; 1140; 1160
MA64	Littoralt mudder i Sortehavet	1130; 1140; 1160
MB34	Infralittoralt groft sediment i Sortehavet	1110; 1160
MB44	Infralittoralt blandet sediment i Sortehavet	1110; 1170
MB54	Infralittoralt sand i Sortehavet	1110; 1130; 1160
MB64	Infralittoralt mudder i Sortehavet	1130; 1160
MC34	Circalittoralt groft sediment i Sortehavet	1160
MC44	Circalittoralt blandet sediment i Sortehavet	
MC54	Circalittoralt sand i Sortehavet	1160
MC64	Circalittoralt mudder i Sortehavet	1130; 1160
MD34	Offshore circalittoralt groft sediment i Sortehavet	
MD44	Offshore circalittoralt blandet sediment i Sortehavet	
MD54	Offshore circalittoralt sand i Sortehavet	
MD64	Offshore circalittoralt mudder i Sortehavet	
Middelhavet		
MA35	Littoralt groft sediment i Middelhavet	1160; 1130
MA45	Littoralt blandet sediment i Middelhavet	1140; 1160
MA55	Littoralt sand i Middelhavet	1130; 1140; 1160
MA65	Littoralt mudder i Middelhavet	1130; 1140; 1150; 1160
MB35	Infralittoralt groft sediment i Middelhavet	1110; 1160
MB45	Infralittoralt blandet sediment i Middelhavet	
MB55	Infralittoralt sand i Middelhavet	1110; 1130; 1150; 1160

MB65	Infralittoralt mudder i Middelhavet	1130; 1150
MC35	Circalittoralt groft sediment i Middelhavet	1110; 1160
MC45	Circalittoralt blandet sediment i Middelhavet	
MC55	Circalittoralt sand i Middelhavet	1110; 1160
MC65	Circalittoralt mudder i Middelhavet	1130; 1160
MD35	Offshore circalittoralt groft sediment i Middelhavet	
MD45	Offshore circalittoralt blandet sediment i Middelhavet	
MD55	Offshore circalittoralt sand i Middelhavet	
MD65	Offshore circalittoralt mudder i Middelhavet	
ME35	Øvre bathyalt groft sediment i Middelhavet	
ME45	Øvre bathyalt blandet sediment i Middelhavet	
ME55	Øvre bathyalt sand i Middelhavet	
ME65	Øvre bathyalt mudder i Middelhavet	
MF35	Nedre bathyalt groft sediment i Middelhavet	
MF45	Nedre bathyalt blandet sediment i Middelhavet	
MF55	Nedre bathyalt sand i Middelhavet	
MF65	Nedre bathyalt mudder i Middelhavet	

BILAG III

MARINE ARTER, JF. ARTIKEL 5, STK. 3

I

- 2) dværgsavrokke (*Pristis clavata*)
- 3) småtandet savrokke (*Pristis pectinata*)
- 4) almindelig savrokke (*Pristis pristis*)

I

- 6) brugde (*Cetorhinus maximus*) og stor hvid haj (*Carcharodon carcharias*)
- 7) glat lanternehaj (*Etmopterus pusillus*)
- 8) djævlerokke af arten *Manta alfredi*
- 9) almindelig djævlerokke (*Manta birostris*)
- 10) lille djævlerokke (*Mobula mobular*)
- 11) lille guineadjævlerokke (*Mobula rochebrunei*)
- 12) pighalet djævlerokke (*Mobula japonica*)
- 13) glathalet djævlerokke (*Mobula thurstoni*)
- 14) djævlerokke af arten *Mobula eregoodootenkee*

I

- 16) chilensk djævlerokke (*Mobula tarapacana*)
- 17) djævlerokke af arten *Mobula kuhlii*
- 18) vestatlantisk djævlerokke (*Mobula hypostoma*)
- 19) sortbuget rokke (*Raja (Dipturus) nidarosiensis*)
- 20) spidsrokke (*Raja alba*)
- 21) guitarfiskarter (*Rhinobatidae*)
- 22) havengel (*Squatina squatina*)
- 23) laks (*Salmo salar*)
- 24) havørred (*Salmo trutta*)
- 25) snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*).

I [Ændring 47]

BILAG V

INDEKS FOR ALMINDELIGE AGERLANDSFUGLE PÅ NATIONALT PLAN

Beskrivelse

Indekset for agerlandsfugle (Farmland Bird Index (FBI)) opsummerer bestandsudviklingen for almindelige og udbredte agerlandsfugle og er tænkt som en indikator til vurdering af biodiversitetsstatusen for landbrugsøkosystemer i Europa. Det nationale FBI er et sammensat indeks for flere arter, der måler ændringen i den relative tæthed af agerlandsfuglearter for et tværsnit af udvalgte undersøgelsessteder på nationalt plan. Indekset er baseret på særligt udvalgte arter, der er afhængige af levesteder på agerland med henblik på føde og/eller redebygning. De nationale indekser for almindelige agerlandsfugle er baseret på artsgrupper, der er relevante for hver medlemsstat. Indekset beregnes på grundlag af et basisår, hvor indekssværdien typisk er sat til 100. Udviklingsværdierne er udtryk for den samlede ændring i populationen af de pågældende agerlandsfugle over en årrække.

Metode: Brlík et al. (2021): Long-term and large-scale multispecies dataset tracking population changes of common European breeding birds. Sci Data 8, 21. <https://doi.org/10.1038/s41597-021-00804-2>

"Medlemsstater med historisk mere udtyndede bestande af agerlandsfugle": medlemsstater, hvor der for mindst halvdelen af de arter, der bidrager til det nationale indeks for almindelige agerlandsfugle, konstateres en negativ langsigtet tendens for bestandene. I medlemsstater, hvor der ikke foreligger oplysninger om langsigtede tendenser for bestandene for visse arter, anvendes oplysninger om den europæiske status for arterne.

Det drejer sig om følgende medlemsstater:

Tjekkiet

Danmark

Estland

Finland

Frankrig

Tyskland

Ungarn

Italien

Luxembourg

Nederlandene

Spanien

"Medlemsstater med historisk mindre udtyndede bestande af agerlandsfugle": medlemsstater, hvor der for mindre end halvdelen af de arter, der bidrager til det nationale indeks for almindelige agerlandsfugle, konstateres en negativ langsigtet tendens for bestandene. I medlemsstater, hvor der ikke foreligger oplysninger om langsigtede tendenser for bestandene for visse arter, anvendes oplysninger om den europæiske status for arterne.

Det drejer sig om følgende medlemsstater:

Østrig

Belgien

Bulgarien

Kroatien

Cypern

Grækenland
Irland
Letland
Litauen
Malta
Polen
Portugal
Rumænien
Slovakiet
Slovenien
Sverige

Liste over arter, der anvendes til indekset for almindelige agerlandsfugle i medlemsstaterne

Østrig

Acrocephalus palustris

Alauda arvensis

Anthus spinoletta

Anthus trivialis

Carduelis cannabina

Carduelis carduelis

Emberiza citrinella

Falco tinnunculus

Jynx torquilla

Lanius collurio

Lullula arborea

Miliaria calandra

Oenanthe oenanthe

Passer montanus

Perdix perdix

Saxicola rubetra

Saxicola torquatus

Serinus citrinella

Serinus serinus

Streptopelia turtur

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Turdus pilaris

Vanellus vanellus

Belgien (Flandern)	Belgien (Vallonien)
<i>Alauda arvensis</i>	<i>Alauda arvensis</i>
<i>Anthus pratensis</i>	<i>Anthus pratensis</i>
<i>Emberiza citrinella</i>	<i>Carduelis cannabina</i>
<i>Falco tinnunculus</i>	<i>Corvus frugilegus</i>
<i>Haematopus ostralegus</i>	<i>Emberiza citrinella</i>
<i>Hippolais icterina</i>	<i>Falco tinnunculus</i>
<i>Hirundo rustica</i>	<i>Hirundo rustica</i>
<i>Limosa limosa</i>	<i>Lanius collurio</i>
<i>Linaria cannabina</i>	<i>Miliaria calandra</i>
<i>Motacilla alba</i>	<i>Motacilla flava</i>
<i>Motacilla flava</i>	<i>Passer montanus</i>
<i>Numenius arquata</i>	<i>Perdix perdix</i>
<i>Passer montanus</i>	<i>Saxicola torquatus</i>
<i>Perdix perdix</i>	<i>Streptopelia turtur</i>
<i>Phoenicurus ochruros</i>	<i>Sturnus vulgaris</i>
<i>Saxicola torquatus</i>	<i>Sylvia communis</i>
<i>Sylvia communis</i>	<i>Vanellus vanellus</i>
<i>Vanellus vanellus</i>	

Bulgarien

*Alauda arvensis**Carduelis carduelis**Carduelis cannabina**Coturnix coturnix**Corvus frugilegus**Emberiza hortulana**Emberiza melanocephala**Falco tinnunculus**Galerida cristata**Hirundo rustica**Lanius collurio**Miliaria calandra**Motacilla flava**Perdix perdix**Passer montanus**Sylvia communis**Streptopelia turtur**Sturnus vulgaris**Upupa epops*

Kroatien

Alauda arvensis

Anthus campestris

Anthus trivialis

Carduelis cannabina

Carduelis carduelis

Coturnix coturnix

Emberiza cirrus

Emberiza citrinella

Emberiza melanocephala

Falco tinnunculus

Galerida cristata

Jynx torquilla

Lanius collurio

Lanius senator

Lullula arborea

Luscinia megarhynchos

Miliaria calandra

Motacilla flava

Oenanthe hispanica

Oriolus oriolus

Passer montanus

Pica pica

Saxicola rubetra

Saxicola torquatus

Streptopelia turtur

Sylvia communis

Upupa epops

Vanellus vanellus

Cypern

Alectoris chukar

Athene noctua

Carduelis carduelis

Cisticola juncidis

Clamator glandarius

Columba palumbus

Coracias garrulus

Corvus corone cornix

Coturnix coturnix

Emberiza calandra

Emberiza melanocephala

Falco tinnunculus

Francolinus francolinus

Galerida cristata

Hirundo rustica

Chloris chloris

Iduna pallida

Linaria cannabina

Oenanthe cypriaca

Parus major

Passer hispaniolensis

Pica pica

Streptopelia turtur

Sylvia conspicillata

Sylvia melanocephala

Tjekkiet

Alauda arvensis

Anthus pratensis

Carduelis cannabina

Ciconia ciconia

Corvus frugilegus

Emberiza citrinella

Falco tinnunculus

Hirundo rustica

Lanius collurio

Miliaria calandra

Motacilla flava

Passer montanus

Perdix perdix

Saxicola rubetra

Saxicola torquatus

Serinus serinus

Streptopelia turtur

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Vanellus vanellus

Danmark

Alauda arvensis

Anthus pratensis

Carduelis cannabina

Carduelis carduelis

Corvus corone

Corvus frugilegus

Emberiza citrinella

Falco tinnunculus

Gallinago gallinago

Hirundo rustica

Lanius collurio

Miliaria calandra

Motacilla alba

Motacilla flava

Oenanthe oenanthe

Passer montanus

Perdix perdix

Saxicola rubetra

Sylvia communis

Sylvia curruca

Turdus pilaris

Vanellus vanellus

Estland

Alauda arvensis

Anthus pratensis

Corvus frugilegus

Emberiza citrinella

Hirundo rustica

Lanius collurio

Linaria cannabina

Motacilla flava

Passer montanus

Saxicola rubetra

Streptopelia turtur

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Vanellus vanellus

Frankrig

Alauda arvensis

Alectoris rufa

Anthus campestris

Anthus pratensis

Buteo buteo

Carduelis cannabina

Corvus frugilegus

Coturnix coturnix

Emberiza cirrus

Emberiza citrinella

Emberiza hortulana

Falco tinnunculus

Galerida cristata

Lanius collurio

Lullula arborea

Melanocorypha calandra

Motacilla flava

Oenanthe oenanthe

Perdix perdix

Saxicola torquatus

Saxicola rubetra

Sylvia communis

Upupa epops

Vanellus vanellus

Tyskland

Alauda arvensis

Athene noctua

Emberiza citrinella

Lanius collurio

Limosa limosa

Lullula arborea

Miliaria calandra

Milvus milvus

Saxicola rubetra

Vanellus vanellus

Grækenland

Alauda arvensis

Apus apus

Athene noctua

Calandrella brachydactyla

Carduelis cannabina

Carduelis carduelis

Carduelis chloris

Ciconia ciconia

Corvus corone

Corvus monedula

Delichon urbicum

Emberiza cirrus

Emberiza hortulana

Emberiza melanocephala

Falco naumanni

Falco tinnunculus

Galerida cristata

Hirundo daurica

Hirundo rustica

Lanius collurio

Lanius minor

Lanius senator

Lullula arborea

Luscinia megarhynchos

Melanocorypha calandra

Miliaria calandra

Motacilla flava

Oenanthe hispanica

Oenanthe oenanthe

Passer domesticus

Passer hispaniolensis

Passer montanus

Pica pica

Saxicola rubetra

Saxicola torquatus

Streptopelia decaocto

Streptopelia turtur

Sturnus vulgaris

Sylvia melanocephala

Upupa epops

Ungarn

Alauda arvensis

Anthus campestris

Coturnix coturnix

Emberiza calandra

Falco tinnunculus

Galerida cristata

Lanius collurio

Lanius minor

Locustella naevia

Merops apiaster

Motacilla flava

Perdix perdix

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Sylvia nisoria

Vanellus vanellus

Irland

Carduelis cannabina

Carduelis carduelis

Columba oenas

Columba palumbus

Corvus cornix

Corvus frugilegus

Corvus monedula

Emberiza citrinella

Falco tinnunculus

Fringilla coelebs

Hirundo rustica

Chloris chloris

Motacilla alba

Passer domesticus

Phasianus colchicus

Pica pica

Saxicola torquatus

Sturnus vulgaris

Italien

Alauda arvensis

Anthus campestris

Calandrella brachydactyla

Carduelis carduelis

Carduelis chloris

Corvus cornix

Emberiza calandra

Emberiza hortulana

Falco tinnunculus

Galerida cristata

Hirundo rustica

Jynx torquilla

Lanius collurio

Luscinia megarhynchos

Melanocorypha calandra

Motacilla alba

Motacilla flava

Oriolus oriolus

Passer domesticus italiae

Passer hispaniolensis

Passer montanus

Pica pica

Saxicola torquatus

Serinus serinus

Streptopelia turtur

Sturnus unicolor

Sturnus vulgaris

Upupa epops

Letland

Acrocephalus palustris

Alauda arvensis

Anthus pratensis

Carduelis carduelis

Carpodacus erythrinus

Ciconia ciconia

Crex crex

Emberiza citrinella

Lanius collurio

Locustella naevia

Motacilla flava

Passer montanus

Saxicola rubetra

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Vanellus vanellus

Litauen

Alauda arvensis

Anthus pratensis

Carduelis carduelis

Ciconia ciconia

Crex crex

Emberiza citrinella

Hirundo rustica

Lanius collurio

Motacilla flava

Passer montanus

Saxicola rubetra

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Vanellus vanellus

Luxembourg

Alauda arvensis

Carduelis cannabina

Emberiza citrinella

Lanius collurio

Passer montanus

Saxicola torquatus

Sylvia communis

Malta

Calandrella brachydactyla

Linaria cannabina

Cettia cetti

Cisticola juncidis

Coturnix coturnix

Emberiza calandra

Lanius senator

Monticola solitarius

Passer hispaniolensis

Passer montanus

Serinus serinus

Streptopelia decaocto

Streptopelia turtur

Sturnus vulgaris

Sylvia conspicillata

Sylvia melanocephala

Nederlandene

Alauda arvensis

Anthus pratensis

Athene noctua

Calidris pugnax

Carduelis carduelis

Corvus frugilegus

Coturnix coturnix

Emberiza citrinella

Falco tinnunculus

Gallinago gallinago

Haematopus ostralegus

Hippolais icterina

Hirundo rustica

Limosa limosa

Miliaria calandra

Motacilla fl ava

Numenius arquata

Passer montanus

Perdix perdix

Saxicola torquatus

Spatula clypeata

Streptopelia turtur

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Tringa totanus

Turdus viscivorus

Vanellus vanellus

Polen

Alauda arvensis

Anthus pratensis

Carduelis cannabina

Ciconia ciconia

Emberiza citrinella

Emberiza hortulana

Falco tinnunculus

Galerida cristata

Hirundo rustica

Lanius collurio

Limosa limosa

Miliaria calandra

Motacilla flava

Passer montanus

Saxicola torquatus

Saxicola rubetra

Serinus serinus

Streptopelia turtur

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Upupa epops

Vanellus vanellus

Portugal

Athene noctua

Bubulcus ibis

Carduelis carduelis

Chloris chloris

Ciconia ciconia

Cisticola juncidis

Coturnix coturnix

Delichon urbicum

Emberiza cirrus

Falco tinnunculus

Galerida cristata

Hirundo rustica

Lanius meridionalis

Linaria cannabina

Merops apiaster

Miliaria calandra

Milvus migrans

Passer domesticus

Pica pica

Saxicola torquatus

Serinus serinus

Sturnus unicolor

Upupa epops

Rumænien

Alauda arvensis

Anthus campestris

Calandrella brachydactyla

Ciconia ciconia

Corvus frugilegus

Emberiza calandra

Emberiza citrinella

Emberiza hortulana

Emberiza melanocephala

Falco tinnunculus

Galerida cristata

Hirundo rustica

Lanius collurio

Lanius minor

Linaria cannabina

Melanocorypha calandra

Motacilla flava

Passer montanus

Perdix perdix

Saxicola rubetra

Saxicola torquatus

Streptopelia turtur

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Upupa epops

Vanellus vanellus

Slovakiet

Alauda arvensis

Carduelis cannabina

Carduelis carduelis

Emberiza calandra

Emberiza citrinella

Falco tinnunculus

Hirundo rustica

Chloris chloris

Lanius collurio

Locustella naevia

Motacilla flava

Passer montanus

Saxicola rubetra

Saxicola torquatus

Serinus serinus

Streptopelia turtur

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Sylvia nisoria

Vanellus vanellus

Slovenien

Acrocephalus palustris

Alauda arvensis

Anthus trivialis

Carduelis cannabina

Carduelis carduelis

Columba oenas

Columba palumbus

Emberiza calandra

Emberiza cirrus

Emberiza citrinella

Falco tinnunculus

Galerida cristata

Hirundo rustica

Jynx torquilla

Lanius collurio

Lullula arborea

Luscinia megarhynchos

Motacilla flava

Passer montanus

Phoenicurus phoenicurus

Picus viridis

Saxicola rubetra

Saxicola torquatus

Serinus serinus

Streptopelia turtur

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Upupa epops

Vanellus vanellus

Spanien

Alauda arvensis

Alectoris rufa

Athene noctua

Calandrella brachydactyla

Carduelis carduelis

Cisticola juncidis

Corvus monedula

Coturnix coturnix

Emberiza calandra

Falco tinnunculus

Galerida cristata

Hirundo rustica

Linaria cannabina

Melanocorypha calandra

Merops apiaster

Oenanthe hispanica

Passer domesticus

Passer montanus

Pica pica

Pterocles orientalis

Streptopelia turtur

Sturnus unicolor

Tetrax tetrax

Upupa epops

Sverige

Alauda arvensis

Anthus pratensis

Carduelis cannabina

Corvus frugilegus

Emberiza citrinella

Emberiza hortulana

Falco tinnunculus

Hirundo rustica

Lanius collurio

Motacilla flava

Passer montanus

Saxicola rubetra

Sturnus vulgaris

Sylvia communis

Vanellus vanellus

BILAG VI

LISTE OVER BIODIVERSITETSINDIKATORER FOR SKOVØKOSYSTEMER, JF. ARTIKEL 10, STK. 2 OG 2a

Indikator	Beskrivelse, enhed og metode til bestemmelse og overvågning af indikatoren
Stående dødt ved	<p>Beskrivelse: Denne indikator viser mængden af ikkelevende stående træbiomasse i skove og andre træbevoksede områder.</p> <p>Enhed: m³/ha.</p> <p>Metode: som udviklet og brugt af FOREST EUROPE, <i>State of Europe's Forests 2020</i>, FOREST EUROPE 2020, og i beskrivelsen af nationale skovopgørelser i Tomppo E. et al., National Forest Inventories, <i>Pathways for Common Reporting</i>, Springer, 2010, og under hensyntagen til den metode, der er fastsat i bilag V til forordning (EU) 2018/1999 i overensstemmelse med IPCC-retningslinjerne for nationale drivhusgasopgørelser fra 2006.</p>
Liggende dødt ved	<p>Beskrivelse: Denne indikator viser mængden af ikkelevende træbiomasse, der ligger på jorden i skove og andre træbevoksede områder.</p> <p>Enhed: m³/ha.</p> <p>Metode: som udviklet og brugt af FOREST EUROPE, <i>State of Europe's Forests 2020</i>, FOREST EUROPE 2020, og i beskrivelsen af nationale skovopgørelser i Tomppo E. et al., National Forest Inventories, <i>Pathways for Common Reporting</i>, Springer, 2010, og under hensyntagen til den metode, der er fastsat i bilag V til forordning (EU) 2018/1999 i overensstemmelse med IPCC-retningslinjerne for nationale drivhusgasopgørelser fra 2006.</p>
Andel af skove med en uens alderssammensætning	<p>Beskrivelse: Denne indikator henviser til den andel, der er til rådighed til træforsyning, af skove med en uens alderssammensætning sammenlignet med skove med en ensartet alderssammensætning.</p> <p>Enhed: Procent til rådighed til træforsyning af skove med en uens alderssammensætning.</p> <p>Metode: som udviklet og brugt af FOREST EUROPE, <i>State of Europe's Forests 2020</i>, FOREST EUROPE 2020, og i beskrivelsen af nationale skovopgørelser i Tomppo E. et al., National Forest Inventories, <i>Pathways for Common Reporting</i>, Springer, 2010.</p>
Skovkonnektivitet	<p>Beskrivelse: Skovkonnektivitet angiver graden af skovdækkede områders tæthed. Den sættes til en værdi på mellem 0 og 100.</p> <p>Enhed: Indeks.</p> <p>Metode: som udviklet af FAO, Vogt P., et al., FAO – <i>State of the World's Forests: Forest Fragmentation</i>, JRC Technical Report, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2019.</p>
Indeks for almindelige skovfugle	<p>Beskrivelse: Indikatoren for skovfugle angiver tendenserne i antallet af almindelige skovfugle i deres europæiske udbredelsesområde over tid. Det er et sammensat indeks, der er udarbejdet på grundlag af observationsdata for fuglearter, der er karakteristiske for skovhabitater i Europa. Indekset er baseret på en specifik liste over arter i hver medlemsstat.</p> <p>Enhed: Indeks.</p> <p>Metode: Brlík et al. <i>Long-term and large-scale multispecies dataset tracking population changes of common European breeding birds</i>, Sci Data 8, 21. 2021.</p>

Oplagring af organisk kulstof	<p>Beskrivelse: Denne indikator angiver oplagringen af organisk kulstof i den øverste del af jordbunden med især dødt plantemateriale og i den mineralske jord i en dybde på 0-30 cm i skovøkosystemer.</p> <p>Enhed: Ton organisk kulstof/ha.</p> <p>Metode: som fastsat i bilag V til forordning (EU) 2018/1999 i overensstemmelse med IPCC-retningslinjerne for nationale drivhusgasopgørelser fra 2006 og som understøttet af undersøgelsen "Land Use and Coverage Area Framework Survey (LUCAS) Soil", Jones A. et al., LUCAS Soil 2022, JRC's tekniske rapport, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2021.</p>
Andel af skove domineret af naturligt hjemmehørende træarter	<p>Beskrivelse: Andel af skove og andre træbevoksede områder domineret af (> 50 % dækning) naturligt hjemmehørende træarter</p> <p>Enhed: %</p> <p>Metode: som udviklet og brugt af FOREST EUROPE, State of Europe's Forests 2020, FOREST EUROPE 2020, og i beskrivelsen af nationale skovopgørelser i Tomppo E. et al., National Forest Inventories, Pathways for Common Reporting, Springer, 2010.</p>
Træarters forskellighed	<p>Beskrivelse: Denne indikator angiver medianantallet af træarter, der er til stede i skvområder</p> <p>Enhed: Indeks</p> <p>Metode: På grundlag af: FOREST EUROPE, State of Europe's Forests 2020, FOREST EUROPE 2020, og i beskrivelsen af nationale skovopgørelser i Tomppo E. et al., National Forest Inventories, Pathways for Common Reporting, Springer, 2010.</p>

BILAG VII

LISTE MED EKSEMPLER PÅ GENOPRETNINGSFORANSTALTNINGER, JF. ARTIKEL 11, STK. 8

- (1) Genoprette vådområder ved at genoprette drænedede tørvemoser, fjerne dræningsstrukturer for tørveområder eller fjerne inddæmning og indstille tørveudgravning.
 - (2) Forbedre de hydrologiske forhold ved at øge mængden, kvaliteten og dynamikken i overfladevand og grundvandsstanden for naturlige og delvis naturlige økosystemer.
 - (3) Fjerne uønsket kratbevoksning eller ikkehjemmehørende beplantninger på græsarealer og i vådområder, skove og områder med sparsom vegetation.
 - (4) Anvende dyrkning af vådområder.
 - (5) Genetablere vandløbsbugtninger og forbindelserne i kunstigt afskårne bugtninger eller laguner.
 - (6) Fjerne hindringer i længderetningen og sideværts (såsom diger og dæmninger), fremme floddynamik og retablere frit strømmende vandløbsstrækninger.
 - (7) Renaturere flodlejer og søer og lavlandsvandløb ved f.eks. at fjerne kunstig fiksering af flodlejer, optimere substratsammensætningen, forbedre eller udbygge habitatdække.
 - (8) Retablere naturlige sedimenteringsprocesser.
 - (9) Etablere ripariske beskyttelseszoner, f.eks. ripariske skove, bræmmer, enge eller græsarealer.
 - (10) Styrke de økologiske karakteristika i skovene, såsom store, gamle og døende træer (habitattræer) og mængden af liggende og stående dødt ved.
 - (11) Arbejde hen imod en diversificeret skovstruktur med hensyn til **eksempelvis træartssammensætning og alder**, muliggøre naturlig regenerering og succession af træarter.
- (11a) Bidrage til proveniensers og arters migration, hvor det måtte være nødvendigt på grund af klimaændringer.**
- (12) Øge skovenes diversitet ved at **genoprette** mosaikker af **habitater, der ikke er skove**, såsom åbne områder med græsarealer eller hede, damme eller klippeområder.
 - (13) Gøre brug af skovbrugsmetoder, som er "naturnære" eller med brug af "kontinuerlig skovdække"; indføre naturligt hjemmehørende træarter.
 - (14) Fremme udviklingen af skove med gamle hjemmehørende vækster og modne bevoksninger (f.eks. ved at opgive træhøst **eller ved aktiv forvaltning, som begunstiger udvikling af selvreguleringsfunktioner og passende modstandsdygtighed**).
 - (15) Indføre landskabstræk med stor diversitet på agerjord og intensivt udnyttede græsarealer, såsom bræmmer, markbræmmer med hjemmehørende blomster, levende hegn, træer, små skove, terrassemure, damme, biologiske korridorer og trædesten osv.
 - (16) Øge det landbrugsareal, der er omfattet af miljøvenlig landbrugspraksis, såsom økologisk landbrug eller skovlandbrug, blandede afgrøder og sædskifte, integreret forvaltning af skadegørere og næringsstoffer.
 - (17) Reducere græsningsintensiteten eller slåningsordningerne på græsarealer, hvor det er relevant, og genindføre ekstensiv græsning med husdyr og ekstensive slåningsordninger de steder, hvor de er blevet opgivet.

- (18) Stoppe eller reducere brugen af kemiske pesticider samt kemiske og animalske gødningsstoffer.
- (19) Stoppe pløjning af græsarealer og tilførsel af frø af produktive græsarter.
- (20) Fjerne beplantninger på tidligere dynamiske indlandsklitsystemer for at genoprette den naturlige vinddynamik til fordel for åbne levesteder.
- (21) Forbedre konnektiviteten mellem habitater for at muliggøre udvikling af populationer af arter og give mulighed for tilstrækkelig individuel eller genetisk udveksling samt for arters migration og tilpasning til klimaændringer.
- (22) Give økosystemerne mulighed for at udvikle deres egen naturlige dynamik, f.eks. ved at opgive udnyttelse og fremme naturlighed og vild natur.
- (23) Fjerne og kontrollere invasive ikkehjemmehørende arter og forebygge eller sikre, at der indføres færrest mulige nye arter.
- (24) Minimere fiskeriets negative indvirkning på det marine økosystem, f.eks. gennem anvendelse af redskaber med mindre indvirkning på havbunden.
- (25) Genoprette vigtige gyde- og yngleområder for fisk.
- (26) Tilvejebringe strukturer eller substrater, der kan fremme tilbagevenden til livet i havet, f.eks. koral-, østers- og stenrev.
- (27) Genoprette havgræsenge og tangaskeskove ved aktivt at stabilisere havbunden, reducere og om muligt fjerne eventuelle former for pres eller sørge for aktiv opformering og plantning.
- (27a) **Genoprette eller forbedre tilstanden for bestanden af karakteristiske hjemmehørende arter af vital betydning for marine levesteders økologi ved at træffe passive eller aktive genopretningsforanstaltninger, f.eks. indføre ungtræer.**
- (28) Reducere forskellige former for havforurening såsom tilførsel af næringsstoffer, støjforurening og plastaffald.
- (29) Udvide grønne byområder med økologiske karakteristika såsom parker, træer og skovbevoksede arealer **■**, grønne tage, plæner med vilde blomster, haver, bygartneri, gader med træer, byenge og hegn, damme og vandløb, **idet der blandt andet tages hensyn til artsdiversitet, hjemmehørende arter, lokale vilkår og modstandsdygtighed over for klimaændringer.**
- (30) Standse, reducere eller afhjælpe forurening fra lægemidler, farlige kemikalier, by- og industrispildevand og andet affald, herunder henkastet affald og plast, samt lys i alle økosystemer.
- (31) Omdanne byomdannelsesområder, tidligere industriområder og stenbrud til naturområder.